

EXTRAKONGRESS

17-18 APRIL 2021

GÖTEBORGS SOCIALDEMOKRATISKA PARTIDISTRIKT

Motionshäfte för distriktet att hantera till partikongressen 2021

Motionshäfte del 2 - Distriktsmotioner med tillhörande upptagna motioner med besvarande yrkande i sin helhet

Innehållsförteckning

3. Distriktsmotioner med tillhörande besvarade motioner 4

Distriktsmotion 1 – En socialdemokratisk arbetsmarknadspolitik att vara stolt över 5

Motion 64: Arbetslösheten bland ungdomar och nyanlända 6

Motion 65: En statlig arbetsmarknadspolitik som rustar och ställer om 7

Motion 66: En aktiv arbetsmarknadspolitik 8

Distriktsmotion 2 – Växla upp arbetet för en god och trygg arbetsmiljö för alla 10

Motion 67: Bättre förutsättningar för personalen inom äldreomsorgen 11

Motion 68: Rätten till arbetskläder inom förskolan 12

Motion 69: Vi dör! 13

Motion 70: Ändra heltidsmättet för nattarbetare 13

Distriktsmotion 3 – Allas rätt till en trygg och värdig ålderdom 15

Motion 71: Tidigare pensionsålder för fysiskt krävande arbeten 16

Distriktsmotion 4 – En stärkt och modern arbetslöshetsförsäkring 18

Motion 72: Stärkt arbetslöshetsförsäkring 19

Distriktsmotion 5 – En sjukförsäkring att lita på 21

Motion 73: Att höja socialförsäkringssystemen med inflationen 22

Motion 74: Indexreglera Socialförsäkringssystemet 22

Motion 75: Sjukförsäkringen 22

Motion 76: Sjukskrivna 23

Motion 77: Slopa karensdagen permanent 23

Motion 78: Bättre sjukförsäkring för patienter med otrygga anställningar 24

Motion 79: Humanare sjukförsäkring behövs nu! 24

Distriktsmotion 6 – Starka statsfinanser möjliggör investeringar för framtiden 25

Motion 80: Ny ram för den ekonomiska politiken 26

Motion 81: Ett S-förslag till förändringar i skatte- och utjämningsystemet 28

Distriktsmotion 7 – Fastighetskatt 29

Motion 82: Dags att ta mark i skattefrågan 30

Motion 83: Fastighetsavgiften 30

Distriktsmotion 8 - En ny socialt hållbar bostadspolitik 32

Motion 84: Skäligena bostadsvillkor för hyresrätter 33

Motion 85: Hyresrättens bevarande 35

Motion 86: Ett statligt bostadsbolag åt folket, Tack! 36

Motion 87: Nytt miljonprogram 36

Motion 88: Sverige behöver en nationell bostadsplanering 38

Motion 89: Avgift på att överklaga bygglov & detaljplaner 39

Motion 90: För en ny bostadspolitik 40

Motion 91: Bostad för alla 40

Motion 92: Bostäder med rimliga hyror.....	41
Distriktsmotion 9 – En jämlik skola för lika möjlighet till första jobbet.....	42
Motion 93: Erbjudna körkort som en gymnasiekurs.....	43
Motion 94: Körkortsundervisning.....	43
Motion 95: Skolgaranti	44
Distriktsmotion 10 – Tänderna en del av kroppen.....	46
Motion 96: Om tandhälsan.....	46
Motion 97: Om tandvård	47
Distriktsmotion 11 – Stärk och förbättra vården för psykisk ohälsa	48
Motion 98: En ordentlig behandling mot psykisk ohälsa.....	49
Motion 99: Undersökning i Socialtjänsten.....	50
Distriktsmotion 12 – Kvinnolöftet	51
Motion 100: Mäns våld mot kvinnor.....	53
Motion 101: Skärp den svenska sexköpslagen	54
Motion 102: Sexköpslagen ska även gälla sexköp utomlands.....	55
Motion 103: Hårdare reglage mot surrogatmoderindustrin, tack!.....	56
Motion 104: Myndighet med uppgift att ge stöd till våldsutsatta kvinnor.....	57
Distriktsmotion 13 – Stärk äldreomsorgen	58
Motion 105: Fast läkare på alla äldreboenden i Göteborg	58
Motion 106: Medicinskt ansvarig läkare på kommun-nivå	59
Motion 107: Utredning av det medicinska omhändertagandet på äldreboenden	59
Motion 108: Hög tid att prioritera våra mest sjuka äldre	60
Distriktsmotion 14 – Fred, nedrustning och migration	61
Motion 109: Bevilja asyl.....	62
Motion 110: För en human och fungerande asylmottagning.....	63
Motion 111: Ett Fredsdepartement för en mänsklig gemensam säkerhet	64
Motion 112: Dags att erkänna Västsahara	65
Motion 113: Skriv under FN:s kärnvapenförbud	67
Motion 114: Ratificera FN:s konvention om kärnvapenförbud.....	68
Motion 115: Permanent uppehållstillstånd till barn	68
Distriktsmotion 15 – Rättvisa investeringar för ett hållbart samhälle.....	70
Motion 116. Statlig investeringsbank för småföretagare	71
Motion 117: En grön ny giv för planeten och jämlikheten.....	71
Motion 118: Få till regler/lagstiftning kring algodlingar till havs.....	72

3. Distriktsmotioner med tillhörande besvarade motioner

Distriktsstyrelsen yrkar bifall till distriktsmotionerna 1-15 och yrkar besvarande för följande motioner i sin helhet i förmån till föreslagen tillhörande distriktsmotion:

Distriktsmotion 1: En socialdemokratisk arbetsmarknadspolitik att vara stolt över
Motionerna: 64, 65 och 66

Distriktsmotion 2: Växla upp arbetet för en god och trygg arbetsmiljö för alla
Motionerna: 67, 68, 69 och 70

Distriktsmotion 3: Allas rätt till trygg och värdig ålderdom
Motion: 71

Distriktsmotion 4: En stärkt och modern arbetslöshetsförsäkring
Motion: 72

Distriktsmotion 5: En sjukförsäkring att lita på
Motioner: 73, 74, 75, 76, 77, 78 och 79

Distriktsmotion 6: Starka statsfinanser möjliggör investeringar för framtiden
Motioner: 80 och 81

Distriktsmotion 7: Fastighetsskatt
82 och 83

Distriktsmotion 8: Ny socialt hållbar bostadspolitik
Motioner: 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91 och 92

Distriktsmotion 9: En jämlik skola för lika möjlighet till första jobbet
Motioner: 93, 94 och 95

Distriktsmotion 10: Tänderna en del av kroppen
Motioner: 96 och 97

Distriktsmotion 11: Stärk och förbättra vården för psykisk ohälsa
Motioner: 98 och 99

Distriktsmotion 12: Kvinnolöftet
Motioner: 100, 101, 102, 103 och 104

Distriktsmotion 13: Stärk äldreomsorgen
Motioner: 105, 106, 107 och 108

Distriktsmotion 14: Fred, nedrustning och migration
Motioner: 109, 110, 111, 112, 113, 114 och 115

Distriktsmotion 15: Rättvisa investeringar för ett hållbart samhälle
Motioner: 116, 117 och 118

Distriktsmotion 1 – En socialdemokratisk arbetsmarknadspolitik att vara stolt över

Motionär: Distriktsstyrelsen

Att den svenska arbetsmarknaden befinner sig i hastig omdaning är en underdrift. Coronapandemin har både påskyndat strukturella förändringar, inte minst i tjänstesektorn, och orsakat stor arbetslöshet, inte minst bland unga. Samtidigt har digitaliseringen ökat takten och kommer på sikt att förändra svensk arbetsmarknad i grunden. I bakgrunden verkar globalisering, specialisering och urbanisering.

Den aktiva arbetsmarknadspolitikens andel av BNP har stadigt sjunkit i Sverige sedan början av 90-talet, samtidigt som jämförbara länder satsat mer på arbetsmarknadspolitik. Parallellt har den strukturella arbetslösheten ökat. Vi har både stor arbetslöshet och stor kompetensbrist. Det här är ett misslyckande för Sverige. Individuella, kompetenshöjande insatser har ersatts av generella och individuella ekonomiska subventioner till arbetsgivare med mycket tveksam effektivitet.

I det här skedet pågår också den största förändringen av Arbetsförmedlingen någonsin, där nära hälften av alla kontor stängs ner och privata intressen ska ersätta offentliga för att hjälpa människor till jobb och försörjning. Bemanningsföretag växer fram i allt fler branscher och ”gig-ekonomin” skapar stor otrygghet för många arbetstagare. Människor tvingas också att arbeta som ofrivilliga egenföretagare och påtvingade konsulttjänster i många branscher där tillsvidareanställningar tidigare utgjort standard. De otrygga anställningarna blir fler och många unga får inte tillsvidareanställningar, vilket försenar inträdet i vuxenlivet och försvårar möjligheterna till eget boende eller familjebildning. Oreglerad arbetskraftsinvandring pressar löner och villkor nedåt. Systemets inneboende kontrollbrist innebär dessutom att företag tillåts importera arbetskraft till yrken där kompetens och förmåga finns i landets arbetskraftsreserv, vilket slår särskilt hårt mot lågutbildade arbetslösa.

Det finns dock lediga jobb i Sverige. Vi ser ett flertal bristyrken där kompetensbrist antingen redan utgör ett problem eller prognostiseras göra detta inom kort tid – i den offentliga sektorn saknas utbildad personal i framförallt äldreomsorgen och utbildningssektorn, emedan det privata näringslivet står utan tillräckliga antal i såväl tjänstemanna- som arbetaryrken. Jobbtillfällena finns i hela Sverige, nationellt, regionalt och lokalt. Bristyrkesproblematiken i kombination med det stora antalet arbetslösa innebär att det offentligas uppgift behöver, i än högre utsträckning, bli att matcha jobbsökande mot rätt yrke eller rätt utbildning. Detta omöjliggörs utan en kompetent och välfungerande offentlig Arbetsförmedling som katalysator för den aktiva arbetsmarknadens alla delar, men i tät samverkan med såväl kommuner som regioner. Med full sysselsättning som långsiktigt mål, med en ständigt ökad sysselsättning som ambition för varje steg på vägen, med nya idéer för fler jobb och med insikten om att arbetslöshetens destruktiva inverkan på varje samhällsbygge menar vi att socialdemokratien står unikt rustad för att ta sig an denna ödesfråga för Sverige och dess medborgare.

Därför yrkar Socialdemokraterna i Göteborg att:

1. Att den aktiva arbetsmarknadspolitik utförs i offentlig regi utan marknadsexperiment eller utförsäljningar.

2. Att Socialdemokraterna verkar för en successiv modernisering och upprustning av Arbetsförmedlingen och dess förmåga att utföra arbetsmarknadsåtgärder anpassade efter arbetsmarknadens behov.
3. Att Socialdemokraterna verkar för att återigen bygga ut Arbetsförmedlingens lokala kontorsnärvaro i hela landet och att arbetsmarknadsutbildningarna görs mer jämställda genom att utbudet breddas samt riktas för ett mer jämställt deltagande.
4. Att arbetsmarknadsutbildningar inom bristyrken, så som vårdutbildningarna, görs tillgängliga i hela landet.
5. Att subventionerade anställningar alltid ska ha kollektivavtalsenliga villkor för att inte tränga undan ordinarie anställningar och bidra till villkorsdumpning.
6. Att personer som anställs tidsbegränsat inom ett identifierat bristyrke utan rätt gymnasial utbildning ska ges möjlighet att utbilda sig eller validera sin kompetens och tillsvidareanställas.
7. Att Socialdemokraterna verkar för att en bred kompetensutveckling genomförs där teknikutveckling och strukturomvandling kommer alla till gagn som riktar in sig på nya klimatsmarta branscher.
8. Att Socialdemokraterna verkar för att stärka lärandet genom hela livet med fler möjligheter för kompetenshöjande insatser, utvecklat trepartsansvar och stärkt studiestödsystem som underlättar omskolning.
9. Att partistyrelsen får i uppdrag att arbeta fram ett heltäckande arbetsmarknadspolitiskt program redo att gå till val med inför kommande valrörelse.

Motion 64: Arbetslösheten bland ungdomar och nyanlända

Motionär: Malin Sjunneborn

I Sverige idag ser vi att ungdomsarbetslösheten ökar allt mer, ökningen sker i bland annat våra storstäder, men också bland våra mindre kommuner.

Ungdomar är idag i en väldigt utsatt situation. Att komma in på arbetsmarknaden är svårt och konkurrensen mellan jobben stora. Via arbetsförmedlingen finns olika arbetsmarknadspolitiska program som etableringsjobb, nystartsjobb, introduktionsjobb som gett positiva resultat för unga nysvenskar att etablera sig på arbetsmarknaden.

När språket och arbetet kombineras skapas de förutsättningar som behövs för att kunna ta sig in på arbetsmarknaden. Men på grund av de nedskärningar av arbetsförmedlingen som idag sker i hela Sverige innebär detta också att de unga som idag behöver hjälp med att lära sig språket och etablera sig på arbetet får det allt svårare att komma in på arbetsmarknaden. Ett jämlikt Sverige innebär att vi ger unga i samhället en möjlighet att komma ut i arbetslivet. De aktiviteter som används idag ger inte önskad effekt och skapar inte fler tjänster, utan de ökar ojämlikheten bland ungdomar och skapar färre arbeten vilket på sikt ger en högre ungdomsarbetslöshet.

Förslag till beslut:

Med anledning av ovanstående föreslås regionfullmäktige besluta:

1. Att Socialdemokraterna driver frågan om att modernisera Arbetsförmedlingen i takt med samhället, så att samhället hinner hänga med på förändringen.
2. Att Socialdemokraterna driver på frågan att skapar förutsättningar för ungdomar att växa i språkutveckling så de matchar Svensk arbetsmarknads behov.
3. Att Motionen skickas till Socialdemokraternas Partikongress.

Motion 65: En statlig arbetsmarknadspolitik som rustar och ställer om

Motionen antagen av Kommunal Väst S-förening

Kunskapsintensiteten på den svenska arbetsmarknaden innebär att tröskeln för att få ett arbete som utbildad är hög. Staten har en viktig roll när det kommer till att rusta och matcha arbetskraft att ta de jobb som finns. Genom en aktiv arbetsmarknadspolitik kan vi pressa tillbaka arbetslösheten, stärka ekonomin och förbättra villkoren på arbetsmarknaden.

I grunden ligger tryggheten i individens anställningsbarhet. Ju mer etablerad man är på arbetsmarknaden, desto mer benägen är man att byta jobb, uttrycka kritik eller organisera sig. För den enskilda arbetstagaren är möjligheterna till omställning, kompetensutveckling och omskolning viktiga för möjligheten att styra sitt yrkesliv. Det påverkar även förutsättningarna till trygga villkor. Senare års arbetsmarknadsforskning har lyft fram att det viktigaste för sysselsättningen är arbetstagarnas kompetens och matchning, snarare än företagens möjligheter att säga upp.

Framförallt långtidsarbetslösa, de med nedsatt arbetsförmåga och nyanlända har svårt att komma in på arbetsmarknaden utan stöd eller insatser från Arbetsförmedlingen. Trots det har allt mindre resurser lagts på arbetsmarknadspolitiska insatser och program, i synnerhet sådana som riktats mot kvinnor i arbetslöshet. Kvinnor utgör hälften av de arbetslösa, men utgör endast en femtedel av alla arbetssökande som deltar i arbetsmarknadsutbildning. Det beror på bland annat på att utbildningarna riktas mot mansdominerade yrken och att Arbetsförmedlingen lagt ned vårdutbildningar.

Därtill lades nära hälften av alla Arbetsförmedlingens kontor ned i samband med att M-KD-budgeten gick igenom riksdagen 2018. Den lokala närvaron är viktig för att Arbetsförmedlingen ska klara sitt uppdrag, annars lämnas det åt kommunerna som sällan har kompetens eller resurser för att klara matchning och rustning på arbetsmarknaden.

Kompetensbrist i kombination med bristande matchning bidrar till den höga användningen av tidsbegränsade kontrakt. Flera kommuner har som policy att inte tillsvidareanställa utbildad personal.

Som ett led i att stärka kompetensförsörjningen och ta vara på tidsbegränsat anställda som långsiktiga resurser i välfärden har bland andra Kommunal och SKR tecknat ett gemensamt omställningsavtal som syftar till att anställda som saknar rätt kompetens ska ha rätt till kompetensutveckling efter en viss tid i arbetet. Omställningsavtal är en förlängning av kollektivavtalen och förekommer inom många branscher. Men omställningsavtalen kan aldrig ersätta den statliga arbetsmarknads- och utbildningspolitiken. Den svåra gruppen är de som inte täcks av avtalen – de som är helt arbetslösa, med svag eller ingen etablering på arbetsmarknaden.

Frågan är politisk och berör diskussionen om så kallade enkla jobb kontra utbildnings- och matchningsinsatser. Ingen kommun eller arbetsgivare kan ersätta den roll som staten har när det kommer till det långsiktiga och helhetliga perspektivet på sysselsättningen. Utan det riskerar det att uppstå inläsningseffekter där varje aktör ser till sitt snarare än vad som gynnar löntagarna. Den aktiva arbetsmarknadspolitikerna är en del av den svenska modellen och det socialdemokratiska välfärdsbygget.

Därför yrkar jag/vi

1. Att arbetsmarknadspolitiken ska ses som en statlig angelägenhet, som varken ska privatiseras enligt LOV, kommunaliseras eller nedrustas.
2. Att den aktiva arbetsmarknadspolitiken ska återupprättas och en lokal kontorsnärvaro ska garanteras i hela landet.
3. Att arbetsmarknadsutbildningarna görs mer jämställda genom att utbudet breddas och riktas för ett mer jämställt deltagande.
4. Att vårdutbildningarna i arbetsmarknadsutbildningen återinförs.
5. Att subventionerade anställningar alltid ska ha kollektivavtalsenliga villkor för att inte tränga undan ordinarie anställningar och bidra till villkorsdumpning.
6. Att personer som anställs tidsbegränsat utan rätt utbildning ska ges möjlighet att utbilda sig eller validera sin kompetens och anställas tillsvidare.

Motion 66: En aktiv arbetsmarknadspolitik

Motionär: Ingrid Andrea, Martin Karlsson, Staffan Lindström och Anders Wikström

Antagen: Handels S-förening och Nylöse S-förening

Att den svenska arbetsmarknaden är under hastig förändring är en underdrift. Coronapandemin har påskyndat strukturella förändringar och orsakat stor arbetslöshet, inte minst bland unga. Samtidigt har digitaliseringen ökat takten och kommer på sikt att förändra svensk arbetsmarknad i grunden. I bakgrunden verkar globalisering och urbanisering. I det här skedet pågår också den största förändringen av Arbetsförmedlingen sedan myndigheten skapades och privata intressen ska ersätta offentliga för att hjälpa människor till jobb och försörjning. Bemanningföretagen växer fram i allt fler branscher och ”gig-ekonomin” skapar stor otrygghet för många arbetstagare. Människor tvingas också att arbeta som egenföretagare i många branscher där det tidigare haft tillsvidareanställningar. De otrygga anställningarna blir fler och många unga får inte fast jobb förrän de passerat 30-årsdagen. En liknande situation drabbar dem som blir arbetslösa efter 55-årsdagen. Kraven på unga för att få ett jobb är också högre idag. Oavsett om det egentligen krävs är gymnasieexamen och körkort ofta minimikrav för anställning.

Den aktiva arbetsmarknadspolitikens andel av BNP har stadigt sjunkit i Sverige sedan början av 90-talet, samtidigt som jämförbara länder satsat mer på arbetsmarknadspolitik. Parallellt har den strukturella arbetslösheten ökat. Vi har både stor arbetslöshet och stor kompetensbrist. Det här är ett misslyckande. Individuella, kompetenshöjande insatser har ersatts av generella och individuella ekonomiska subventioner till arbetsgivare med tveksam effektivitet.

En aktiv arbetsmarknadspolitik för 20-talet

Vi skriver den här motionen för att vi vill se en utvecklad arbetsmarknadspolitik som bättre kan svara mot behovet på svensk arbetsmarknad.

Vi vill se:

- Större möjligheter till individanpassade kompetenshöjande och rustande insatser o Möjlighet att få stöd till kompetensutveckling vid befintlig anställning
  - o Utvecklat trepartsansvar för kompetensutveckling i alla storlekar av organisationer
  - o Utökade och förbättrade matchningsinsatser vid arbetslöshet
- Ett förbättrat studiestödssystem som kan bidra under hela yrkeslivet o Bättre förutsättningar för omskolning efter 55 års ålder
  - o Bättre möjligheter till deltidsstudier
  - o Bättre möjlighet till omskolning till yrkeslärare till exempel vid skada
- Att arbetsmarknadspolitiken gör mest nytta där den behövs bäst, inte minst på landsbygd och mindre orter där arbetslösheten ofta är stor. o En struktur som ger likvärdigt men

individ Anpassat stöd i hela landet måste finnas. Ska vara tillgängligt för alla, även de som saknar digital kompetens.

- En fungerande statlig arbetsförmedling o En myndighet med övergripande ansvar utan privata intressen är en förutsättning för en likvärdig service.
  - o Flexibel organisation för att kunna möta behoven där arbetslösheten växer.
- En bred kompetensutvecklande satsning för att möta strukturomvandling och digitalisering o Det nya kunskapslyftet behöver skapa likvärdiga förutsättningar för människor i en allt mer digitaliserad värld. Bristyrkesutbildningar inom det reguljära utbildningssystemet måste erbjudas betydligt mer inom ramen för arbetsmarknadspolitiken, samtidigt som Arbetsförmedlingen behöver prioritera upphandlade arbetsmarknadsutbildningar.
- Förberedelse för en förändrad arbetsmarknad där AI, automatisering och robotar gör mycket av de arbetsuppgifter människor gör idag. o Förbereda utbildningsväsendet och arbetslöshetsförsäkringen för ett omvandlat arbetsliv.
- Förberedelse för en arbetsmarknad som klarar omställningen till ett klimatneutralt samhälle. o Satsa på att utbilda i nya klimatsmarta jobb och branscher. Sverige ska kunna ta fördel av att vara tidigt anpassat.

Vi yrkar att:

1. Socialdemokratiska arbetarpartiets styrelse utreder en inriktning för framtidens arbetsmarknadspolitik i motionens anda.
2. Att inriktningen skall beslutas senast på nästa partikongress.

Distriktsmotion 2 – Växla upp arbetet för en god och trygg arbetsmiljö för alla

Motionär: Distriktsstyrelsen

Som socialdemokrater står vi alltid upp för att den svenska modellen ska utvecklas, inte avvecklas. I vårt samhällsbygge spelar fackföreningarna en avgörande roll för att säkerställa löntagares villkor på arbetsmarknaden. I grunden ser vi allra helst att arbetsmarknadens konflikter, bekymmer, lösningar utmaningar förhandlas fram i god ordning och hanteras gemensamt av arbetsmarknadens parter. Detta gäller även merparten av det livsviktiga arbetsmiljöarbetet.

Men det finns några områden där politiken måste kliva in för att säkerställa en god och trygg arbetsmiljö för alla löntagare. Detta görs lämpligtvis på två sätt: det ena genom lagstiftning, det andra genom att agera normerande aktör via den offentliga sektorns arbetsgivarskap

Lagmässigt kan vi konstatera att det finns det behov att skriva in arbetsgivarens skyldighet att tillhandahålla arbetskläder till fler yrken inom välfärden, då dagens föreskrifter berör endast vård- och omsorgsyrken. Utöver att vara en självklarhet för god arbetsmiljö och att det är orimligt att kostnaden tillfaller löntagaren är detta en viktig jämställdhetsfråga - dett är primärt i kvinnodominerade yrkesgrupper och branscher som arbetskläder och tvättning av desamma ej tillhandahålls. Här kan Göteborgs Stad tjäna som gott exempel, där det långvariga socialdemokratiska styret införde rätt till arbetskläder för alla kommunala yrkesgrupper i behov av detta.

Det finns också ett behov att stärka det fackliga arbetsmiljöarbetet vad gäller regionala skyddsombud som idag inom vissa branscher inte släpps in på arbetsplatser utan kollektivavtal. I denna fråga har de fackliga organisationerna svårighet att förhandla sig till denna rättighet och därmed bedöms det nödvändigt att lagstifta om denna rätt.

Det självklara arbetet för att nå vår nollvision vad gäller dödsolyckor på arbetsplatser måste intensifieras. Arbetsgivare som verkar i riskutsatta branscher, både vad gäller den fysiska och psykiska miljön, måste arbeta mer systematiskt för att minska olyckorna. För att från politikens sida stötta de fackliga organisationerna i detta arbete vill vi se en markant ökning av vitesbeloppen, mer resurser till att utreda arbetsmiljöbrott och införa krav på uppdaterad arbetsmiljöutbildning anpassat efter behov inom branschen.

Utöver den lagstiftande vägen för bättre arbetsmiljö bör politiken, i samverkan med parterna, gå före och vara ett föredöme som arbetsgivare inom välfärden. Socialdemokratien har en stolt historia av att ha stått upp för tanken om en rimlig balans mellan arbete, fritid och vila.

Idag ser vi hur många i vårt land går på knäna. Ofrivillig deltid, delade turer och löner som knappt går att leva på är ett oskick – och särskilt i de kvinnodominerade branscher som utgör själva stommen i vårt välfärdssamhälle. Vi socialdemokrater måste arbeta med att heltid som norm efterföljs i hela landet, och erbjuda deltid som en möjlighet för den som av olika skäl behöver gå ner i arbetstid. Välfärdsarbetarnas scheman måste vara hållbara vilket i praktiken innebär att missbruk av delade turer måste försvinna och antalet arbetade timmar på natten per anställd succesivt behöver minska.

Med ovanstående som bakgrund yrkar Socialdemokraterna Göteborg:

1. Att Socialdemokraterna verkar för att arbetskläder, där sådana krävs även utanför vård- och omsorgsyrken, tillhandahålls till den anställde av arbetsgivaren och att denna skyldighet skrivs in i arbetsmiljölagen.

2. Att Socialdemokraterna verkar för att regionala skyddsombud ska få laglig rätt att besöka alla arbetsplatser.
3. Att Socialdemokraterna verkar för att arbetsgivare som inte riskbedömer sin arbetsplats för allvarliga tillbud skall tilldelas kännbara vitesbelopp
4. Att Socialdemokraterna verkar för att det ställs krav på att arbetsplatser i fysiskt och psykiskt riskutsatta branscher har uppdaterad arbetsmiljöutbildning
5. Att Socialdemokratiska partiet verkar för en bra arbetsmiljö genom hög grundbemanning och hållbara arbetsscheman för personal som arbetar inom välfärden
6. Att Socialdemokraterna verkar för att anställda inom den offentligt ägda välfärden får kompetensutveckling.
7. Att Socialdemokraterna verkar för att heltidsmättet för nattarbete blir 30 timmar per vecka.

Motion 67: Bättre förutsättningar för personalen inom äldreomsorgen

Motionen antagen av Kommunal Väst S-förening

Det är en sorg för de flesta äldre när man inte längre klarar av sin vardag och får begränsningar i sitt livsutrymme. Livets förutsättningar är inte längre detsamma. Enklaste vardagsbestyr kan vara en stor utmaning. De som har insatser genom äldreomsorgen har det på grund av sjukdom och/eller nedsatt hälsotillstånd. När livsrummet begränsas skapar det också risker för ensamhet, depressioner, minskad matlust, minskade sociala kontakter, sorg – man förlorar nära vänner, anhöriga ju äldre man blir.

Utbildad personal som kan bemöta, kommunicera, entusiasmera, motivera med god personkännedom, som kan analysera allmäntillstånd, riskfaktorer, skapa delaktighet i vardagen är nödvändigt för en äldreomsorg av god kvalitet.

En äldreomsorg av god kvalitet handlar om personalens förutsättningar och den äldres inflytande och om personliga relationer med kontinuitet! En struktur och en organisation i äldreomsorgen måste bemannas utifrån verklighetens behov, att resurser är kopplade till de faktiska arbetsuppgifterna. Det måste finnas balans mellan krav och resurser (Organisatorisk och social arbetsmiljö). Dessutom måste resurser finnas för yrkesutveckling, handledning, personalträffar, överlämningstid, tid för återhämtning som exempel.

Den absolut viktigaste förutsättningen för skattefinansierad vård och omsorg om de äldre är att oavsett insatser ska dessa utföras av yrkesutbildad personal med tillsvidareanställningar på heltid. Detta för att skapa relationer och ge kontinuitet. Det är viktigt att bibehålla autonomin som äldre, få stöd i de insatser man är berättigad till, att de genomförs i största möjligaste mån med delaktighet av den äldre själv.

Det är nödvändigt med adekvat utbildning. Arbetsgivare måste ta ansvar att bemanna med endast yrkesutbildad personal och ge möjlighet och förutsättningar till fortsatt yrkesutveckling. Därmed inte sagt att det kan finnas olika vägar in i äldreomsorgen. När man börjar arbeta och saknar utbildning ska man därför endast utföra arbete under handledning till dess att man minst uppnått yrkesutbildningsnivån till vårdbiträde som är första steget i yrkesutvecklingstrappan. Nästa steg är undersköterska och sen specialistundersköterska inom olika specialistområden.

Behov och beviljade bistånd måste harmonisera med bemanningssituationen. Minutstyrning och minimibemanning måste upphöra. De som arbetar ska ha möjlighet att ge den äldre inflytande över insatserna och sin vardag då förutsätter det att personalen har inflytande, påverkan och att det finns tillräckligt hög grundbemanning.

Därför yrkar vi:

1. Att Socialdemokratiska partiet ger rätt förutsättningar för personalen i äldreomsorgen så att de får tillsvidareanställningar på heltid
2. Att Socialdemokratiska partiet verkar för en bra arbetsmiljö inom äldreomsorgen med tillräcklig hög grundbemanning och hållbara arbetsprogram.
3. Att Socialdemokratiska partiet möjliggör så att anställda inom äldreomsorgen får yrkesutveckling kopplat till yrkesutvecklingstrappan.

Motion 68: Rätten till arbetskläder inom förskolan

Motionen antagen av Kommunal Väst S-förening och Transportsossen

Arbetstagare inom förskolan behöver arbetskläder utifrån ett arbetsmiljöperspektiv. Hygienfaktorer är ett exempel på varför arbetskläder behövs. En annan viktig aspekt är jämställdheten. Jämställda arbetsförhållanden för kvinnor och män ska eftersträvas, oavsett vilken verksamhet de arbetar inom. Det är uppenbart att arbetskläder är en jämställdhetsfråga då mansdominerade yrkesgrupper oftast får arbetskläder medan de kvinnodominerade yrkesgrupperna inom förskolan på många ställen inte får arbetskläder.

Enligt arbetsmiljölagen finns skyddskläder respektive arbetskläder. Inom förskolan handlar det om arbetskläder. I dag använder många arbetstagare inom förskolan privata kläder i sin yrkesutövning. Kläderna behöver tvättas ofta i denna bransch och slits därför hårt och förbrukas osedvanligt snabbt. Det blir en orimlig kostnad för den enskilde arbetstagaren.

Arbetsmiljölagen är till för att skydda arbetstagarna från ohälsa och i övrigt tillse god arbetsmiljö där just tillhandahållandet av arbetskläder inte kan förbigås. Att arbeta inom förskolan är förknippat med risken att drabbas av ohygieniska inslag och smitta. Det är därför av yttersta vikt att arbeta förebyggande. Hela frågan om arbetskläder är en arbetsmiljöfråga som berör alla arbetstagare inom förskolan. Enligt arbetsmiljölagen ska risken för ohälsa förebyggas och hanteras. Målet om en hälsosam arbetsmiljö bygger både på en god arbetsmiljö för arbetstagarna och på en säker omsorg för barnen. Smittbegränsning mellan arbetstagarna samt mellan arbetstagare och barn ska återfinnas i anpassade och adekvata arbetsformer.

Smittorisker förekommer i olika former inom förskolan. Det handlar om vanliga återkommande sjukdomar, såsom influensa och vinterkräksjukan eller sjukdomar som kommer tillbaka och får fäste i samhället exempelvis tuberkulos och mässlingen. Men det kan också handla om nya okända sjukdomar som SARS eller det senaste Coronavirusutbrottet, Covid-19. De senaste åren har också spridningen av olika multiresistenta bakterier ökat och blivit allt vanligare i samhället. Då antibiotikaresistenta bakterier blir allt vanligare är det än mer viktigt att förebygga smittspridning. Flertalet av de personer som smittas av antibiotikaresistenta bakterier blir bärare utan symtom och är därmed svåra att identifiera, detta gäller även vid flertalet av virussjukdomar. Arbetskläder är därför både relevanta, nödvändiga och legitima. Att själv behöva bekosta sina egna arbetskläder för att kunna utföra sitt arbete bidrar i sig till en psykosocial sämre arbetsmiljö.

De rutiner som utvecklas av arbetsgivaren ska återfinnas inom ramen för arbetsplatsens systematiska arbetsmiljöarbete. Särskild vikt knyts till undersökning och riskbedömning. Arbetsgivaren ansvarar vidare för att hela processen för hantering av tvätt – ren som smutsig, transport och att förvaring görs på ett sätt så att arbetskläderna inte riskerar att

sprida smitta. Det är ingen skillnad om verksamheten bedrivs med kommunen som huvudman eller i annan form.

Det är definitivt en arbetsmiljöfråga att arbetsgivaren tillhandahåller arbetskläder. Det faller under arbetsgivarnas ansvar och skyldighet att göra allt för att förebygga ohälsa och olycksfall i arbetet. Arbetskläderna måste tåla att tvättas minst varje dag samt under arbetsdagen också vid behov, i minst 60 grader, så slitaget blir högt. Det är orimligt att arbetstagare inom förskolan själva ska bekosta sina arbetskläder och därmed betala för sin egen arbetsmiljö.

Med hänvisning till ovanstående yrkas:

1. Att Socialdemokraterna tar initiativ till att driva frågan om arbetskläder för arbetstagare inom förskolan.
2. Att Socialdemokraterna aktivt driver förändring av arbetsmiljölagen som reglerar arbetsgivarens skyldighet att tillhandahålla arbetskläder där det stipuleras att arbetskläder ska bäras.

Motion 69: Vi dör!

Motionär: Jim Tellefsdal

Motionen är antagen av SSU Göteborg

Varje år saknas det 50 personer runt middagsbordet hemma pga dödsfall på arbetsplatsen. Utbildning i arbetsmiljö är inget lagstadgat för en arbetsgivare att ha utan något som man som AG förväntas ha kunskap i. Detta möjliggör att man kan starta ett företag som gör nästan vad som helst utan att man behöver veta något kring säkerheten om arbetet. Detta möjliggör att vi idag kan ha en situation att människor dör på jobbet. Polisen vet knappt hur man skall utreda ärendet och åklagarna vet inte hur man skall driva fallet i rätten. Vem står då på personen som dör sida. Vi måste ha ett bättre skydd men även hårdare lagar mot arbetsgivare som bara ser nyttomaximeringen med att strunta i arbetsmiljön och människor dör.

Jag yrkar därför:

1. Att det ställs krav på att de alla på arbetsplatsen har uppdaterad arbetsmiljöutbildning.
2. Att arbetsgivare som inte riskbedömer sin arbetsplats för allvarliga tillbud skall tilldelas kännbara vitesbelopp.
3. Att arbetsgivare måste utbildas vart 3:e år i riskbedömningar.
4. Att Socialdemokraterna i Göteborg antar motionen som sin egen.

Motion 70: Ändra heltidsmättet för nattarbetare.

Motionär: Daniel Larsson Tangfors

Som ett första steg i att sänka veckoarbetstiden så bör vi börja med den kanske mest utsatta gruppen, nämligen nattarbetare. Nattens heltidsmätt bör sänkas till 30 timmar. Många är de fackliga företrädare som i årtionden har försökt att ändra heltidsmättet för de som arbetar natt. Inom många vård och omsorgsycken, där tempot har pressats upp undan för undan år från år orkar idag väldigt få arbeta heltid på natten. Detta påverkar självklart deras ekonomi och även deras pensioner väldigt negativt. Det finns även en mängd med forskning som visar på att det är direkt ohälsosamt att arbeta natt och ju fler nätter du arbetar ju sämre är det, att lösa det med skiftarbete fungera inte heller då forskning visar på att detta troligen är ännu sämre. Det är således dags för Staten att ändra i Arbetstidslagen och sänka heltidsmättet

för de som arbetar natt. Natt bör räknas från 21-07 då det annars kommer påverka de som arbetar dag och kväll negativt. Arbetstid som delvis sträcker sig över natten ska även infattas, varje arbetad timme under natten räknas då som 75 min på timbanken.

Jag föreslår därför att:

1. Att en snabb utredning tillsätts som räknar på kostnader att sänka heltidsmålet för nattarbetare till 30 timmar.
2. Att utredningen gör en sammanställning av den forskning som finns på området, för att Socialdemokraterna således lättare få igenom lagändringen i riksdagen.

Distriktsmotion 3 – Allas rätt till en trygg och värdig ålderdom

Motionär: Distriktsstyrelsen

Den som har jobbat och betalat skatt i Sverige under ett helt yrkesliv förtjänar en trygg ålderdom. Många svenskar lever allt längre och är allt friskare vid allt högre ålder, vilket är ett styrkebevis för den svenska välfärden och möjliggör en helt annan sorts aktiv ålderdom än tidigare generationer kunde räkna med. Den ökade medellivslängden har dock, i samspel med andra demografiska faktorer, lett till att andelen i arbetsför ålder minskat kraftigt. Det innebär att färre sysselsatta personer ska försörja fler personer som står utanför arbetsmarknaden. Den fallande försörjningskvoten är ett hot mot upprätthållandet av samhällliga tjänster och välfärdspolitiska ambitioner. För att Sverige ska vara ett bra land i åldras i behöver vi fler arbetade timmar, vilket innebär en större pengapåse för att exempelvis förbättra äldreomsorgen eller pensionerna.

Det är dock inte alla grupper i samhället som lever längre. I vissa befolkningsgrupper, som kvinnor med kort utbildning, har den till och med sjunkit något de senaste åren. Förmågan att arbeta i de övre åldrarna är ojämnt fördelad och följer det svenska klassamhällets bestående skiktning; ett tydligt exempel på detta är att genomsnittsåldern att gå i pension inom LO-yrken fortsatt är 61 år, samtidigt som medelåldern för uttag av ålderspension generellt bland löntagare stiger långsamt men successivt. Jämfört med 2005 har antalet personer som arbetar efter 65 år tredubblats. Många kombinerar arbetet med uttag av ålderspensionen, samtidigt som de bidrar med fler arbetade timmar i ekonomin. Pensionspolitiken bör därför utformas på samma differentierade, behovsbaserade grund; för grupper som saknar möjlighet att arbeta vidare i högre ålder måste pensionskuvert och pensionsvillkor räcka till bästa tänkbara ålderdom, medan det måste beredas plats på arbetsmarknaden för fler äldre med orken, lusten och förmågan kvar.

Regeringen har de senaste åren gjort mycket för att äldre ska få en tryggare ålderdom: Genom höjt tak i bostadstillägget, utfasning av orättfärdiga skillnader i skatt mellan löntagare och pensionärer och höjd garantipension. Men här kan vi inte nöja oss. Socialdemokraternas arbete behöver fortsätta: pensionerna behöver bli högre, låginkomsttagares intressen behöver bevakas, jämställdhetsperspektivet förstärkas, äldres deltagande i arbetslivet främjas och respektavståndet garanteras. Ett pensionssystem och en arbetsmarknad som tillåter arbete i högre ålder, utan att bestraffa tidigare pensionering, är bra för såväl individ som samhälle.

Socialdemokraternas fortsatta prioriterade uppgift blir således att fortsätta främja en god arbetsmiljö genom svenska modellen så att fler orkar arbeta längre. Det blir vår uppgift att se till att verka för att alla får mer i pension och att det ska löna sig att arbeta längre. Det blir vår uppgift att forma framtidens pensionssystem så att fler vill arbeta längre och att de som inte kan på grund av fysiska eller psykiska åkommor får en lika god och trygg ålderdom.

Med ovanstående som bakgrund yrkar Socialdemokraterna i Göteborg:

1. Att Socialdemokraterna verkar för att löntagare på sikt ska få ut minst 70 % av slutlönen i pension
2. Att Socialdemokraterna verkar för att skapa arbetsförhållanden som innebär att alla ska klara av att arbeta fram till pensionsåldern.
3. Att Socialdemokraterna verkar för ett pensionssystem som tar hänsyn till så väl yrkesverksamma år som arbetets karaktär vad gäller fysiska och psykiska faktorer

Motion 71: Tidigare pensionsålder för fysiskt krävande arbeten

Motionen antagen av Kommunal Väst S-förening och Transportsossen

Sveriges riksdag fattade under 2019 ett beslut om att höja de olika åldersgränserna i pensionssystemet. Bakgrunden är att medellivslängden fortsätter att öka. För att inte pensionen ska sjunka i takt med att genomsnittliga tiden som pensionär blir längre ansåg man att åldersgränserna i pensionssystemet behövdes höjas. En annan möjlig lösning hade istället varit att höja pensionsavgiften. Det finns även en tredje väg att gå. Låt dem som har ett yrke där det är möjligt att arbeta högre upp i åldrarna göra det medan de som har ett fysiskt påfrestande yrke får möjligheten att gå tidigare.

Nuvarande lösning, att alla i befolkningen ska arbeta länge och att åldersgränserna i pensionssystemen ska höjas kraftigt de kommande åren för att därefter följa en riktålder som bygger på medellivslängden, är olycklig. Spridningen i hälsa mellan olika utbildningsgrupper är stor och de försvårar en generell förlängning av arbetslivet för alla. En generell höjning tar inte hänsyn till att möjligheten till att orka arbeta högre upp i åldrarna är ojämnt fördelat. Det finns stora skillnader i befolkningens hälsa som återspeglar sig i att skillnaden i medellivslängd mellan olika utbildningsgrupper ökar. Antal levnadsår med aktivitetsnedsättning varierar också betydligt mellan olika utbildningsgrupper. Olika typer av arbeten ställer också olika fysiska krav. Krav som kan vara svåra att uppnå när kroppen åldras och blir svagare. De höjda åldersgränserna är således mycket problematiska för många arbetaryrken, där de fysiska kraven som ställs generellt är höga.

När åldersgränserna i pensionssystemet stegvis ökar kommer alla i befolkningen oavsett yrke eller hälsostatus tvingas arbeta högre upp i åldrarna, ingen hänsyn ta till arbetets karaktär eller bakomliggande hälsa. Enda möjligheten att gå tidigare är om man har eget kapital eller en hög tjänstepension som gör att man klarar sig fram till åldersgränserna för den allmänna pensionen, vilket är en klassfråga. Alternativt att man kan bevisa för Försäkringskassan att man har en livsvarigt nedsatt arbetsförmåga och kan passera nålsögat för att få sjukersättning. Att ha sjukersättningen som generell lösning för alla som inte orkar arbeta några ytterligare år är heller inte önskvärt. Det behövs en mer allmän lösning för dem med fysiskt krävande arbeten och som riskerar att bli utslita av att arbeta ytterligare år.

Visst kommer det även i fortsättningen finnas en viss möjlighet att styra vid vilken ålder man börjar ta ut sin pension. Men i den mån individen fortfarande själv kan välja att gå tidigare är det individen ensam som får betala priset i form av en livslångt lägre pension. För pensionens storlek spelar de sista åren i arbetslivet större roll än de tidigaste åren och särskilt kvinnor som haft ett arbetaryrke löper stor risk att trots ett helt arbetsliv får en mycket låg pension.

Arbetare börjar ofta arbeta tidigt och arbetar i fysiskt ansträngande arbeten där möjligheten att arbeta högre upp i åldrarna är mindre. Att tvinga människor som arbetat ett helt yrkesliv att arbeta ännu längre är inte lönsamt varken för individ eller skattebetalarna. Individen riskerar sin hälsa och samhället riskerar få stora kostnader för sjukpenning och hälso- och sjukvård. Istället för att människor med fysiskt krävande arbetaryrken ska släpa sig igenom de sista åren i arbetslivet och riskera att bli sjuka och utslitna för att borde de kunna gå tidigare pension.

Det ska alltid löna sig att ha arbetat, även för de med relativt sett lägre inkomster. Att ta ut ålderspension tidigare sänker pensionens storlek livslångt. Arbetare i fysiskt krävande yrken behöver också få möjligheten att skjuta upp uttaget av ålderspension. En lösning där vissa yrkesgrupper får möjlighet att gå ett par år tidigare utan att behöva ta ut ålderspensionen skulle möjliggöra både ett värdigt avslut av arbetslivet och högre pensioner för denna grupp.

Med stöd av ovanstående yrkas:

1. Att Socialdemokraterna arbetar för att möjliggöra en pensionslösning för dem med fysiskt krävande arbeten.
2. Att Socialdemokraterna även ska arbeta för att möjliggöra en pensionslösning för dem med psykiskt krävande arbeten

Distriktsmotion 4 – En stärkt och modern arbetslöshetsförsäkring

Motionär: Distriktsstyrelsen

Socialdemokraternas arbetsmarknadspolitik och finanspolitik har tjänat Sverige väl. Från 1930-talets första trevande reformsteg, via efterkrigstidens expansion och förbi strukturuomvandlingens svårigheter har vår politik levererat hög tillväxt och en rättvis fördelning av densamma, som i sin tur möjliggjort en expansiv välfärdspolitik. Grundpelarna har varit en öppenhet mot omvärlden, ekonomisk jämlikhet, en tydlig reglering av marknaden och trygghet på arbetsmarknaden. Sveriges framgång kännetecknas av en exportberoende ekonomi som tvingar fram effektivisering och utveckling, samtidigt som tillväxten sprids till alla medborgare och möjliggör trygghet för individen eller hela branscher vid en större omställning – även benämnd Rehn-Meidner-modellen. Det är helt enkelt en kompromiss mellan tvång, omställning och trygghetsgaranti.

Trots att Sveriges exportberoende har ökat har ersättningen i våra trygghetssystem relativt sett minskat. Risken att slås ut i den internationella dragkampen har inte matchats med att tillhörande ekonomisk ersättning, vars nivåer väsentligt halkat efter reallöneökningarnas utveckling. Den socialdemokratiska kompromissen är alltså delvis bruten. Det är nu dags att, efter flera år av eftersatta ersättningar i A-kassan, värna och återuppbygga den modell som har tjänat oss så väl.

För att förhindra att ersättningen urholkas även i framtiden menar vi att en indexering bör genomföras, och detta enligt löneutvecklingen på arbetsmarknaden. Detta bör självklart leda till att ersättning blir ~~vara~~ högre än riksnormen i försörjningsstödet, vilket är rimligt för att skapa drivkrafter för arbete och hålla ett visst respektavstånd mellan den frivilliga försäkringslösning som A-kassan utgör kontra de socialförsäkringssystem som samhället tillhandahåller som yttersta skyddsnät. En annan fördel är att arbetslösa skulle ha incitament att stanna inom A-kassan istället för att, som idag, söka sig mot exempelvis sjukförsäkringen. A-kassan skulle därmed bli ett bättre stabiliseringsekonomiskt verktyg vid lågkonjunkturer, och inte belasta kommunernas ekonomi i lika hög grad.

När pandemin slog till på den svenska arbetsmarknaden var det tydligt att de regler som infördes för A-kassan under den borgerliga regeringen Reinfeldt inte var ett tillräckligt skydd för löntagarna. Om regeringen inte hade tagit de nödvändiga beslut för att bredda A-kassans upptagning och förbättra ersättningsnivåerna skulle många svenskar drabbats av kraftfull privatekonomisk nedgång kommuner stått med enorma kostnader. För att löntagarna ska få ett fullgott ekonomisk skydd även i icke-kristider och kommunernas ekonomiska planering stabiliseras menar vi att de nya reglerna för att omfattas av A-kassan behöver göras permanenta.

Med ovanstående som bakgrund yrkar Socialdemokraterna i Göteborg:

1. Att Socialdemokraterna verkar för att ersättningsnivåerna i A-kassan, inklusive grundbelopp och tak, indexeras enligt löneutvecklingen på arbetsmarknaden.
2. Att Socialdemokraterna verkar för att de uppdaterade och nu gällande regler som avgör vilka som omfattas av arbetslöshetsförsäkringen bibehålls.
3. Att Socialdemokraterna verkar för att inkomstbortfallsprincipen stärks med ett höjt tak genom ett höjt maxbelopp.

4. Att Socialdemokraterna verkar för att inkomstbortfallsprincipen stärks genom ökad procentuell ersättning
5. Att Socialdemokraterna verkar för att det ska vara möjligt att bevilja inkomstrelaterad a-kasseersättning så snart medlemsvillkoret är uppfyllt, oavsett om arbetslösheten förnyats eller ej
6. Att Socialdemokraterna verkar för att differentieringen av a-kasseavgiften avskaffas för att inte straffa ut grupper med högre arbetslöshetsrisk ur a-kassan
7. Att Socialdemokraterna verkar för att avdragsrätten för a-kasseavgift återinförs

Motion 72: Stärkt arbetslöshetsförsäkring

Motionen antagen av Kommunal Väst S-förening och Transportsossen

I Sverige har arbetslösheten ända sedan nittiotalskrisen har varit högre än vårt ersättningssystem egentligen är utformat för. I takt med en stigande arbetslöshet och fler tidsbegränsande anställningar är inte a-kassan generell på samma sätt som när den utformades.

Arbetslöshetsförsäkringen, liksom andra socialförsäkringar, är utformad efter en mallarbetstagare som arbetar regelbundet (tillsvidare) och på heltid.

Tidsbegränsat anställda, deltidsarbetande och egenföretagare har idag svårt att kvalificera sig för socialförsäkringarna. Trösklarna utgörs framförallt av arbetsvillkoret och medlemsvillkorets utformning. Därutöver är det många som upplever att de inte har råd att vara med i en a-kassa, i synnerhet lågavlönade grupper med osäkra anställningsformer.

Många av dem är arbetarkvinnor, i välfärden, handeln och inom hotell och restaurangnäringen. Nästan var tredje kommunalarbetare är tidsbegränsat anställd och var fjärde kommunalarbetare arbetar kort deltid, dvs. en deltid som understiger 27 timmar i veckan, och uppfyller därmed inte arbetsvillkoret i a-kassan.

År 2019 var 70 procent av arbetskraften medlemmar i en a-kassa. Men endast 4 av 10 arbetslösa fick ersättning från a-kassan. Arbetslöshet utan att vara kvalificerad för a-kasseersättning är det vanligaste skälet att beviljas försörjningsstöd av kommunen - ett försörjningsstöd som ligger under vår egen fattigdomsgräns, det vill säga understiger 60 procent av medianinkomsten. Ju färre som täcks av arbetslöshetsförsäkringen desto större kostnader för kommunerna.

År 2007 införde den dåvarande alliansregeringen ett antal åtstramningar av kvalifikationskraven för a-kasseersättning, bland annat: höjt arbetsvillkor från 70 till 80 timmar i månaden, utökad medlemsvillkor från 6 månader till 12 månader för inkomstrelaterad ersättning, slopad avdragsrätt för a-kasseavgiften och differentierade avgifter utifrån arbetslöshetsrisk – något som slog hårt mot LO-kollektivet och ledde till ett historiskt medlemsras.

Men i samband med coronakrisen har medlemsutvecklingen vänt uppåt. Medlemmarna i a-kassan ökade med 3 procent under marsmånad 2020, motsvarande 114 000 personer. Detta handlar dels om att många i kris drabbas av arbetslöshet eller känner sig oroliga för att drabbas av arbetslöshet, dels om att regeringen infört tillfälliga lättnader av medlemsvillkoret och arbetsvillkoret, samt höjt maxbeloppet för a-kasseersättning, som gör att fler faktiskt får tillgång till arbetslöshetsförsäkringens fulla inkomstskydd om de går med i en a-kassa. Det är äntligen ”värt” att gå med i a-kassan, även för den som jobbar deltid eller tidsbegränsat.

Ett sänkt arbetsvillkor har en särskilt hög träffsäkerhet för kvinnodominerade yrken med hög andel tidsbegränsat anställda och deltidsarbetande och är på så vis en jämställdhetsreform.

Det är dags att laga revorna i arbetslöshetsförsäkringen. De tillfälliga förstärkningar av arbetslöshetsförsäkringen som regeringen gått fram med under coronakrisen har fackföreningsrörelsen länge efterfrågat. De borde därför göras permanenta och byggas vidare på. Så värnar vi trygghet i omställning och minskar inkomstklyftorna i samhället.

Därför yrkar vi att

1. Att arbetsvillkoret i a-kassan sänks för att fler atypiskt anställda med oregelbunden arbetstid ska kunna kvalificera sig till a-kassan
2. Att medlemsvillkoret för rätt till inkomstrelaterad ersättning ändras i syfte att stärka a-kassans försäkringsprincip men samtidigt sänka tröskeln
3. Att grundbeloppet för den som inte uppfyller kraven för inkomstrelaterad a-kasseersättning höjs
4. Att ersättningsnivåerna i a-kassan årligen indexeras
5. Att inkomstbortfallsprincipen stärks genom höjt maxbelopp (höjt tak)
6. Att inkomstbortfallsprincipen stärks genom ökad procentuell ersättning
7. Att det ska vara möjligt att bevilja inkomstrelaterad a-kasseersättning så snart medlemsvillkoret är uppfyllt, oavsett om arbetslösheten förnyats eller ej
8. Att differentieringen av a-kasseavgiften avskaffas för att inte straffa ut grupper med högre arbetslöshetsrisk ur a-kassan
9. Att avdragsrätten för a-kasseavgift återinförs

Distriktsmotion 5 – En sjukförsäkring att lita på

Motionär: Distriktsstyrelsen

Tack vare Socialdemokratin har Sverige en generell socialförsäkringspolitik som gör oss till ett av världens mest jämställda och jämlika länder. Genom bland annat generell välfärd av hög kvalitet och ett starkt socialförsäkringssystem knutet till arbete har Sverige med en närmast unik framgång ett högt arbetskraftsdeltagande i hela befolkningen.

Tyvärr har ersättningen i våra socialförsäkringar släpat efter det senaste decenniet. I synnerhet sjukförsäkringen. Eftersläpningen förstärktes av att den tidigare högregeringen inte höjde ersättningen överhuvudtaget och dessutom öppnade upp för fler privata försäkringar. Detta har lett till en ohållbar och ojämlig situation där de med höga inkomster åtnjuter stor generositet i tilläggförsäkringarna både vad gäller ersättning och längden av försäkringen. De som arbetar utan kollektivavtal eller arbetar timmar och efter behov saknar ibland fullgott skydd. Detta pekar tydligt på behovet av att i samma takt som otrygga anställningar fasas ut inkludera även dessa löntagare i ett modernt socialförsäkringssystem.

För en bibehållen hög ersättningsnivå är Socialdemokratiskt regeringsinnehav det bästa alternativet. Än dock finns det anledning att modernisera sjukförsäkring så att den inte, som idag, ökar ojämligheten utan istället, som det var tänkt, skapar trygghet och ökad jämlikhet hos löntagare. Ett viktigt steg i denna modernisering är att säkerställa en rimlig ersättning genom att indexera gentemot löneutvecklingen på arbetsmarknaden. Detta hade även harmoniserat de olika försäkringarna och minskat benägenheten att teckna privata försäkringar.

Samtidigt behöver fler få rätt till ersättning i våra gemensamma försäkringssystem där allt för restriktiva regler infördes av den tidigare borgerliga regeringen vilket medvetet stänger behovande utanför. Det har blivit allt tydligare under pandemin och den S-ledda regeringen har gjort förändringar, så som att ta bort 180-dagars prövningen och slopad karenssdag. Andra exempel är stupstocken som den S-ledda regeringen fick bort redan 2015 så det inte längre fanns en bortre gräns i sjukförsäkringen. Vi ser ett behov av att försäkringarna är lika generösa även efter pandemin för att fler ska ha rätt till ekonomisk trygghet vid sjukdom eller skador även när det inte är kristider.

Samarbetet mellan de olika aktörerna i systemet, så som Försäkringskassan och läkare, måste förbättras och godtycklighet motarbetas. Det kan inte vara så att en läkares bedömning kan överprövas av Försäkringskassan baserat på vissa ordval, det är orimligt. Våra försäkringar måste gå att lita på och det ska inte behövas att man nästan måste vara frisk för att vara kunna vara sjuk. Därför föreslår vi följande åtgärder för ett mer modernt och generöst socialförsäkringssystem.

Med ovanstående som bakgrund yrkar Socialdemokraterna i Göteborg:

1. Att Socialdemokraterna verkar för att utbetalningar från socialförsäkringssystemet indexeras enligt löneutvecklingen på arbetsmarknaden
2. Att Socialdemokraterna verkar för att även timanställda och behovsanställda erhåller utökat skydd i sjukförsäkringen
3. Att den slojade 180-dagars prövningen bibehålls
4. Att Socialdemokraterna verkar för att de som arbetar inom vård och omsorg ska ha fortsatt rätt till karenssättningen efter pandemin

Att Socialdemokraterna verkar för att läkares bedömning väger tyngre i Försäkringskassans bedömningar

Motion 73: Att höja socialförsäkringssystemen med inflationen

Motionär: Åsa Lundström

Det sägs att vi får det allt bättre i Sverige. Det stämmer säkert. Men det är också tydligt att inkomsterna främst ges till dem som arbetar, medan de som inte har den möjligheten får mindre och mindre. Frågan är alarmerande. Med dagens hyresnivåer är det svårt att få en bostad och ha något att leva på, när inkomsten helt eller till största delen kommer från socialförsäkringssystemen. Det räcker helt enkelt inte till att kunna köpa det nödvändigaste när kostnaderna stiger, men inte inkomsterna. Detta kan få som konsekvens att människor kommer efter med räkningar och i förlängningen kan riskera t.ex. hemlöshet.

A-kassan är en av de försäkringar som inte räknas upp, och det blir allt svårare att leva på den ersättningen när allt annat blir dyrare. Detta har Sveriges a-kassor påpekat vid ett flertal tillfällen. Men även andra ersättningar undantas från att räknas upp, i alla fall i takt med inflationen, t.ex. barnbidrag, socialbidrag, ersättning för att söka uppehållstillstånd m.m. När dessa ersättningar urholkas genom att inte följa med inflationen, ges inte det stöd eller skyddsnät till försörjning som de är tänkt att utgöra.

Socialdemokraterna vill att alla ska få hjälp att få ett drägligt liv. Då måste vi också tänka på dem som kan behöva pengarna mest, de som är mest utsatta. Dessutom visar undersökningar att, får de som behöver pengar mest, ökad köpkraft, så öka konsumtionen, vilket ger en bra effekt på landets ekonomi.

Jag yrkar:

1. Att a-kassa, årligen räknas upp med prisbasbeloppen
2. Att alla ersättningar från socialförsäkringssystemen räknas upp med prisbasbeloppen

Motion 74: Indexreglera Socialförsäkringssystemet

Motionär: Joakim Berlin Lundby

Under våren och sommaren har jag och en hel del medlemmar deltagit i studiecirkeln ”det feministiska löftet”. Då har vi tagit upp bland annat det ojämställda samhället som kvinnor och andra personer i samhället. Det gäller bland annat att indexreglera socialförsäkringssystemet så att det hänger med i ökade kostnader i samhälle för individen. Det skulle hjälpa många som har det tufft om vi höjde dessa ersättningar.

Därför yrkar jag:

1. Att vi socialdemokrater verkar för att indexreglera varje år försäkringssystemets olika försäkringar som bidrag och ersättningar där det inte sker idag.

Motion 75: Sjukförsäkringen

Motionen antagen av Kommunal Väst S-förening

Att vara långtidssjukskriven är idag en situation där du egentligen behöver vara frisk för att få någon form rättvisa. Förutom det, så har man även sämre ekonomiska förutsättningar då ersättningen från Försäkringskassan är för låg jämfört med samhällets ökade kostnader.

För att underlätta för den enskilde borde det exempelvis högkostnadsskydd på läkemedel och läkarbesök ha ett lägre tak, billigare kollektivtrafik m.m

Därför yrkar jag:

1. Att partiet lokalt och centralt tar fram lämpliga förslag för att underlätta för långtidssjukskrivna.
2. Att Göteborgs partidistrikt antar motionen som sin egen och skick den till partikongressen

Motion 76: Sjukskrivna

Motionen antagen av Kommunal Väst S-förening

I dag har vi ett system där man går till sin läkare när man är sjuk. Läkaren träffar patienten och ställer diagnos utifrån sin långa utbildning, patientens berättelse, provsvar, kontroller, sin kliniska blick och erfarenhet mm.

När diagnosen är ställd så avgör läkaren utifrån samma kriterier om patienten kan jobba helt eller en del med sin diagnos. Läkaren avgör också hur lång tid det brukar ta att bli frisk från diagnosen. Sedan skickar man in denna bedömning till Försäkringskassan.

När den landat på försäkringskassan så kommer denna bedömning till en tjänsteman. Tjänstemannen har oftast ingen utbildning i varken sjukdomar eller rehabilitering av en skada. Men ändå har vi gett denna personen rätt att sedan bedöma om den personliga läkaren har gjort rätt bedömning eller om patienten faktiskt skulle kunna jobba med sin diagnos. Detta utan att ha pratat eller träffat patienten, utan 6 eller fler års utbildning, utan hela journalen med alla kontroller och provsvar.

Därför yrkar vi:

1. Att Socialdemokraterna Göteborg skickar motionen som sin egna till partikongressen
2. Att Socialdemokraterna ger ett förslag till riksdagen att ändra i socialförsäkringen att läkarintyget får en avgörande betydelse när försäkringskassan gör sin bedömning och fattar beslut rörande sjukersättningar.
3. Att vi måste öka mandatet för sjukskrivande läkare. Så att hens bedömning av skada, sjukdom, hel eller deltidssjukskrivning, och 1-365 dagar lång sjukskrivning skall gälla igen.

Motion 77: Slopa karensdagen permanent

Motionär: Lisen Kindbom

När Coronakrisen slog till i Sverige beslutade regeringen att karensdagen för sjukskrivning skulle tas bort. Jag menar att detta bör permanentas. Karensdagen drabbar främst de som har arbeten med låg lön, och som inte har råd att få löneavdrag för sjukdom. Detta är en rättvisefråga. Att slopa karensdagen kostar en hel del, men samhället vinner desto mer då smittspridning på arbetsplatserna minskar. Med minskad smittspridning på arbetsplatser gynnas både den enskilde som slipper bli sjuk och slipper sprida smittan vidare till familjen, och arbetsgivaren som slipper att så många är tvungna att vara hemma i influensor och vinterkräksjuka. Så länge karensdagen finns kämpar de flesta sig iväg till jobbet trots att de känner att sjukdom är på gång, i hopp om att det ska ge med sig. I just det stadiet är man som mest smittsam.

Jag yrkar:

1. Att det borttagna karensavdraget permanentas även efter coronapandemin
2. Att Socialdemokraterna i Göteborg antar motionen som sin egen
3. Att motionen vidarebefordras till den Socialdemokratiska riksdagsgruppen

Motion 78: Bättre sjukförsäkring för patienter med otrygga anställningar

Antagen: Bosniska S-föreningen

Dagens arbetsmarknad, såsom vårdsektorn, är mycket beroende av timanställda. För den arbetstagare som är timanställd eller ”vidbehovsanställd” är villkoren vid sjukdom klart försämrade jämfört med vid tillsvidareanställning. Många timanställda och vidbehovsanställda inom äldreomsorg och kommunal omvårdnad har osäkra anställningar med dåligt skydd vid sjukdom. I nuläget får den sjukförsäkrade patienten endast ersättning för sjuklönen de dagar då man är uppsatt för arbete, andra dagar räknas man som arbetslös för ersättning. Om man inte har några avtalade arbetspass så jämförs man med arbetslös person och får ofta en lägre sjukpenning och har inte rätt till sjuklön.

Ur rättvisesynpunkt är det viktigt att den patient som är sjuk ska kunna vara med ersättning för sitt inkomstbortfall. Annars finns det risk att anställda är närvarande på arbetet fast de är sjuka. Som tillfällig åtgärd betalar Försäkringskassan idag under pandemi en fast ersättning för karrenaavdraget med 804 sek.

Vi yrkar:

1. Att den försäkrade som är vidbehovsanställd ska få sin arbetsförmåga bedömd mot ”behovsanställning” om det kan antas att hen skulle ha arbetat om hen inte hade varit sjuk. Bedömningen av arbetsförmågan mot arbetet på ”vidbehovsanställning” ska göras den dag den försäkrade haft nedsatt arbetsförmåga i 90 dagar. Sjukpenning ska då kunna lämnas utanför den tack för ersättning för arbetslösa. Det är rimligt att en ”behovsanställd” ska kunna få ersättning vid sjukdom under de 90 dagarna utan ekonomisk begränsning, som vid arbetslöshet.

Motion 79: Humanare sjukförsäkring behövs nu!

Antagen: Bosniska S-föreningen

Vi har tyvärr sätt att de svårt sjukaste blir utförsäkrade och därmed ifrågasatta om sin sjukdom. Obotliga cancerpatienter har blivit ifrågasatta när de ska somna in. Det låter obegripligt men detta är dagens Sverige. Utvecklingen inom sjukvårdsförsäkringen är skrämmande, att Försäkringskassan som är en statlig myndighet har fått otroligt mycket makt i att leka med människors liv. Det som är oroväckande, rätt provocerande är att de har fått otroligt mycket mandat och som statlig myndighet blivit mer slutna och byråkratiskt invecklande kedja. Vanliga löntagare, arbetarklass har tappat förtroende för denna myndighet. I dagens Sverige för att vara sjuk måste man vara frisk för att orka kämpa och strida mot de beslut som Försäkringskassan ställer eller rättare sagt förnedringskassan. De sjukaste, sköraste hamnar mellan stolarna och

slussas emellan myndigheter. Enklare sagt är man som en boll som kastas emellan och tillslut hamnar man mellan stolarna. Vem tar ansvaret? Ingen vågar ta på sig ansvaret. Men denna statliga svenska myndighet kommer med en otrolig massa ursäkter och är otroligt säkra i sin roll till att kasta runt människor som om de inte vore värda någonting. Och här kommer en till aspekt in, att vanliga samhällsmedborgare tappar förtroende för politiken och politikerna. Det är politikernas yttersta ansvar att ha bättre kontroller på våra statliga myndigheter att de verkligen bedriver humanare ställningstagande, riktlinjer och regler för våra sköraste i samhället. Det hjälper inte att den högsta chefen blir av med jobbet, det är just denna invecklade kedja att i hierarkin måste man börja bryta ned alla dessa led, för många chefer emellan. Ytterst viktigt att ha bättre kontroller och resurser. Depressionerna ökar, människor tar livet av sig pga. utförsäkring på diverse bristande grunder från Försäkringskassans bedömning, man blir ifrågasatt om ens partners inkomst, att man lever på hens bekostnad trots att man har rätten till sjukpenning, man strider mot orättvis bedömning och behandling från Försäkringskassans sida och att listan kan göras lång om hur Försäkringskassan behandlar människor. Det är inte acceptabelt i år 2021 att behandla människor som om de inte vore värda någonting. Vår Socialdemokratiska politik står för **ALLA MÄNNISKORS LIKA VÄRDE** bedriv politiken utifrån ideologin.

Vi yrkar på:

1. Att skapa ett bättre kontrollsystem där våra förtroendevalda politiker som har valts av folket att de har bättre kontroller över Försäkringskassans beslut gentemot den sjuka.
2. Att våra politiker börjar arbeta för att motarbeta dessa luckor i sjukvårdsförsäkringen genom att se över denna invecklade kedja, allt från högsta chefen till dessa mellersta- och lokala enhetschefer.
3. Att den ansvariga läkarens ord väger tyngre än Försäkringskassans handläggares ord.
4. Att slopa 90-dagarsperioden inom sjukvårdsförsäkringen.

Distriktsmotion 6 – Starka statsfinanser möjliggör investeringar för framtiden

Motionär: Distriktsstyrelsen

Starka statsfinanser är en grundpelare för en trygg och stabil välfärd. För att samhället ska kunna vara som starkast när individen är som svagast krävs ordning och reda i de offentliga finanserna. Därför kommer vi Socialdemokrater alltid att föra en ansvarstagande och långsiktigt hållbar ekonomisk politik. Den socialdemokratiskt ledda regeringen har betalat av på statsskulden och Sverige har idag en av EUs lägsta skuldkvot, dvs relationen mellan statsskuld och BNP. Vi klarar EUs skuldkrav med råge och har mycket goda marginaler i ekonomin. Samtidigt står vi inför stora utmaningar som kommer att kräva stora investeringar.

De ekonomiska klyftorna har under alltför lång tid tillåtits att öka. Den växande ojämlikheten splittrar vårt land. Men att klassklyftorna ökar är ingen naturlag. Genom aktiva politiska beslut kan Sverige återigen bli ett föredöme när det kommer till ekonomisk jämlikhet. För att åstadkomma det behöver dagens orättvisa skattesystem reformeras, och inte minst behöver kapitalskatterna höjas. Vi socialdemokrater kommer alltid sätta välfärden först. Då behöver de statliga skatteintäkterna öka för att vi kan garantera välfärdens långsiktiga finansiering.

För att bemöta klimatkrisen behöver Sverige genomföra fler investeringar som leder till minskade koldioxidutsläpp. Vi socialdemokrater menar att klimatomställningen behöver vara socialt hållbar, ansvaret kan inte enbart läggas på individen utan samhället ska gemensamt möta det stora hot som den globala uppvärmningen utgör. Transporter av varor

och människor står idag för cirka en tredjedel av Sveriges totala utsläpp. För att fler ska välja att resa klimatvänligt behöver tåget bli ett mer attraktivt alternativ till andra färdmedel. Genom att bygga nya stambanor för snabbare tåg mellan våra storstadsregioner kan vi minska koldioxidutsläppen från resor samtidigt som vi skapar fler jobb och bättre pendlingsmöjligheter. Samtidigt är detta en kostsam investering som riskerar att tränga ut andra viktiga satsningar. I det läge vi nu står, med en historiskt låg statsskuld och ett överhängande klimathot, vill vi därför tillåta de offentliga finanserna att under en tid gå med underskott för att kunna genomföra denna viktiga infrastrukturinvestering. En statlig lånefinansiering av nya stambanor innebär att nödvändiga investeringar kan ske utan att vi samtidigt behöver spara och skära ner i annan offentlig verksamhet. För att en sådan politik ska bli långsiktig hållbar krävs dock att det tillåtna underskottet är tydligt definierat. Att fritt tillåta lånefinansiering av alla politiska reformer som kan kallas investeringar riskerar att snabbt urholka den offentliga ekonomin. Vi ser därför ett stort behov av att tydligt definiera ramen på det enligt lag tillåtna underskottet.

I ett läge där en åldrande befolkning och växande ojämlikhet kräver ökade resurser i vård, skola och omsorg, klimathotet kräver brådskande investeringar och arbetsmarknaden stor inför en industriell omdaning är det inte ansvarstagande att hålla fast vid ett överskottsmål som spelat ut sin roll. Tvärtom är det ansvarstagande politik att utnyttja det ekonomiska utrymme som vi socialdemokrater har byggt upp för att genomföra investeringar som bygger ett starkare samhälle.

Med ovanstående som bakgrund yrkar Socialdemokraterna i Göteborg:

1. Att Socialdemokraterna verkar för att reformera skattesystemet så att den långsiktiga finansieringen av välfärden säkras och en jämlik välfärd i hela landet garanteras genom ökade statliga skatteintäkter.
2. Att Socialdemokraterna verkar för att skatten på kapitalinkomster höjs.
3. Att Socialdemokraterna verkar för att överskottsmålet avskaffas
4. Att de offentliga finanserna tillåts gå med underskott över en konjunkturcykel för att finansiera utbyggnaden av viktig infrastruktur så som stambanor

Motion 80: Ny ram för den ekonomiska politiken

Motionär: Jimmy Sand

Motionen antagen av Tjänstemännens S-förening

Vi har råd att arbeta, konstaterade Ernst Wigforss under 1930-talets depression. Idag är den underliggande frågan än mer knivskarp: Har vi råd med framtiden? Svaret är självklart ja.

Under de senaste decennierna har klyftorna och högerpopulismen vuxit på nytt. Samma blinda marknadstro som under 1930-talet har fjättrat politiken. Dessutom har vår tids marknadsliberala era också lett oss till randen av en ekologisk katastrof. Vi vet mycket väl att färdriktningen är ohållbar – ekologiskt och socialt. De ekonomiska dogmerna som präglat de senaste decennierna har diskvalificerats av världens ledande expertis – från OECD och IMF till FN:s klimatpanel. Men av någon anledning släpar politiken ängsligt efter. Världen behöver återigen en New Deal (som Roosevelts ekonomiska politik kallades). Och den här gången måste den vara grön.

Grunden för att skapa ett bättre samhälle är – precis som på Wigforss och Roosevelts tid – en ny ekonomisk politik som möjliggör handling.

Vi föreslår därför ett nytt finanspolitiskt ramverk som säkrar statsfinansernas långsiktiga hållbarhet och gör det möjligt att nå de socialdemokratiska målsättningarna om sänkt arbetslöshet, ökat bostadsbyggande, upprustning av infrastrukturen och kraftigt minskade koldioxidutsläpp. Ramverket bör innebära:

- att överskottsmålet tas bort
- att det inom ramen för statsbudgeten görs en separation mellan en investeringsbudget
- där lånefinansiering tillåts och en driftsbudget med balansmål över konjunkturcykeln
- skapandet av en statlig investeringsbank
- att ett finansmarknadsråd inrättas.

Överge överskottsmålet

Riksdagen har beslutat om ett skuldankare på 35 procent som den totala offentliga bruttoskulden bör röra sig mot. Om det finanspolitiska målet med ett skuldankare ska kunna uppnås måste överskottsmålet nu överges och ersättas med en möjlighet att gå med underskott.

Anta olika underskottsregler för investeringar och drift

Det nya ekonomiska ramverket bör skilja mellan offentliga investeringar (investeringsbudget) och löpande drift av det offentliga (driftsbudget) och att dessa bör styras av olika underskottsregler inom ramen för statsbudgeten.

Driftsbudgeten bör finansieras av skatteintäkter, det vill säga styras av ett "balansmål" över konjunkturcykeln. Det betyder att vi kan spendera mer i lågkonjunktur och mindre i högkonjunktur, men att driftsbudgeten på sikt ska gå plus minus noll. Investeringsbudgeten bör i sin tur få finansieras av både skatteintäkter och långsiktig upplåning.

Investeringsbudgeten bör ha tre delar. För det första bör regeringens nuvarande investeringsplan lånefinansieras i högre grad. Detta frigör utrymme för välfärdssatsningar inom driftsbudgeten. För det andra bör nya infrastruktursatsningar som är lämpade att finansieras genom Riksgälden ingå i investeringsbudgeten. För det tredje bör det kapital som staten tillför en investeringsbank som säkerhet finansieras genom investeringsbudgeten.

Skapa en statlig investeringsbank

En statlig investeringsbank liknande Europeiska Investeringsbanken (EIB) och den tyska federala investeringsbanken KfW bör skapas. Investeringsbanken bör likt en privat bank mobilisera kapital för företagsekonomiskt lönsamma investeringar. Investeringsbankens främsta syfte är att mobilisera privat kapital och tillgodose företag och andra aktörer med billigt och tålmodigt kapital. Investeringsbanken får kapital från staten som används som säkerhet för lån på den internationella kapitalmarknaden. Banken bör arbeta med en hävstångseffekt på insatt kapital.

Ett finansmarknadsråd under statsministern tillsätts

Återerövring av kontroll över den finansiella sektorn är en långsiktig ödesfråga för Sverige. Statens politiska ledning behöver stöd från akademisk expertis av högsta internationell standard som står fri från särintressen för att möta den finansiella sektorns betydande ekonomiska resurser och informella politiska makt. Ett finansmarknadsråd med bred representation av olika akademiska discipliner bör därför tillsättas.

Vi yrkar:

1. Att Socialdemokraterna i Göteborg verkar för att överskottsmålet för de offentliga finanserna tas bort.
2. Att Socialdemokraterna i Göteborg verkar för att i statsbudgeten separera en investeringsbudget där lånefinansiering tillåts och en driftsbudget där ett balansmål över konjunkturcykeln styr.
3. Att Socialdemokraterna i Göteborg verkar för att en statlig investeringsbank skapas för

finansiering av bostadsbyggande, infrastrukturinvesteringar och grön industriell omvandling.

4. Att Socialdemokraterna i Göteborg verkar att ett finansmarknadsråd under statsministern inrättas med bred representation av olika akademiska discipliner.
5. Att Socialdemokraterna i Göteborg ställer sig bakom motionen och antar den som sin egen.
6. Att Socialdemokraterna i Göteborg skickar motionen vidare till nästa partikongress.

Motion 81: Ett S-förslag till förändringar i skatte- och utjämningsystemet

Motionen är antagen av Kommunal Väst S-förening

Trots att svensk ekonomi är stark, och trots att vi som land är rikare än någonsin, ser vi återkommande rapporteringar om brister i välfärden. Personalen ges inte tillräckligt med tid, väntetiderna till vården ökar, allt fler går ner i arbetstid för att vårda en nära anhörig och omsorgen om de äldre är otillräcklig.

Kommunal har i sin rapport ”Skatteväxling för välfärden – ett idéprogram” beräknat resursbehovet genom att bedöma omfattningen av dagens underbemanning och utifrån denna gjort en uppskattning. Kommunal kommer i rapporten fram till att det behövs minst 50 000 fler heltidsanställda inom välfärden för att arbetsbelastning och arbetsmiljö ska hamna på en acceptabel nivå, och ge de anställda rimliga förutsättningar att utföra sina arbeten, det är räknat i underkant. Det kräver ett resurstillskott på cirka 30 miljarder kronor.

Utöver den underfinansieringen som välfärden dras med idag kommer behoven av resurser att öka ytterligare under de kommande åren. Finansminister Magdalena Andersson redovisade för ett år sedan finansdepartementets beräkningar som visar att det år 2026 krävs en ökad finansiering med 90 miljarder kronor för att bibehålla 2019 års standard. De sista orden är viktiga. De innebär att med 90 miljarder kronor extra så kommer undersköterskor, vårdbiträden, barnskötare och alla andra som arbetar inom vård, skola och omsorg fortfarande sakna kollegor. Vi tar med oss underbemanningen in i framtiden. För att vi år 2026 ska ha en välfärd där de anställda inte behöver stressa sönder sig behöver vi alltså, jämfört med år 2019, minst 120 miljarder kronor extra.

De ekonomiska förutsättningarna att skjuta till dessa nödvändiga resurser skiljer sig dock markant åt i landet. Exempelvis hade Årjäng en skattekraft per invånare år 2020 på 163 700 kronor medan Danderyd hade en skattekraft på 394 700 kronor.

Skillnader i skattekraft, demografi- och geografi, tillsammans med andra strukturella faktorer som exempelvis socioekonomi, antalet nyanlända och folkhälsa, påverkar förutsättningar och därmed kostnaderna för att erbjuda invånarna likvärdig välfärd.

Det är uppenbart att utjämningsystemet inte lever upp till sin föresats. Det räcker med att jämföra skattesatsen mellan olika kommuner och regioner. Österåker var den primärkommun som år 2020 hade den lägsta kommunala skattesatsen på 17,10 procent medan Dorotea har den högsta på 23,80 procent.

En svag punkt i dagens välfärdsfinansiering är att kommuner, som i slutändan ska leverera välfärdsservicen, har vitt skilda möjligheter till skatteintäkter. De får ta ut skatt på förvärvsinkomst och där förvärvsinkomsten per invånare är låg blir därför de egna potentiella skatteintäkterna låga. Det kommunalekonomiska utjämningsystemet som ska utjämna förutsättningar är långt ifrån tillräcklig i dag.

Riksdagen och regeringen har gett kommunerna ett obligatoriskt uppdrag att tillhandahålla en viss service utifrån grundidén att välfärden är en riksangelägenhet, inte bara en

lokal angelägenhet. Det är därför inte rimligt att kommuner i så stor utsträckning på egen hand ska ansvara för att det finns tillräckliga förutsättningar till välfärden.

Kommunal föreslår i sin rapport ett införande av en statlig inkomstskatt om 5 procent på förvärvsinkomst som delas ut lika per invånare till kommuner och regioner. En sådan skatt, som de kallar för ”välfärdsskatt”, skulle bidra till att utjämna de ekonomiska förutsättningarna. Den möjliggör en skatteväxling för kommunerna, det vill säga att de kan sänka sin egen skattesats tack vare intäkterna från staten.

De flesta är nog överens om att det behövs en skattereform, eller en översyn av skattesystemet. Det borde dessutom ske med ett brett stöd i riksdagen. Men för att det ska vara tydligt för väljarna vad Socialdemokraterna vill är det nödvändigt att partiet redogör, åtminstone grunderna, till hur vi vill se en översyn av skattesystemet och det kommunalekonomiska utjämningsystemet.

Med hänvisning till ovanstående yrkas

1. Att Socialdemokraterna arbetar fram ett förslag om förändringar i dagens skattesystem och kommunalekonomiska utjämningsystem som säkerställer den långsiktiga finansieringen av den svenska välfärden,
2. Att förslaget därutöver ska garantera ekonomiska förutsättningar för att leverera en jämlik välfärd över hela landet, samt
3. Att förslaget ska bidra till att minska klassklyftorna och öka jämställdheten i samhället.

Distriktsmotion 7 – Fastighetsskatt

Motionär: Distriktsstyrelsen

Fastigheter är en av de säkraste och mest förutsägbara skattebaser som finns. Till skillnad från andra tillgångar är de svåra att flytta, enklare att beskatta och har goda omfördelningseffekter. 2008 avskaffades fastighetsskatten och blev ersatt av en fastighetsavgift, som för småhus uppgår till 0,75 procent av taxeringsvärdet upp till ett tak. 2021 är taket ca 1,1 miljoner kr för småhus.

Taket medför att skatten är regressiv, vilket innebär att de med dyrare boende betalar en mindre andel i skatt. Vidare omfördelar avgiften resurser från landsbygd till städer då boenden har ett högre taxeringsvärde i städer. En återgång till en proportionell fastighetsskatt utan ett tak skulle bidra till en mer rättvis beskattning och ett mer jämlikt samhälle. Ett avskaffande av taket skulle också innebära en högre skattehöjning för de som äger de dyraste husen. Skatten skulle även få en dämpande effekt på bostadspriserna, vilket i sin tur leder till förbättrad boendejämlikhet, social rörlighet och flexibilitet på arbetsmarknaden.

En vanlig kritik mot en fastighetsskatt är att den skulle tvinga vissa att lämna sina hem, ofta hem som har ett högt sentimentalt värde. Därför är det viktigt att det finns en mekanism i beskattningen som förhindrar det: ett golv, helt enkelt. Ett golv i beskattningen skulle betyda att endast värdet ovanför golvet och endast bostäderna över det fastställda värdet skulle beskattas.

I vissa fastigheter är ingen folkbokförd, exempelvis fritidshus eller bostäder som används för uthyrning. För att fler bostäder ska användas för permanentboende är en möjlighet som bör utredas att använda en högre skattesats för fastigheter där ingen är folkbokförd.

Med ovanstående som bakgrund yrkar Socialdemokraterna i Göteborg:

1. Att Socialdemokraterna verkar för att en statlig beskattning på fastigheter införs för att ersätta den kommunala fastighetsavgiften.
2. Att Socialdemokraterna verkar för att den statliga fastighetsskattens tak bestäms som baserat på en rimlig andel av årsinkomsten.

Motion 82: Dags att ta mark i skattefrågan

Motionär: Johan Svensk

Motionen är antagen av SSU Göteborg

Mark och fastigheter är de enda tillgångar som man säkert kan beskatta. Det är en statisk tillgång som inte går att flytta lika lätt som kapital, detta vet vi då vi gjort det förr, och det är hög tid att vi utnyttjar denna inkomstkälla återigen. Dock i ett någorlunda ändrat format. Så som fastighetsskatten var utformad tidigare gav det upphov till viss risk att drabba låginkomsttagare på ett sätt som tvingade dem att sälja sitt boende och flytta. Det vi sett sedan dess har inte varit särskilt mycket bättre, då den kommunala avgiften ser till att de som har det lite mindre gott ställt, med bostäder som värderas relativt lågt får betala en högre andel av sin inkomst än de som tjänar bra och äger fastigheter som värderas högt.

En marknyttjandeskatt som baseras på taxeringsvärdet, med ett procentuellt tak för privatpersoner baserat på årsinkomsten hade varit ett mycket mer rättvist system än den regressiva kommunala avgift som betalas idag. De som har mindre kan genom detta system få en lägre avgift än man har idag, samtidigt som de företag och byggbolag som sitter på stora marktillgångar får betala sin beskärda del. Samtidigt bör hyresrätter undantas från den här typen av skatt, då det riskerar att gå ut över hyresgästerna i form av höjd hyra.

Utöver rättviseaspekten skulle en skatt som baseras på taxeringsvärdet, utan det maxtak som finns med den kommunala avgiften, avskräcka aktörer på marknaden från att sitta på mark utan att göra någonting med den som fallet är idag, något som delvis ger incitament att faktiskt nyttja marken man äger samtidigt som det motverkar risken för bubblor på bostadsmarknaden. I slutändan skulle denna typ av skatt alltså kunna leda till en tryggare bostadsmarknad samt en ökad byggtakt.

Därmed yrkar jag för:

1. Att Socialdemokraterna i Göteborg antar den här motionen som sin egen.
2. Att den kommunala fastighetsavgiften avskaffas.
3. Att statlig beskattning på fastigheter införs.
4. Att den statliga fastighetsskattens tak bestäms.
5. Att den statliga fastighetsskattens tak för privatpersoner bestäms till 0,25% av ägarens årsinkomst

Motion 83: Fastighetsavgiften

Motionär: Adam van Stam

Under alliansstyret mellan år 2006 och år 2014 så förändrades Sverige i grunden. Det har blivit förmånligare att vara rik och det på bekostnad av den som har det sämre. Omfördelningen av resurser genom beskattning och gemensam välfärd har varit socialdemokratins främsta verktyg för att skapa ett jämlikare samhälle och här har tidigare fastighetsskatt varit ett bidragande men där den nya fastighetsavgiften snarare blivit ett sänke.

Fastighetsavgiften är ett sänke därför att det tak som begränsar beskattningen på fastigheter är så lågt ställt att så gott som alla som berörs av skatten betalar samma skatt, oavsett om du bor i ett hus i Tidaholm eller ett hus på Lidingö. Inte nog med att taket från första början var lågt ställt så indexeras taket efter konsumentprisindex och inte efter fastighetsprisindex. Så när inflation i fastighetspriser ökar så har taknivån inte alls hängt med.

När fastighetsskatten förändrades år 2008 var den totala beskattningen 13,3 miljarden och för år 2019 var den 15,6 miljarder, en ökning om 17%. Tak-beloppet har ökat ifrån 6000kr till 8049kr, en ökning med 34% medan fastighetspriserna har ökat med 64%. Det är ganska uppenbart att beskattningen av fastigheter halkar efter och att de flesta som bor i en småstad, oavsett om det är en stad i Skaraborg eller i Stockholms län även i fortsättningen kommer betala samma fastighetsavgift.

Med anledning av ovanstående föreslår vi:

1. Att Socialdemokraterna verkar för att taket i fastighetsavgiften ska indexeras efter fastighetsprisindex.
2. Att Socialdemokraterna verkar för en direkt höjning av taket i linje med utveckling av fastighetsprisindex från år 2008.
3. Att motionen skickas vidare till Socialdemokraternas partikongress.

Distriktsmotion 8 - En ny socialt hållbar bostadspolitik

Motionär: Distriktsstyrelsen

För oss socialdemokrater är bostaden en social rättighet och bostadspolitik en viktig del av välfärdspolitiken. Sverige har genom åren haft en mycket framgångsrik bostadspolitik som gjorde oss tämligen unika ur ett internationellt perspektiv. Ambitionen var att, på bred front, höja bostadsstandarden. Den sociala bostadspolitik skulle vara generell och göra det möjligt för alla människor att efterfråga en god bostad till rimliga priser i hela landet. Den sociala bostadspolitik hängde samman med byggandet av ”folkhemmet”.

Under hela efterkrigsepoken, fram till 1990-talets systemskifte, svarade staten i princip för bostadsfinansieringen. Sedan förändrades dock villkoren i grunden. Skatteomläggningen ökade kostnaderna för byggande och boende samt förändrade villkoren för allmännyttan. I samband med saneringen av statens finanser avvecklades också den statliga bostadsfinansieringen.

Avvecklingen av den tidigare förda sociala bostadspolitik har inneburit att bostadsförsörjningen har överlämnats till marknaden att planera och finansiera. Detta har lett till stigande kostnader för mark och byggande som vältras över på de boende. Konsekvenserna har blivit att många inte har råd att efterfråga en bostad. Inte minst de unga har svårt att överhuvudtaget etablera sig på bostadsmarknaden – ett problem som förföljer yngre generationer till allt högre ålder. Vi har också en växande segregation och ett underskott på bostäder, inte minst i storstadsområdena. Fram till år 2030 bedömer Boverket att ca. 800 000 bostäder behöver byggas. Men det räcker inte bara med att öka byggtakten. Vi måste säkerställa att vi har en bostadsmarknad som är tillgängliga för alla.

Vi kan således konstatera att det finns stora utmaningar på bostadsmarknaden i Sverige. Många människor har i dag svårt att etablera sig på bostadsmarknaden och att anpassa sin boendesituation efter ändrade livsförhållanden. Det är både ett problem för den enskilda och för samhället i stort. Idag har bostadsförsörjningen i alltför hög grad överlämnats till marknaden att lösa. Då marknaden inte kan lösa problemen på egen hand måste den balanseras med politiska initiativ, satsningar och regleringar.

Med ovanstående som bakgrund yrkar Socialdemokraterna i Göteborg:

1. Att Socialdemokraterna ska verka för att en ny hållbar bostadspolitik genomförs.
2. Att Socialdemokraterna ska verka för att det skapas rättvisa ekonomiska villkor för boendet och att både nybyggnad och ombyggnad kan finansieras med rimliga villkor.
3. Att Socialdemokraterna ska verka för att underlätta inträdet på den ordinarie bostadsmarknaden både inom det hyrda och ägda beståndet.
4. Att Socialdemokraterna ska verka för att underlätta för unga att etablera sig på bostadsmarknaden genom exempelvis inrätta speciella möjligheter till lån för unga vuxna.
5. Att Socialdemokraterna ska motverka bostadssegregation och förbättra förutsättningarna för jämlika uppväxt- och levnadsvillkor genom att kommunerna ges rätt att i detaljplan ange upplåtelseform som en del i att motverka segregation.

6. Att Socialdemokraterna ska verka för ett ökat byggande av ändamålsenliga bostäder till skälig kostnad samt att antalet specialbostäder för äldre och funktionsnedsättning ökas kraftigt.
7. Att Socialdemokraterna ska verka för att höja det statliga investeringsstödet för nyproduktion av bostäder.
8. Att Socialdemokraterna ska verka för en förbättring av de verktyg som gäller för kommunala bostadsförmedlingar och förturer, hyresgarantier samt villkor kreditgivare ställer på förstagångsköpare mm.
9. Att Socialdemokraterna ska verka för att stoppa införandet av marknadshyror, som även inkluderar fri hyressättning vid nyproduktion.

Motion 84: Skäliga bostadsvillkor för hyresrätter

Motionär: Douglas Thorvaldsson

Det är en svår situation för alla som bor i hyresrätter idag, med massor av förändringar till det sämre och som kostar flera tusen kronor extra i månaden för hyresgästerna i hyra, det måste bli stopp på det. Underhåll av hyreslägenheter skall inte utgå som någon extra avgift för hyresgästerna, underhåll ingår i hyran. Bostadsbolaget på Kalendervägen i Kortedala där jag bor, har misskött underhållet av husen och lägenheterna under flera års tid, husen och lägenheterna håller på att vittra sönder efter medvetet nedsatt underhåll, för att sedan göra lyxrenoveringar om två år, och tjäna pengar genom att sko sig på oss oskyldiga hyresgäster genom oskäligen hyreshöjningar. De sju punkthusen är 66 år gamla och stod klara redan år 1954. Vi kan inte låta fastighetsägare runt om i landet att begå sådant här maktmissbruk år in och år ut. Det har pågått under en längre tid nu, och det måste vi sätta stopp för. Vi i Socialdemokraterna är ett parti som står folket nära (det började med det svenska Folkhemmet), så varför låter vi det fortgå? Vi måste nu få stopp på den utbredda korruptionen som fastighetsägare runt om i vårt land står för. Vi måste införa en speciell granskningskommision som granskar fastighetsägare så att allt detta hemska någon gång tar slut. Som socialdemokrat finner jag detta oacceptabelt, vårt parti ska stå för en human bostadspolitik, hemmet är en mänsklig rättighet enligt FN (men tillämpas inte i verkligheten), så varför har vi inte någon neutral (opartisk) myndighet som granskar och inspekterar (besiktigar) hushåll runt om i landet, med befogenhet att utkräva vite vid misskötsel? Det är viktigt att det av prejudicerande skäl statueras exempel, då detta har pågått alltför länge.

Det är jätteviktigt att prioritera sina medborgares rättigheter, det är en mänsklig rättighet att tillgodose medborgarna den bästa servicen fullt ut, det är att ära medborgarna, all makt utgår från folket (svensk grundlag). Demokrati är lika med folkstyre, att folket och politikerna fattar beslut tillsammans, och inte att politikerna fattar egna beslut frånvänt folkets vilja gång på gång. De hyreshöjningar på några procent som sker årligen är överlag oskäligen, på grund av nedsatt underhåll av fastigheter (hus och lägenheter). Förr i tiden så hade fastighetsbolagen en reparationsfond (fond för inre underhåll) och där de också avsatte pengar till renoveringar. Större renoveringar skedde då vart tionde år, då kunde det bli en mycket liten hyreshöjning. Det behöver återinföras, det system vi har nu är ohållbart. Och då behöver ju inte hyran höjas, då standarden behålls i nuvarande skick.

En rimlig hyra att ta ut är, 25% av din disponibla inkomst (vi har ju fullt med andra räkningar och utgifter att betala också varje månad). Och så att det går jämnt ut bland medelinkomsttagarna och de rika med flera, så låter det mest rimligt att återföra värnskatten som de rika får betala in till staten. Pengarna går sedan tillbaka till välfärdssystemet som gynnar vårt land i längden och som är mest rättvist. Alla måste vara med att bidra till statens kassa. På

det sättet så jämnar vi ut klyftorna så att vi kan bo kvar i hyresätter med rimliga hyror. Det gynnar alla i längden.

För många planlösningar i lägenheterna är redan bra, det enda som behövs är att de underhålls

ordentligt och att underhållet följs upp kontinuerligt.

Men som fastighetsägarna agerar idag genom att låta fastigheterna medvetet förfalla för att sedan ta ut högre hyror på några tusen mer i månaden i syfte att göra lyxrenoveringar är ju kriminellt. Det är något som Ekobrottsmyndigheten bör granska.

Det är dags att det sker riktiga kontroller omgående i vårt land, så att denna ohållbara situation kan stävjas.

Det är väldigt märkligt att som hyresgästinnehavare bli uppmuntrad/tillfrågad av hyresvärden att välja tillval till sin lägenhet (främst i samband med renoveringsplanering), då dessa beslut ska tas av hyresvärden; en hyresgäst har i detta avseende inte samma valmöjlighet och därmed inte heller någon betalningsskyldighet därom kring tillval, till skillnad från bostadsrättsinnehavare.

Underhåll (av fastigheter) är underhåll, och tillval är tillval. Det är viktigt att klargöra.

Idag kör fastighetsägare sina tjuvknep att inplantera tillval som underhåll (som är underhåll i det vanliga beskicket) och det ska inte kosta något för oss hyresgäster därför att underhåll ingår i hyran. Ett exempel: En kvinna i ett grannhus behövde få sitt parkettgolv i sitt vardagsrum åtgärdat, och detta skulle inte ha kostat henne något extra, eftersom det räknas som underhåll. Men istället så fick hon ett nytt dyrt parkettgolv som tillval istället (hon betalar nu 180 kronor påslag på hyran varje månad som följd av detta). Detta är en kostnad som hyresvärden ska stå för, då grannkvinnan är hyresgäst (ej bostadsrättsinnehavare).

Även om hon hade varit bostadsrättsinnehavare (vilket hon inte är) så hade det ändå varit fel att bekosta golvet via påslag på hyran, då ett påslag på hyran inte är detsamma som en delbetalning; hyrespåslaget kommer ju att fortgå även när golvet är betalad i sin helhet. Som avslut vill jag också påpeka att det är viktigt att sätta stopp för planen på att införa marknadshyror. Marknadshyror i nyproduktion kommer även till sist att resultera till högre hyror på 30-50 % i det vanliga beskicket bland hyresrätter.

Det här är en stor och viktig principfast fråga och punkt inom socialdemokratin där majoriteten av alla socialdemokrater är emot marknadshyror i nyproduktion. Även bland dom andra partierna är majoriteten av väljarna emot förslaget. Och i hela landet så har en undersökning gjorts, som säger att hela 80% av Sveriges befolkning säger nej till marknadshyror i nyproduktion oavsett vilket parti man röstar på (vänster eller höger). Därför måste svenska folkets vilja respekteras enligt sann demokrati. Demokrati = Folkstyre. All makt utgår från folket = Svensk Grundlag. Vi är i en överlägsen majoritet bland Sveriges befolkning som säger nej till marknadshyror i nyproduktion, därför måste folkets vilja och beslut respekteras och efterföljas av Regeringen och Riksdagen enligt svensk lag. Det finns mycket mer att skriva om det här ämnet, men det får bli en annan gång längre fram.

Därför yrkar jag på:

1. Att vårt parti Socialdemokraterna arbetar på att stoppa marknadshyra och istället arbeta för en överenskommelse där hyror hålls på en rimlig nivå både i nyproduktion och i det vanliga beskicket. Vi medborgare över hela Sverige betalar ju redan en hög skatt på våra inkomster som ligger på 33% (förvärvsarbete med mera).
2. Att kommunerna slutar att ta ut vinster ut ur bostadsbolagen och att vinsten istället används till att underhålla lägenheterna, utveckla och höja standarden i det egna bostadsbeståndet med bibehållna rimliga hyror.
3. Att staten slutar att beskatta hyresbostäder högre än andra bostäder
4. Att ändra förutsättningarna för nybyggnation, med längre avbetalningstider på lån.

5. Att högst 25% av din disponibla inkomst (förvärvsinkomst, pension, sjukpension, studiebidrag och studielån, socialbidrag med mera) ska gå till hyran. Och för att jämna ut klyftorna så får dom rika betala mer i skatt istället (se då till att återinföra värnskatten för dom som tjänar från 40000-50000 kronor och uppåt i månaden efter skatt, eller ta ut en annan slags skatt som går tillbaka till staten, för att sedan gå tillbaka till allmännyttan för att återinvesteras i riktigt underhåll av hyresrätter som redan ingår i hyran sedan många år tillbaka, men som inte efterföljs. Underhåll av hyresrätter ingår i hyran.

Motion 85: Hyresrättens bevarande

Motionär: Åsa Lundström

Det är en pressad situation för alla som bor i hyresrätt. Hela tiden införs nya förändringar, som vanligtvis kostar pengar. För några år sedan förlorade vi vår kabel-tv som ingick i hyran (en ny tv-form har införts men med begränsat utbud). När det gäller varmvatten ingår en viss del i hyran, men utöver det får en betala extra för allt varmvatten som används (Familjebostäder Göteborg).

Underhåll av lägenheter är något man inte ser fram emot, eftersom det vanligtvis betyder att hyran höjs, ofta med flera tusen per månad. Dessutom är kvalitén på renoveringarna låg, vilket betyder att hyresgästerna får skulden för att inredningen i lägenheten försämrats snabbt vid slitage. Det talas om marknadshyror vilket skulle innebära rejält höjda hyror. De nya bostäderna som byggs är otroligt dyra. Idag har bolagen en kort avbetalningstid på lån vilket gör att kostnaderna ökar eftersom de ska betalas tillbaka snabbt, vilket leder till en hög hyra. Det är inte ovanligt att de kostar i hyra vad många får som inkomst efter skatt. Det säger sig själv att många därför inte kan välja de bostäderna.

Hyresrätt är den enda boendeform man får lov att bo i om man söker försörjningsstöd (socialbidrag i vanligt tal). Det finns belägg i många undersökningar, som visar, att de som bor i hyresrätt lägger flest procent av sin inkomst på hyra, de har lägre inkomst generellt och beskattas ändå mer än de som bor i bostadsrätt eller egen ägd bostad. Därför är det något som sticker i ögonen när kommunerna tar ut vinst från bostadsbolagen till att stärka sin verksamhet. Behöver kommunerna göra allmänna investeringar, ska alla invånare i en kommun betala för det, inte bara de som bor i hyresrätt.

Som socialdemokrat finner jag detta oacceptabelt. Vårt parti ska stå för en bra bostadsförsörjning. Där en viktig del är att se till att hyresrätten är en attraktiv boendeform. Detta tjänar samhället på. Att folk kan bo och flytta snabbt gör att man främjar den egna försörjningen och att det är lättare att bilda familj. För gamla är hyreslägenheter ofta ett fördelaktigt boende eftersom en inte behöver sköta underhållet själv.

Därför jag yrkar på:

1. Att vårt parti arbetar för att stoppa marknadshyra och istället arbeta för en överenskommelse där hyrorna hålls på en rimlig nivå.
2. Att kommunerna slutar att ta ut vinst ur bostadsbolagen och att vinsten istället används till att utveckla och höja standarden i det egna bostadsbeståndet
3. Att när en genomför renoveringarna betala högre hyra för en lägenhet och väljer att göra det, också får en lägenhet som har hög kvalitet och som räcker länge.
4. Att staten slutar att beskatta hyresbostäder högre än andra bostäder.
5. Att ändra förutsättningarna för nybyggnation, med längre avbetalningstider på lån.

Motion 86: Ett statligt bostadsbolag åt folket, Tack!

Motionärer: Alexandra H. Sposato och Mahmud Bek

Motionen är antagen av SSU Göteborg

Bostadsbristen i Sverige är ett allvarligt problem som inte ser ut att lösas inom den närmaste framtiden, om inte starkare åtgärder vidtas. Vi anser att ett sätt att vända trenden med att bland annat fler människor blir bostadslösa, färre unga har möjlighet att flytta ut när de är redo för det, och att bostadsköerna blir allt längre är att införa ett statligt, allmännyttigt bostadsbolag, som fler människor - vanligt folk - har råd att bo i.

De bostäder som i dagsläget byggs i Sverige motsvarar inte befolkningens behov, och hyrorna i nyproduktion är på tok för höga. Ojämligheten i boendet växer genom att låg- och medelinkomsttagare får allt svårare att få tag i bostad, ett problem som marknaden inte har en chans att lösa. Detta eftersom att vi lever i ett kapitalistiskt samhälle, ett samhälle där de bostadsbolag som idag utgör marknaden drivs av vinstintresse, det vill säga av att bygga bostäder för människor med pengar, på attraktiv mark. Fler bostäder skulle också innebära ett större utbud i förhållande till efterfrågan, något som riskerar att minska deras vinster. Den svenska staten borde starta statliga bostadsbolag de för att bygga bort bostadsbristen utan att behöva vara beroende och förlamad av utbud och efterfråga. Det finns industrier och verksamheter där den kapitalistiska idén om vinstjakt inte fungerar i samhället, bostäder är en av dessa.

Ett statligt bostadsbolag skulle kunna bygga bostäder i olika former och för olika behov; studentlägenheter, 1or - 4or, billiga lägenheter för nyanlända, pensionärer och/eller människor i mer utsatta situationer, människor i större behov av samhällets och statens hjälp. Dessa bolag skulle inte begränsas efter vad som efterfrågas och vad som ger högst ekonomisk vinst på hyra, utan efter behov och nöd hos befolkningen.

De statliga bolagens byggprojekt skulle dessutom skapa flera jobb runt om i Sverige, allt från inom snickaryrket och elektriker till målare, vilket i sin tur kan leda till att arbetslösheten sjunker då efterfrågan på arbetsmarknaden kommer att öka för många yrkesgrupper.

Detta projekt skulle också kunna bidra till integration, främst genom att många nyanlända kan utbilda sig till att bli till exempel snickare eller något av de andra yrken som kommer att få en ökad efterfråga. Arbetet är en av de tryggaste och snabbaste sätten att integreras i ett samhälle, och motarbeta kriminalitet.

Alla har rätt till en bostad, en plats att leva på, att kalla sitt hem, även de som inte lever i samhällets toppskikt. För att det ska ske krävs radikala politiska beslut, detta är ett av dem.

Därför yrkar vi på följande:

1. Att Socialdemokraterna i Göteborg antar motionen som sin egen.
2. Att motionen vidarebefordras till en annan lämplig instans.
3. Att Socialdemokraterna i Göteborg driver på för att det tillsätts en utredning för införandet av ett statligt byggbolag som skall bygga fler bostäder etc.
4. Att en utredning görs för att se hur ett statligt, allmännyttigt bolag skulle kunna fungera och finansieras i praktiken.
5. Att motionen skickas vidare till Socialdemokraternas partikongress 2021.

Motion 87: Nytt miljonprogram

Motionen är antagen av Kommunal Väst S-förening

När du som företrädare för socialdemokraterna går ut och kampanjarbetare för att locka väljare

så är detta en av de frågorna du möts av allra mest, att det saknas bostäder som vanligt folk har råd att bo i. Det är nämligen nästan omöjligt för människor med låg och medelinkomster att köpa sin bostad i många städer i Sverige. Problemet löses inte heller av regler för hur mycket hushållen får låna, efter som bristen fortfarande består. Det leder till att de flesta är hänvisade till hyresmarknaden där beståndet är alldeles för lågt och väntetiden kan vara upp mer än ett decennium. Enligt en studie som har gjorts av WSP (ett konsultföretag som arbetar med rådgivning inom samhällsutveckling) tillsammans med Stockholms handelskammare, så förlorar enbart Stockholm 100 miljoner om dagen i utebliven tillväxt om dagen.

Men ekonomi är en sak, den mänskliga påverkan är en annan, bostadsbrist bidra till ökad segregation, bidra till ökat våld i hemmet då par fortsätter bo ihop fastän de borde separera, människor väljer bort att studera, dels för att de inte hittar någon studentbostad, men även att de gör det omöjligt för dem att få lån och köpa sin bostad, människor väntar med familjebildning, människor utan några sociala problem riskera att bli helt bostadslösa och hamna på gatan och listan bara fortsätter.

Enligt Boverket behövs det byggas mellan 52- 73 tusen nya bostäder om året fram till i vart fall 2025 beroende på hur framförallt invandringen kommer ser ut, enligt Boverkets bedömning så kommer blott 48 tusen bostäder bli klara under 2020, det är alltså alldeles för få.

Det är för mig uppenbart att kommunerna inte klara av sitt åtagande att förse sina invånare med bostäder, då måste staten sätta ner foten och peka med hela handen.

För mig är det inte värdigt ett så pass rikt land som Sverige med 25 invånare/km² att inte kunna förse sin befolkning med bostäder. Jag vill inte möta väljare i nästa val igen som frågar samma fråga som de gjort i val efter val nu, varför gör ni inget åt bostadsbristen?

För att få till att kommunerna verkligen kommer börja bygga bostäder i Sverige och att Sverige aldrig hamnar i den situationen med bostadsbrist igen. Så föreslår jag att en lagändring måste komma till, denna lagändring syftar på att kommunen måste betala vite till staten om denne ej kan förse dess invånare med bostäder. Innehållet i denna lag skulle kunna se ut som följande: Att en person som varit folkbokförd i kommunen i minst 4 år och stå i den kommunala bostadskön i minst två år, skall av kommunen anvisas en bostad i kommunen som personen har råd att bo i, annars kommer kommunen bli ålagd ett vite.

För att hjälpa kommunerna att bygga bostäder så ska en statlig fond startas, där de kommuner som kan uppvisa bostadsbrist, eller där de kan uppvisa ett behov av att bygga nya bostäder för att de kransar till en kommun med mycket stor bostadsbrist, kan söka pengar ur med upp till 25% av de samlande kostnaderna för att bygga bostäderna. Denna fond ska dock vara ålagd med krav på att bostäderna som byggs är billiga och givetvis håller alla andra byggnadsregler som finns.

Ett förslag är att bostäderna ej skall kosta mer än 13 tusen kronor kv/m om det är bostadsrätter med en max hyra på 70 kronor kv/m, 17 tusen kronor kv/m för småhus inklusive tomt, eller en månadskostnad på 120 kronor kv/m för hyreslägenheter. Detta ska ses som en fingervisning på vad priserna bör ligga på för att så kallat vanligt folk ska ha råd att bo där.

I många kommuner så är detaljplanerna för småhus gamla och skulle i bostadsbrist Sverige behöva ses över. Exempel är sommarstugeområden där vissa lik gärna skulle ändras till villa områden, eller där kv/m begränsningarna på hur stort byggnadsarea får vara skulle kunna ändras, tomter skulle kunna få lov att styckas upp m.m.

För att hjälpa kommunerna att komma ifatt med sitt arbete att se över sina detaljplaner, så föreslår jag att en statlig fond bildas där kommuner kan söka pengar ur för att just se över dessa. I syfte att få fram mer tomtmark för småhus för kommunens invånare.

Därför föreslår vi:

1. Att det tas fram ett åtgärds paket som gör det möjligt för staten att tvinga de kommuner som inte bygger tillräckligt mycket att bygga mer.

2. Att det utreds om en lag skulle vara möjlig, som ger staten möjlighet att utdela vite för de kommuner som inte kan tillhandahålla bostäder till sina kommuninvånare.
3. Att det görs en snabbtredning på hur en bostadsfond kan se ut där kommuner med bostadsbrist kan söka pengar för att bygga nya billiga bostäder.
4. Att tuffa krav ställs på hur mycket dessa bostäder kommer att säljas eller hyras ut för.
5. Att det ska vara ett bidrag där kommunen fortfarande står för större delen av kostnaden.
6. Att Socialdemokraterna arbetar för att en statlig fond ska upprättas, där kommuner kan söka pengar för att se över sina detaljplaner.
7. Att fondens syfte ska vara att mer tomtmark för att bygga småhus ska frigöras i Sverige.
8. Att det ska finnas begränsningar på hur mycket pengar varje kommun kan söka ur denna fond.

Motion 88: Sverige behöver en nationell bostadsplanering

Motionär: Ulf Lindqvist

Avsaknaden av en nationell bostadsplanering har lett till att det byggs många mycket dyra bostäder, under vissa perioder till och med fler än vad som efterfrågas. Däremot byggs det väldigt lite för att tillgodose behoven hos en majoritet av befolkningen. Orsakerna är flera. En är avsaknad av konkurrens bland byggföretag och leverantörer av material. En annan är det kommunala planmonopolet som minskar effektiviteten i byggandet. Resultatet har blivit en bostadsmarknad där de med mycket stor plånbok prioriteras. En allt större del av befolkningen väljs bort när banker och byggindustri planerar för nya bostadsområden. Detta är djupt orättvist, negativt för rörligheten på arbetsmarknaden och leder till ett skiktat Sverige som för tankarna till förra sekelskiftet.

Bostadspolitiken hade under 1900-talet en viktig funktion genom socialdemokratins strävan att bygga ett inkluderande och rättvist samhälle. Utvecklingen de senaste decennierna kan sägas ha gått i rakt motsatt riktning. Avsaknaden av konkurrens bland byggföretagen i kombination med ett fåtal leverantörer av material, har lett till kraftiga prisökningar. Priset på flerbostadshus (hyreshus) har mer än tiodubblats (1 100 procent) sedan 1981. Priset på bostadsrätter har nästan femdubblats sedan år 2000 (SCB). Enligt Eurostats byggnadskostnadsindex 2006-2015 hade Sverige under tio år de högsta byggkostnaderna i EU. Det kommunala planmonopolet har skapat ett lapptäcke av regler, krav och undantag som minskar effektiviteten i byggandet. I den enkät som Boverket genomförde 2019, angav 240 av landets 290 kommuner att de hade underskott på bostäder.

Lösningen är inte offentliga subventioner och bidrag. Vägen framåt handlar om att ta ett helhetsgrepp genom en övergripande nationell bostadsplanering. Denna bör utgå från det faktiska befolkningsunderlaget och befintlig inkomststatistik. Detta bör ligga till grund vid marktilldelning. Planeringen av nya bostäder ska innehålla ett tydligt kravställande för att skapa en variation av storlek, standard och upplåtelseform. Genom ett ökat kravställande skapas förutsättningar för Sverige att i likhet med Norge, Danmark, Tyskland och Storbritannien gynna konkurrensen inom byggindustrin (studie av VTI, statens väg- och transportinstitut). Genom en övergripande nationell planering ökar förutsättningarna för att ge alla människor en möjlighet till bostad, efter behov och betalningsförmåga. Härigenom motverkas dagens situation där byggföretag och banker prioriterar dyra bostäder för en mindre del av befolkningen.

Bristen på bostäder i kombination med höga boendekostnader är på god väg att skapa ett Sverige för ett fåtal. På längre sikt är detta förödande för sammanhållningen i samhället. Denna utveckling måste brytas. Genom ett nationellt helhetsgrepp skapas möjligheter att tillhandahålla ändamålsenliga bostäder för alla medborgare och att öka konkurrensen inom byggindustrin.

Vi föreslår:

1. Att Socialdemokraterna ska verka för inrättandet av nationella planerings- och styrmekanismer för bostadsbyggande.
2. Att motionen i sin helhet skickas till Socialdemokraternas ledamöter i riksdagens civilutskott.

Motion 89: Avgift på att överklaga bygglov & detaljplaner

Motionär: Erik Wheeler

Motionen är antagen av SSU Göteborg

Bostadsbristen i Göteborg är grov, sedan 1990 så har befolkningmängden i våran stad ökat med cirka 139 000 invånare, samtidigt som enbart 44 000 nya bostäder har tillkommit under samma period enligt Hyresgästföreningens siffror. Med lite simpel huvudräkning så kommer man snabbt till slutsatsen att detta ser inte bra ut alls, faktum är att 29 000 bostäder skulle behöva ha byggts för att ens hänga med befolkningsutvecklingen.

Resultatet av detta syns inte minst på den kommunala bostadskön Boplats, där den genomsnittliga väntetiden för en hyreskontrakt har sedan gått ifrån 1492 dagar år 2015, till 2148 dagar år 2019. Alltså har det på enbart 5 år ökat med 656 dagar, vilket är nästan 2 hela år. Bostadsbristen slår mot alla i samhället, vare sig det är arbetaren vars privata hyresvärd genomför dyra reoveringar som höjer hyran med flera tusen kronor helt plötsligt. Eller den nyexaminerade och nyinflyttade juristen som väljer mellan ett osäkert andrahandskontrakt eller att skuldsätta sig flera miljoner för att kunna köpa en bostadsrätt man inte egentligen har råd med. Till och med det lokala näringslivet lider enormt av bostadsbristen då dem kan inte rekrytera internationell toppkompetens, vilket är något som Volvo Cars har behövt erfarat. Det finns många orsaker till denna situation, och det finns verkligen ingen quick fix. Men det finns vissa hinder som är lättare att lösa än andra.

Ett sådant hinder är överklagningar av bygglov och detaljplaner. Mellan år 2016-2017 så överklagades 47% av alla detaljplaner inom Göteborgs stad. Samma siffra för Stockholm var 36%, och för Malmö 17%. Oavsett andelen av detaljplaner som blir överklagade så finns det två gemensamma nämnare, att det är ytterst få överklaganden som faktiskt har en poäng och vinner, samt att varje överklagan tar oerhört mycket tid och fördröjer & fördyrar byggnadsprocessen.

Enligt en studie som Boverket genomförde så tog det i genomsnitt 142 dagar att hantera ett överklagande för Mark- och miljödomstolarna. Det är nästan ett halvår där tusentals skattekrönor slösas på en process som ytterst sällan leder till att överklagan vinner kraft, samtidigt som man får inte börja bygga bostäderna som detaljplanen innebär. Dessa skattepengar skulle kunna ha spenderats på skäligen löner och arbetsvillkor för välfärdsarbetare, istället för att hantera någon som är bitter över att ens hundpromenad inte ser likadan ut som den har gjort på 30 år.

Dessa siffror må låta oroande, men det blir ännu värre om man faktiskt kollar på statistiken mellan olika stadsdelar.

Stadsbyggnadskontoret tog fram åt Göteborgs-Posten statistik över andelen bostäder i antagna detaljplaner (detaljplaner innehåller ett flertal olika bostäder, därav de stora skillnaderna) som blev överklagade mellan januari 2010 till och med december 2017. Det visade sig att skillnaderna var stora beroende på bland annat områdets socioekonomiska ställning. I Östra Göteborg så överklagades enbart 39% av alla bostäder, samt i Angered så var samma siffra 55%. Detta bör jämföras med Västra Göteborg där 92% av alla bostäder överklagades, och Örgryte-Härlanda där hela 96% överklagades.

På grund av detta så borde det vara en klok idé att överväga möjligheterna till att sätta en symbolisk avgift på att kunna överklaga detaljplaner, då dem har visat sig utnyttjas i en överdriven utsträckning. En symbolisk avgift skulle göra att invånare som överväger att överklaga något faktiskt tänker efter ifall man ens tycker att det är så pass viktigt, och därmed filtrera bort en stor del av alla onödiga överklagningar.

Självklart så finns det en problematik med avgifter för rättsprinciper som att kunna överklaga kommunala beslut, vi lever trots allt i ett ojämlikt samhälle fortfarande, där en hundralapp kan vara en otroligt stor summa att spendera för många invånare. Därmed så borde avgiften utformas på ett sätt att den är indexerad efter hushållets årsinkomst, och potentiellt även vara helt kostnadsfri för låginkomsttagare.

Men vi måste kunna jämföra olika klassproblem, och jag tycker att det är viktigare med att vi kan bygga nya billiga hyresrätter för arbetarklassen än att medelklassen i Örgryte ska kunna överklaga allt gratis.

Med ovanstående bakgrund yrkar jag:

1. Att en symbolisk avgift införs för överklagande av detaljplaner och bygglov.
2. Att Socialdemokraterna i Göteborg ställer sig bakom motionen och antar den som sin egen.
3. Att Socialdemokraterna i Göteborg skickar vidare motionen till lämpliga instanser.
4. Att motionen skickas vidare till Socialdemokraternas partikongress 2021.

Motion 90: För en ny bostadspolitik

Motionär: Michael Grebelius

I dag byggs det mer än någonsin. Problemet är att det som byggs är för dyrt för många ungdomar och övriga med låg betalningsförmåga.

Vi föreslår till kongressen:

1. Att det Socialdemokratiska arbetarpartiet utformar ett nytt bostadspolitiskt program som ger riktlinjer för utformandet av en bostadspolitik där man bla. ser över hur kostnaden för nya hyresrätter bättre ska kunna matchas med hushållens betalningsförmåga
2. Att motionen skickas vidare till Socialdemokraternas partikongress.

Motion 91: Bostad för alla

Motionär: Tural Kokulu

Antagen: Göteborgs Internationella sdf

Artikel 25 i FN's förklaring om de mänskliga rättigheterna

1. Var och en har rätt till en levnadsstandard tillräcklig för den egna och familjens hälsa och välbefinnande, inklusive mat, kläder, bostad, hälsovård och nödvändiga sociala tjänster samt rätt till trygghet i händelse av arbetslöshet, sjukdom, invaliditet, makas eller makes död, ålderdom eller annan förlust av försörjning under

omständigheter utanför hans eller hennes kontroll.

2. Mödrar och barn är berättigade till särskild omvårdnad och hjälp. Alla barn skall åtnjuta samma sociala skydd, vare sig de är födda inom eller utom äktenskapet.

Att kunna låsa om sig i sitt eget hem varje natt eller att kunna gå in i sitt kök och inta en måltid själv eller tillsammans med sin familj alternativt någon eller några man tycker om är inte en självklarhet för många människor i vårt hårt utsatta välfärdssamhälle.

Att bara den som har god ekonomi och har möjlighet att skaffa sig en bostad via bostadsrättsföreningar alternativt köpa villa eller radhus verkar ha blivit normen på bostadsmarknaden.

Rätten att fritt kunna planera var man vill bo är inte längre en självklarhet. Många väljer att bosätta sig där banker menar att man har råd och bo. VI BEFÄSTER ETT KLASSAMHÄLLE GENOM ATT LÅTA DETTA FORTSKRIDA. FATTIGA KAN INTE VÄLJA SITT BOENDE. Vi måste ta ställning för hur vi vill att samhällets bostadspolitik ska fungera. Skall vi stödja dem som kan finansiera sitt eget boende genom fördelaktiga lån? Eller Skall vi välja att följa artikel 25 och ta ställning för de som inte har råd att köpa sin bostad och måste förlita sig på att andra individer väljer att hyra ut i andra hand alternativt att få bo inneboende om man har tur.

För oss är valet självklart.

Vi yrkar på att:

1. En omfattande nybyggnation påbörjas omgående
2. Bostäderna skall ägas av det offentliga
3. Vi måste bygga inkluderande så att mångfalden i områdena utvecklas
4. Vi måste bygga billiga bostäder som alla att ha råd med
5. Staten skall utreda ekonomiska konsekvenser så att rättvisa uppnås mellan olika boendeformer

Motion 92: Bostäder med rimliga hyror

Motionär: Barbro Norén Klang och Maria Melin

Antagen: Majornas S-förening

Hemmet är en grundsten i tillvaron. Rätten till ett hem är också en mänsklig rättighet och är omskriven i den svenska regeringsformen. Trots detta är det långt ifrån alla som har tillgång till ett tryggt boende till en rimlig kostnad.

I jämförelse med andra EU-länder sticker Sverige ut med flest ensamhushåll. Hushåll som hyr lägger störst andel av sin inkomst på boendet i förhållande till de som är bosatta i bostadsrätt eller villa. Enligt SCB beror skillnaden främst på att dessa hushåll har en lägre disponibel inkomst än boende i övriga upplåtelseformer. Bruksvärdet ökar i takt med dyra renoveringar vilket gör att många tvingas flytta och det blir allt svårare att hitta en bostad till rimlig kostnad. Segregationen ökar. Vi vill, - **att** socialdemokraterna verkar för att etablera ett statligt byggbolag med ett fokus på att bygga hyreslägenheter med rimliga hyror.

Därför yrkar vi:

1. Att socialdemokraterna verkar för att höja det statliga investeringsstödet för nyproduktion av bostäder
2. Att socialdemokraterna verkar för att garantera medborgare runt om i landet boende till skälig kostnad från år 2025
3. Att genomdriva att de kommunala allmännyttiga bostadsbolagen återigen upprätthåller samhällsnytta som övergripande mål.
4. Att Socialdemokraterna i Göteborg antar motionen som sin egen
5. Att motionen skickas vidare till Partikongressen i november 2021.

Distriktsmotion 9 – En jämlik skola för lika möjlighet till första jobbet

Motionär: Distriktsstyrelsen

Socialdemokraterna i Göteborg vill att Sverige ska vara ett rättvist, jämlikt och jämställt land där alla har möjlighet att arbeta och utvecklas. Socialdemokratins främsta verktyg för att uppnå vår vision är en jämlik skola som skapar likvärdiga livsförutsättningar där alla får chans att förverkliga sig själva. Den svenska modellen vilar på en jämlik skola där ingen elev lämnas efter, men ingen heller hålls tillbaka.

Idag är det viktigaste för att få sitt första jobb att man har en gymnasieexamen, att man kan svenska och att man har körkort. På arbetsmarknaden kräver cirka 6 av 10 arbetsgivare körkort, och detta särskilt inom LO-yrken. Men trots den konkurrensfördel som är körkortsinnehav minskar detta för varje år och det finns stora skillnader i innehav mellan olika grupper i samhället: endast 19 % utrikesfödda kvinnor med förgymnasial utbildning har körkort, vilket kan jämföras med 92 % bland inrikesfödda män med eftergymnasial utbildning. Bland arbetslösa unga är det dubbelt så vanligt att inte inneha körkort som den genomsnittliga siffran för landet i stort. Enligt statens väg- och transportforskningsinstitut är brist på betalningsförmåga det vanligaste skälet till avsaknad av körkort.

Vi socialdemokrater i Göteborg menar att nästa steg i varje människas möjlighet till självförverkligande är att skolan gör mer för att förbereda ungdomar för sitt första arbete. Samtidigt är det en väsentligt ökad kostnad som inte borde belasta kommunernas ekonomi, då det sannolikt hade lett till att pengar som idag går till undervisning måste omfördelas ute i skolorna för att finansiera aktiviteterna kring körkortet. Om resurser tillkommer måste dessa vara villkorade för att förhindra att fristående huvudmän plockar ut satsningen i ren vinst. Ovannämnda kan möjliggöras genom bl.a. ett ansökningsförfarande eller att det skrivs in i läroplan, med tillhörande utökat generellt anslag till kommuner. Oavsett tillvägagångssätt bör reformen utökas successivt och i relation till den sittande regeringens reform där arbetslösa ges möjlighet till CSN-lån för körkort. Reformen bör först beröra de som främst behöver detta utifrån ett bransch-perspektiv, exempelvis yrkesprogrammen för vård- och omsorg, bygg- och anläggning samt fordons- och transport.

Svårigheten för politiken att tillföra resurser där de behövs inom rådande skolsystem är inte det enda problemet som friskolorna innebär. Deras lagmässiga ansvarstagande är långt mycket mindre än kommunernas. Mest tydligt blir det när det gäller lagstiftningen kring elevers rätt till utbildning där kommuner enligt lag är garanterade att utbildning finns att tillgå. Dessutom har fristående huvudmän inget ansvar att deras egna elever kan fullgöra en gymnasieutbildning utan kan när helst när det behagar stänga ner sin verksamhet. Vi har sett det hända vid flertalet gånger där hyreskontrakt har löpt ut eller bolaget nationellt har gått med förluster. Detta leder emellertid till ökade kostnader för kommunens skolor då en snabb expansion krävs av den egna verksamheten för att tillgodogöra elevernas rätt till gymnasieexamen. Därför föreslår vi att när fristående huvudmän etablerar sig ska de betala en form av deposition för att utöka ansvarstagandet och för att eventuellt kompensera kostnader för samhället om skolan stänger ner.

Med ovanstående som bakgrund yrkar Socialdemokraterna i Göteborg:

1. Att Socialdemokraterna verkar för ett successivt införande av körkortsundervisning i gymnasieskolan som inte belastar kommunernas ekonomi eller möjliggör ökade vinstuttag för fristående huvudmän.

2. Att Socialdemokraterna verkar för att utreda en form av deposition vid nyetablering av fristående skolor för att kompensera eventuella kostnader vid snabb nedstängning
3. Att Socialdemokraterna verkar för att vinstjakten och marknadsstyrningen i skolan stoppas

Motion 93: Erbjudna körkort som en gymnasiekurs

Motionär: Joakim Jardeby

Även om de socialdemokratiska regeringar som styr Sverige sedan 2014 har lyckats minska ungdomsarbetslösheten så är den fortfarande för hög. Ungdomsarbetslösheten är betydligt högre bland de ungdomar som inte har körkort än bland de ungdomar som har körkort. Svenskt Näringsliv har konstaterat att sex av tio arbetsgivare ställer krav på att den som anställs ska ha körkort. Av de ungdomar som är arbetslösa är det också dubbelt så många som saknar körkort än de som har körkort.

I några av Sveriges kommuner har kommunens gymnasieelever erbjudits möjligheten att ta körkort i skolan, exempelvis i Kramfors kommun. År 2018 kostade detta Kramfors kommun 1 300 000 kr fördelat på 210 elever, alltså 6 190 kr per elev. Svenskt Näringsliv menar att Sveriges BNP skulle öka med 300 miljoner kr för varje tusental människor som kommer i arbete. Det finns således stora ekonomiska vinster att göra för Sverige om fler ungdomar skulle ta körkort och bli mer attraktiva på arbetsmarknaden. Utöver detta kommer det givetvis uppstå fler positiva effekter av att ungdomar får en sysselsättning, exempelvis bättre psykisk hälsa och minskad risk för att fastna i brottslighet och annat destruktivt beteende.

Sverige behöver minska ungdomsarbetslösheten, särskilt i en tid när allt färre människor i arbetsför ålder ska försörja allt fler barn och äldre. Det kan kräva en del nya grepp och lösningar som inte prövats tidigare. Det kräver också att kostnader i det korta perspektivet ställs mot vinster i det längre perspektivet. Att erbjuda körkort som en gymnasiekurs är en reform som skulle kunna leda till minskad ungdomsarbetslöshet.

Jag yrkar därför:

1. Att motionen översänds till partikongressen 2021
2. Att motionen översänds till Göteborgs socialdemokratiska riksdagsgrupp.

Motion 94: Körkortsundervisning

Motionen antagen av Kommunal Väst S-förening och SEKO S-förening

I genomsnitt kostar det 15000 i Sverige idag att ta körkort. Att kunna ta det eftertraktade kortet som efterfrågas i alltfler av jobbannonserna har alltså blivit en klass och en generationsfråga. De som har föräldrar med god ekonomi kan lösa körkortsundervisningen redan i 18-års åldern eller så får man snällt vänta till 30-40 års åldern då ens egen ekonomi förhoppningsvis räcker till även för den utgiften eller att man kan få låna till det.

Idag är ungdomsarbetslösheten (15-24 år) hög, i skrivande stund 28,7%, och även om 60% av dessa är i någon form av studier så är antalet det högsta uppmätta under 2000-talet. Samtidigt uppger Svenskt Näringsliv att 6 av 10 arbetsgivare ställer krav på körkort för en anställning och detsamma gäller för en stor del av de yrken som finns inom Kommuner och regioner (till exempel behövs det inom hemtjänsten).

De sämre bemedlade unga stängs alltså ute från de arbeten som finns för de ej har körkort och får helt enkelt starta sitt arbetsliv i arbetslöshet. Något som är förödande både på det personliga planet men också för samhället.

Om hela eller stora delar av körkortsundervisningen kunde läsas som gymnasiekurs (ordinarie eller tillval) kunde detta klass och generationsproblem lätt avhjälpas. En reform som kommer alla till nytta samtidigt som den angriper roten för utanförskap och klassamhället.

Därför yrkar motionen:

1. Att Göteborgs socialdemokratiska partidistrikt ska verka för att erbjuda körkort/körkortsundervisning som en gymnasiekurs på alla kommunala gymnasieskolor

Motion 95: Skolgaranti

Motionär: Daniel Havdelin

2013 gick John Bauer koncernen i konkurs. 11000 elever stod utan skola och fick söka sig till nya utbildningsgivare. Elevernas gymnasietid fick ett abrupt slut och eleverna fick börja om i någon annan skola med nya lärare, nya lokaler och nya studie kamrater. Att det inte är bra för elevernas studie situation borde stå klart för de flesta.

I januari 2020 så stängde Cybergymnasiet i Göteborg ner då skolhuvudmannens hyreskontrakt blivit uppsagt under höstterminen 2019. Eleverna (totalt 300 stycken) som inte går i årkurs tre blir tvungna att söka sig till nya utbildningsgivare.

Detta är bara två av alla friskolor som har gått i konkurs eller lagts ner av olika anledningar. De som drabbas hårdast av friskolornas nedläggningar är eleverna. Elevernas rätt att gå klart sin utbildning på sin skola borde vara självklart. Men som lagen är skriven idag så har friskolorna större rätt att tjäna pengar på att bedriva skola än elevernas rätt att i en trygg miljö växa som människa och samhällsmedborgare.

När en friskola går i konkurs eller läggs ner av olika anledningar så kan eleverna söka till nya friskolor eller till kommunerna som är skyldiga att erbjuda fortsatt utbildning. Skillnaden är att friskolorna kan säga. Vi har inga lokaler eller vi har inte plats för mer elever. Kommunerna är enligt lag tvungna att ta erbjuda eleverna plats på någon av kommunens skolor eller om det inte finns plats, starta upp nya skolenheter. Kommunernas beredskap för att rädda upp utbildningen för de friskoleelever som kommer att behöva nya platser tär på kommunens resurser. Att bara kommunerna skall ha beredskap rimmar illa med att alla utbildningsgivare skall ha samma förutsättningar att bedriva utbildning.

Att den researrangör du åker med på semestern har en resegaranti ser du nog som en självklarhet. Garantin skyddar dig och ser till att du tryggt kommer hem vart du än befinner dig i världen. Våra elevers resa mot sin framtid är inte så trygg som din semester resa. Eleverna och deras vårdnadshavare får hålla tummarna att friskolan inte går i konkurs eller hittar lediga lokaler.

Lösningen på friskolornas ansvarsfrihet gentemot eleverna är att de också skall precis som resebolagens resegaranti skall ordna med en utbildningsgaranti så eleverna kan slutföra sin utbildning på sin skola, med sina studie kamrater och sina lärare. Så som det borde vara en självklarhet även för elever i Sveriges friskolor.

Med bakgrund av ovan yrkar jag:

1. Att vi som socialdemokrater verkar för införandet av en utbildningsgaranti enligt förslaget.
2. Att friskolornas huvudmän tecknar en utbildningsgaranti enligt förslaget.

Distriktsmotion 10 – Tänderna en del av kroppen

Motionär: Distriktsstyrelsen

I socialdemokratins Sverige ska man inte kunna se klasskillnader i munnen. I vårt Sverige ska inte plånboken avgöra om du har råd med den vård du behöver – oavsett vilken del av kroppen det gäller. Tänderna är en del av kroppen och borde behandlas därefter.

Idag är ändå tandhälsan en klassfråga: ju högre utbildningsnivå och inkomstnivå, desto mindre sannolikhet till dålig munhälsa. Socialdemokratins uppgift blir således att successivt göra tandvården gratis för vissa grupper så att de får tillgång till den, att intensifiera det preventiva arbetet och att stegvis men bestämt likställa högkostnadsskyddet med sjukvårdens motsvarighet.

Fri tandvård i de yngre åldrarna gör att den blir tillgänglig för alla barn oavsett bakgrund. Det bör också ses som en preventiv åtgärd för att minska lidande för individen och som en investering för hela samhället som minskar kostnaden på lång sikt. Samtidigt bör medborgare i de övre åldrarna få tillgång till fri tandvård med samma motivering. Dessa två grupper bör inte ställas mot varandra utan den fria tandvården bör byggas ut i båda ändarna. Detta bör kombineras med preventiva åtgärder så som att personer över 65 år bör få fri tillgång till gratis tandhygienist kontinuerligt.

Samtidigt bör övriga åldrar få ett högkostnadsskydd likt det som återfinns inom vården. Inom sjukvården ligger gränsen på 1 150kr i patientavgifter per år om regionen inte har beslutat något annat, medan tandvården har ett liknande tak på 3 000kr. Den stora skillnaden är dock att kostnader inom tandvården över detta tak ersätts enbart till 50 % och över 15 000kr ersätts 85 %. Denna successiva harmonisering och likställning bör dock ske i balans med att tillgängliggöra tandvården för alla grupper i samhället.

Med ovanstående som bakgrund yrkar Socialdemokraterna i Göteborg:

1. Att Socialdemokraterna verkar för att regionerna inför gratis tandvård för fler grupper och intensifierar de preventiva åtgärderna för ökad munhälsa
2. Att Socialdemokraterna verkar för att högkostnadsskyddet för tandvården succesivt harmoniseras för att sedan likställas med högkostnadsskyddet inom sjukvården
3. Att Socialdemokraterna verkar för att regionerna inför fri tillgång tandhygienist för personer över 65 år

Motion 96: Om tandhälsan

Motionen antagen av Kommunal Väst S-förening

Tänderna tillhör kroppen! Alla människor föds med ett tandanlag som ligger latent i kroppen i mammans mage och även de första 3-6 månaderna i början av ett barns liv.

Efter 6 månader så har de flesta barn fått sin första tand. Tänderna kommer alltså från vår kropp och utvecklas i fosterstadiet. När barnet är litet går det genom saliv att se om barnet har tendenser till att få mer hål i tänderna än andra barn. Detta kommer redan i tidig ålder ge olika förutsättningar för tänderna i framtiden. Att ha anlag för att få mycket hål i tänderna kommer på sikt ge ökade ekonomiska utgifter ju äldre en blir, det på sikt leder till att människor idag inte kommer gå till tandläkaren just för att ekonomin kommer styra om du har råd att få dina tänder lagade!

Vår vision är att alla människor är lika mycket värda, det skall inte spela någon roll hur stor din plånbok är eller vilken status du har i samhället tänderna är en del av kroppen!

Därför yrkar vi:

4. Att fri tillgång tandhygienist för personer över 65 år
5. Att avgiftsfri Fluorlackning till alla barn i grundskolan
6. Att ett högkostnadsskydd där du får fri tandvård när du kommit upp till en kostnad av 1000 kronor per år
7. Att motionen skickas till partikongressen

Motion 97: Om tandvård

Motionen antagen av Kommunal Väst S-förening

Fattigdom syns idag inte alltid på utsidan men den syns i munnen. När valet står mellan en vinterjacka till barnen eller en tid hos tandläkaren tvingas idag många att välja det först nämnda. Att ett välfärdsland som Sverige aldrig lyckats fullt ut med att vår ”fria” sjukvård ska täcka hela kroppen är en ynkedom. Tänderna borde räknas in som en del av kroppen även när man beräknar vad som ska ingå i högkostnadsskyddet.

Tandstatusen har blivit en klassmarkering och de som drabbas av dålig tandhälsa riskerar följsjukdomar samt onödigt lidande. I kampen för ett jämställt samhälle och för att alla ska ha samma förutsättningar så står tänderna i centrum

Forskning visar att ju högre upp i åldrarna som det är fri tandvård i våra regioner desto bättre blir också den allmänna tandhälsan hos befolkningen. Som ett steg på vägen mot helt ”fri” tandvård så behöver åldern för fri tandvård succesivt höjas.

Jag yrkar:

1. Att Socialdemokraterna verkar för att tandvården ska ingå i högkostnadsskyddet
2. Att Socialdemokrater i Sveriges regioner driver att fri tandvård ska gälla fram till 27-års ålder

Distriktsmotion 11 – Stärk och förbättra vården för psykisk ohälsa

Motionär: Distriktsstyrelsen

Den psykiska ohälsan är en växande negativ trend i Sverige. Med ökad stress och press i arbetsliv, skolsystemet och sociala medier uppger allt fler i samhället att de mår dåligt psykiskt. Nästan var femte svensk mellan 16- och 84 år lider av nedsatt psykiskt välbefinnande enligt Folkhälsomyndigheten. Andelen är högre bland kvinnor generellt och det mer vanligt förekommande bland yngre medborgare. Den psykiska ohälsan är därmed en fråga som handlar om både jämställdhet och generationer.

Under de senaste åren har fler börjat prata om detta växande och utbredda samhällsproblem, vilket är ett viktigt steg för att bekämpa ohälsan. Men det räcker inte att bryta ett eventuellt tabu. Politiken måste till med åtgärder för att stoppa och vända trenden.

Den socialdemokratiskt ledda regeringen har gjort mycket för att vända trenden. På fem år har de statliga medlen för att stärka den psykiska hälsan, psykiatri och suicidpreventionen mer än fördubblats, från ca 1 miljard kronor till drygt 2 miljarder kronor. Satsningen syftar bland annat till att främja jämställdhet och jämlikhet i psykisk hälsa och motverka psykisk ohälsa i alla åldrar och i hela landet. Medlen ska bland annat användas till att utveckla det förebyggande och främjande arbetet på grupp- och befolkningsnivå, samt att stärka tillgänglighet och kvalitet i vård, omsorg och andra stödinsatser för personer med psykisk ohälsa, psykisk sjukdom eller funktionsnedsättningar. Bland annat behöver väntetiderna inom barn- och ungdomspsykiatri bli kortare och tillgängligheten på landsbygden och i socialt utsatta områden bli bättre. En starkt samverkan mellan kommuner och regioner och ett utvecklat arbete med suicidprevention är också viktiga delar i denna satsning.

Utöver att fortsätta bedriva en socialdemokratisk politik mot psykisk ohälsa som innebär kortare vårdköer och förebyggande vård behöver politiken även hitta åtgärder kring hur behandlingen av psykisk ohälsa ser ut. I takt med den växande psykiska ohälsan skenar utskrivningen av läkemedel. Redan idag behandlas runt en miljon svenskar, alltså nästan 10 % av befolkningen med antidepressiva läkemedel enligt Socialstyrelsen. Här är det viktigt att utskrivning av läkemedel görs på prövad behovsbasis. Mediciner får inte skrivas ut av andra skäl, så som exempelvis resursbrist, då exempelvis samtalsstöd som behandling är både tidskrävande och ekonomiskt kostsamt i relation. För att komma till bukt med en eventuell felmedicinering behöver frågan utredas i alla instanser där svenskar söker vård för psykisk ohälsa.

Med ovanstående som bakgrund yrkar Socialdemokraterna Göteborg:

1. Att Socialdemokraterna verkar för att mer resurser ska tillsättas till psykiatri, barn- och ungdomspsykiatri samt primärvården och sjukvården för att läkare och psykologer kan göra en rätt bedömning av måendet och patientens behov.
2. Att Socialdemokraterna verkar för att ett likvärdigt utbud av socialt stöd för patienter med psykisk ohälsa är tillgänglig i hela Sverige.
3. Att Socialdemokraterna verkar för att tillsätta en utredning som kartlägger föreskrivningen av antidepressiv medicin och undersöker alternativa behandlingar för att komplettera eller ersätta utskrivning av antidepressiv medicin.
4. Att Socialdemokraterna verkar för att en utredning tillsätts för att se över om socialtjänstens har tillräckligt med resurser för att klara av sitt uppdrag att arbeta med psykisk ohälsa samt föreslå åtgärder för att stärka arbetet

Motion 98: En ordentlig behandling mot psykisk ohälsa

Motionär: Kim Son Ngo

Motionen är antagen av SSU Göteborg

Enligt statistik från den senaste nationella Folkhälsoenkäten (2018) från Folkhälsomyndigheten en, lider 17% av de tillfrågade som var 16-84 år gamla av s.k. “nedsatt psykisk välbefinnande” som är ett mått på psykisk ohälsa. I dagens samhälle, pratas det mer om psykisk ohälsa och vikten av att söka hjälp. Frågan handlar inte om att söka hjälp eller ej, utan mer om vad som händer när vi söker den hjälpen?

Det är naturligtvis viktigt att krossa tabun kring psykisk hälsa och att söka hjälp, men vad för hjälp kan en få och vad för hjälp erbjuds? Om man tittar utifrån dagens situation, verkar det som att antidepressiva läkemedel är den enda hjälpen som kan fås. Detta är helt förfärligt!

Enligt Socialstyrelsens statistikdatabas för läkemedel, skrevs det ut antidepressiva läkemedel till drygt 1 miljon patienter i hela Sverige år 2018. Detta motsvarar drygt 10% av den svenska befolkningen. Problemet i sig är inte att personer med bl.a. svårt psykisk ohälsa får utskrivet antidepressiva läkemedel, utan att många svenskar får medicin utan att förmodligen haft ett enda samtal med en psykolog.

Vi har en vårdkris där det finns platsbrist inom våra sjukhus och vårdcentraler som bidrar till långa vårdköer och väntetider. Därför kan det vara svårt att få en tid med en psykolog. Socialstyrelsens nationella riktlinjer säger att samtalsstöd ska den första rekommenderade åtgärden om någon med lindrig eller medelsvår depression vänder sig till vården. Men hur många är det egentligen som får samtalsstöd?

Samtalsstöd må kosta tid, men det lönar sig i välmående. Det finns ett mindre behov av antidepressiva läkemedel då. Naturligtvis finns det biverkningar p.g.a. antidepressiva läkemedel, precis som av vilket läkemedel som helst. Dessa biverkningar kan göra skada. Detta bekräftades i en metastudie som Janus Christian Jakobsen publicerade 2017 och som granskade 131 studier med totalt över 27400 patienter. I en replik på Aftonbladet Debatt skrev Jakobsen m.fl. “Effekten av andra antidepressiva är likartade, de gör mer skada än nytta.”

Sedan har ju även forskrivningen av antidepressiva läkemedel explosionsartat ökat. Den största ökningen är bland barn. Andelen flickor i åldern 10–14 år som fått antidepressivt läkemedel förskrivet ökade med nästan 60 procent mellan 2014 och 2018. För pojkar i samma ålder var ökningen drygt 40 procent. Dock så skrevs det ut i högre utsträckning till äldre.

Därför borde man se till att sätta fler resurser till psykiatrin, barn- och ungdomspsykiatrin samt primärvården och sjukvården för att en rätt bedömning av måendet och behovet av antidepressiva läkemedel eller ej, ska avgöras av psykologer samt läkare. Man borde också ha en utredning i syfte att försöka minska forskrivningen av antidepressiva läkemedel samt öka samtalsstöd inom vården. Det första samtalet med läkaren eller psykologen behövs för en rättvis bedömning.

Med ovanstående anledningar, yrkar jag:

1. Att Socialdemokraterna i Göteborg bifaller motionen i sin helhet och antar den som sin egen
2. Att fler resurser ska tillsättas till psykiatrin, barn- och ungdomspsykiatrin samt primärvården och sjukvården för att läkare och psykologer kan göra en rätt bedömning av måendet och patientens behov.

3. Att en utredning av föreskrivningen av antidepressivmedicin genomförs där fokus ligger på andra behandlingsmöjligheter.
4. Att ett likvärdigt utbud av socialt stöd för patienter med psykisk ohälsa är tillgänglig i hela Sverige.
5. Att motionen skickas vidare till socialminister Lena Hallengren eller ansvarigt statsråd på Socialdepartementet.
6. Att motionen skickas vidare till Socialdemokraternas nationella partikongress 2021
7. Att motionen skickas vidare till andra lämpliga instanser
8. Att motionen skickas vidare till den socialdemokratiska riksdagsgruppen.

Motion 99: Undersökning i Socialtjänsten

Motionär: Sanna Moradi

Motionen är antagen av SSU Göteborg

Idag lider många barn och ungdomar av psykisk ohälsa. Den psykiska ohälsan stiger än idag och därför måste myndigheter hjälpa dessa unga. Socialtjänsten finns i varje kommun i Sverige och har till uppgift att ge stöd och hjälp till de som bor i kommunen. Soc har ett särskilt stort ansvar att skydda och ge stöd till barn och ungdomar. De som arbetar på socialtjänsten kallas ofta för socialsekreterare. De är vana vid att möta personer i svåra situationer. Men idag får inte ungdomar den hjälp som de behöver av socialtjänsten. Många socialtjänster i olika kommuner anser inte att ungdomarna med svårt psykisk ohälsa bör ha hjälp och istället tystar ner de unga som är utsatta.

Den psykiska ohälsan fortsätter att öka, framför allt för barn och unga, och ohälsan är ofta långvarig. Nästan var tredje ung som diagnostiserats med depression eller ångest för tio år sedan har i dag fortfarande behov av psykiatrisk vård. Unga som drabbas av ångest och depression har svårare att etablera sig i arbets- och vuxenlivet. Därför bör socialtjänsten hjälpa unga med psykisk ohälsa. Socialtjänstens jobb brukar vara indelad i olika enheter som är specialiserade på olika områden. Ekonomiskt bistånd, barn- och ungdomsenheten, som har hand om allt som har med barn, ungdomar och familj att göra, LSS (lagen om stöd och service till vissa funktionsnedsatta) och Narkotikaenheten (hjälp till personer med missbruk). Men idag väljer socialtjänsten inte att hjälpa antalet personer som söker stöd. Ungdomar med missbruksproblem eller unga i familjerelationer har inte fått den hjälp de behöver och istället nekar deras oro ansökan eller begår tjänstefel. Inget ungdom ska behöva nekas av hjälp och speciellt inte från socialtjänsten. Därför måste kommunerna i Landet göra en undersökning i hur socialtjänsterna fungerar i landet och förbättra deras arbete för ungdomarna i landet. Vi måste se till att alla socialtjänster gör sina jobb rätt och inte begår tjänstefel.

Med ovanstående bakgrund yrkar jag:

1. Att Socialdemokraterna i Göteborg ställer sig bakom motionen och antar den som sin egen.
2. Att skicka motionen till Socialdemokraternas nationella partikongress 2021.
3. Att en utredning tillsätts för att se över hur socialtjänstens arbete med psykisk ohälsa kan förbättras samt säkerställa att socialtjänsten har tillräckligt med resurser och utbildning för att förebygga tjänstefel och säkerställa korrekt arbete.

Distriktsmotion 12 – Kvinnolöftet

Motionär: Distriktsstyrelsen

Socialdemokraterna har en vision om ett samhälle: ett samhälle där vi lever som jämlikar och där jämställdhet råder, där kvinnor innehar halva makten men hela lönen, lever i trygghet under dygnets alla timmar och själva får bestämma över sina kroppar. Vi eftersträvar ett Sverige där kvinnokroppen inte är en handelsvara och där hot, våld och kränkningar aldrig är en del av kvinnors vardag. För att nå den visionen behöver mycket göras. Vi socialdemokrater har gjort mycket att vara stolta över, men vi har mer att göra.

Mäns våld mot kvinnor är ett av vårt samhälles största problem och bestående kriser. Våldet mot kvinnor är normaliserat så till den grad att en kvinna mördas av sin partner var tredje vecka, oftast av någon i nära relation. En av fem kvinnor har någon gång blivit utsatt för sexuellt våld.

Det är nu dags att vi som samhälle kraftsamlar mot detta våld som gör hemmet till den mest otrygga platsen för många kvinnor. Därför föreslår vi en rad åtgärder som förebygger våldet och tar hand om de utsatta kvinnorna. Vi tror både att vi behöver förebygga våldet genom utbildningsinsatser och satsningar i såväl skola som på arbetsplatser samtidigt som vi utökar samarbetet mellan offentliga aktörer, skärper lagstiftningar, stärker kvinnojourer och förbättrar omhändertagandet av drabbade kvinnor och barn. Samtidigt måste vi se till att normen ändras, så att fler vågar anmäla brott och att drabbade kvinnor och barn får det stöd av samhället de har behov av.

En annan form av mäns våld mot kvinnor, som dessutom inskränker kvinnans rätt till sin kropp, är sexköp. I Sverige har en av tio män någon gång betalat för en sexuell handling. Vi socialdemokrater kan vara stolta över att ha infört den sexköpslagstiftning som kriminaliserar köpet och inte kvinnans handling, förövaren och inte offret. Som ett feministiskt parti har Socialdemokraterna ett ansvar att fullfölja skyddandet av kvinnors säkerhet och trygghet, och i dagsläget brister sexköpslagen på flera punkter och behöver därför stärkas. Stödet för de som säljer sin kropp behöver stärkas och straffen behöver skärpas för de som köper sex. Detta genom att prostituerade ska ges brottsofferstatus kombinerat med utökat stöd till brottsoffer samtidigt som att lagen bör vara tydlig med att det inte går att köpa samtycke och därmed skärpa straffen och konsekvenserna av ett sexköp därefter. Polisen behöver också få utökade resurser och prioritera detta arbete lika mycket som gängvåldet.

I takt med att världen blir allt mer global så blir även utnyttjandet av kvinnors kroppar globalt. De senaste åren har vi sett att många unga kvinnor luras till Sverige i hopp om ett bättre liv men istället blir sålda som slavar. Det sätter krav på både Sverige och andra länder att utveckla lagstiftningen i gemensam takt. Annars riskerar många olagliga företeelser mot kvinnor ske ostraffat. Därför behöver Sveriges sexköpslagstiftning uppdateras så att sexköp som begås av svenska medborgare utomlands också blir straffbart i Sverige. En lika viktig inhemsk lagstiftning att uppdatera för att täppa igen hål som skapas i det globala samhället är lagar kring surrogatmoderskap. Kvinnors kroppar ska inte vara en handelsvara varken i Sverige eller andra länder.

Det är hög tid att vi lovar alla Sveriges kvinnor ett tryggare samhälle än vad deras mödrar haft. Detta är vårt kvinnolöfte.

Med ovanstående som bakgrund yrkar Socialdemokraterna i Göteborg:

1. Att Socialdemokraterna verkar för att IOP (Idéburet offentligt partnerskap) ska bli norm i kommuners samarbeten mellan myndigheter och idéburna kvinnojourers verksamhet för att stärka samarbetet och på sikt även kvinnojourernas varande i kommunerna.

2. Att Socialdemokraterna verkar för att jämställdhetsmyndigheten och regioner får ett utökat ansvar samt resurser för att ge stöd till våldsutsatta kvinnor
3. Att Socialdemokraterna verkar för att kunskapen om mäns våld mot kvinnor implementeras i samhällskunskapen och naturvetenskapen i gymnasieundervisningen som en del av läroplanen för att skapa en ny norm kring att prata om patriarkala strukturer.
4. Att Socialdemokraterna verkar för att samarbetet mellan polis och kommunala hyresvärdar ses över för att grannsamverkan ska förstärkas och våld i hemmet ska identifieras lättare.
5. Att Socialdemokraterna verkar för att straffskalorna för mäns våld mot kvinnor ses över och utökas till att stå i proportion till handlingen.
6. Att Socialdemokraterna verkar för att tillämpningen av befintlig lagstiftning som berör mäns våld mot kvinnor kartläggs på nationell nivå för att se huruvida befintlig lagstiftning används och hur effektiv den är.
7. Att Socialdemokraterna verkar för att straffskalan och repressalierna för kontaktförbud ses över och stärks för att personer som söker skydd ska känna sig trygga när förövaren bryter mot kontaktförbudet.
8. Att Socialdemokraterna verkar för att utreda lagliga förutsättningar som möjliggör att kvinnan och eventuella barn kan bo kvar i hemmet under pågående utredning av våld i nära relation
9. Att Socialdemokraterna verkar för prostitution ges brottsofferstatus.
10. Att Socialdemokraterna verkar för att stödet till brottsoffer stärks
11. Att Socialdemokraterna verkar för en lagändring som innebär att sexköp alltid leder till ett frihetsberövande straff.
12. Att Socialdemokraterna verkar för en lagändring som gör att sexköp alltid anses vara ett sexuellt övergrepp.
13. Att Socialdemokraterna verkar för att sexköpande föräldrar ska orosanmälan till socialtjänsten
14. Att Socialdemokraterna verkar för att en utredning tillsätts som undersöker om dagens lagstiftning kring oaktsam våldtäkt kan tillämpas inom sexköpslagstiftningen
15. Att Socialdemokraterna verkar för en förändring av sexköpslagen som inbegriper sexköp utfört av svenska medborgare utomlands straffbart, även i de länder där det fortfarande är legalt.
16. Att Socialdemokraterna motverkar den globala surrogatmoderindustrin
17. Att Socialdemokraterna verkar för att likställa surrogatmoderskap vid människohandel
18. Att verka för ett heltäckande förbud mot surrogatmoderskap

19. Att verka för att företag som profiterar på kvinnors kroppar genom surrogatverksamhet inte ska få vara verksamma i Sverige

Motion 100: Mäns våld mot kvinnor

Antagen: Majornas S-förening

Mäns våld mot kvinnor är ett av vårt samhälles största problem och bestående kriser. Våldet mot kvinnor är normaliserat så till den grad att en kvinna mördas av sin partner var tredje vecka, i sin hemmiljö, den mest utsatta platsen för en kvinna som är utsatt för mäns våld mot kvinnor. Det borde vara den tryggaste platsen för en kvinna, likväl som för en man. Det finns också motsatsen, att kvinnor utövar våld mot sin partner, men är inte så vanligt.

Att mäns våld mot kvinnor blivit ett politiskt slagträ för konservativa partier är inte heller något som undgått någon. De som vill förebygga våldet hävdar att fler kameror på stan, fler trygghetshetspolis och utvisningsbeslut för alla invandrare är lösningen. Hur ska någon av dessa åtgärder hjälpa utsatta kvinnor i sitt hem? Viktigt att betona ALLA män är inte våldsamma mot sina partners eller misshandlar dem psykiskt. Förövarnas etniska ursprung har inget att göra med brottet, det finns inga etniska gränser för mäns våld mot kvinnor.

I en granskning av Aftonbladet kunde vi läsa om över 800 gömda kvinnor som lever i ett skräckvälde med anledning av sina tidigare partners. Männerna – som får röra sig fritt, ägnar mycket av sin vakna tid för att göra livet för dessa utsatta kvinnors liv till ett rent helvete, både fysiskt och psykiskt. Hur skulle ett samhälle se ut om brottslingarna levde fritt i samhället och brottsoffren skulle ha skyddat boende? Tänk efter! Skulle vi acceptera det? Dessutom har många av dem barn som dem ska fostra till samhällsdugliga individer trots sina skador, trots sina trauman. Det är inte rimligt eller ens värdigt i ett av världens jämlikaste länder!

Kvinnorna – som får gömma sig, byta personnummer, placera om barnen i nya skolor, flytta ständigt, inte kan skaffa jobb, inte kan uppsöka vård tryggt, inte kan ha ett normalt liv – blir svikna av samhället, först utav sin partner, sedan av samhället. Är det ett sånt samhälle vi håller på att bygga? Det vill i alla fall inte vi vara med om!!! Kvinnorna ska inte behöva vara beroende av föreningar och eldsjälur när dem hamnar i en sådan här situation! Samhället måste agera kraftfullt och starkt för att bygga upp dessa kvinnor. Det kostar en hel del, men låt våldsverkarna betala priset i form av straff och skadestånd, inte kvinnorna med sämre eller i vissa fall inget som helst stöd förutom att vara dömd till en gömd tillvaro, för att hon blev kär i fel sorts man.

I en tid där gängkriminalitet är ständigt prioriterat av partiet vill vi nu lyfta den största krisen och se en handlingsplan från partiets sida hur vi långsiktigt men också kortsiktigt förändrar samhällets insatser mot mäns våld mot kvinnor. Nya pojkar föds ständigt, och dessa behöver kraftigt förändrade normer och insatser som gör dem till annat än förövare i vuxen ålder. ”Många kvinnor känner en kvinna som blivit våldtagen, få män känner en våldtäktsman” säger mycket om hur utbrett problemet är, och vi behöver göra något åt det nu. Det finns flera åtgärder som får effekt om de införs.

Vi yrkar därför:

1. Att Socialdemokraterna verkar för att IOP (Idéburet offentligt partnerskap) ska bli norm i kommuners samarbeten mellan myndigheter och idéburna kvinnojourers verksamhet för att stärka samarbetet och på sikt även kvinnojourernas varande i kommunerna.
2. Att Socialdemokraterna verkar för att straffskalorna för mäns våld mot kvinnor ses över och utökas till att stå i proportion till handlingen.

3. Att Socialdemokraterna verkar för att tillämpningen av befintlig lagstiftning kartläggs på nationell nivå för att se huruvida befintlig lagstiftning används och hur effektiv den är.
4. Att Socialdemokraterna verkar för att samarbetet mellan polis och kommunala hyresvärdar ses över för att grannsamverkan ska förstärkas och våld i hemmet ska identifieras lättare.
5. Att Socialdemokraterna verkar för att straffskalan och repressalierna för kontaktförbud ses över och stärks för att personer som söker skydd ska känna sig trygga när förövaren bryter mot kontaktförbudet.
6. Att Socialdemokraterna verkar för att kunskapen om mäns våld mot kvinnor implementeras i samhällskunskapen och naturvetenskapen i gymnasieundervisningen som en del av läroplanen för att skapa en ny norm kring att prata om patriarkala strukturer.
7. Att Socialdemokraterna verkar för att kvinnan och eventuella barn får bo kvar och männen måste flytta, bli befäst med fotboja och kan övervakas, tills rättegången är över. Därefter direkt till fängelset utan att passera Gål

Motion 101: Skärp den svenska sexköpslagen

Motionen är antagen av Biskopsgårdens S-kvinnoklubb

Den svenska sexköpslagen har sedan sitt införande 1 januari 1999 varit mycket framgångsrik och haft inverkan på flera andra länders sätt att motarbeta prostitution. Genom att straffa förövaren och skydda brottsoffret har det skickat tydliga signaler från samhället att det är brottsligt och att det inte går att köpa samtycke.

Som ett feministiskt parti har Socialdemokraterna ett ansvar att fullfölja skyddandet av kvinnors säkerhet och trygghet, och i dagsläget brister sexköpslagen på flera punkter och behöver därför stärkas.

Vi ska komma ihåg att när sexköpslagen infördes var internet outvecklat, vi levde i en helt annan tid med helt andra förutsättningar. I dag har vi ett globalt kommunikationssamhälle som utvecklas snabbt, med nya utmaningar. Information når fler snabbare, den når fler yngre än tidigare. För att hänga med i utvecklingen behöver lagstiftningen stärkas på flera plan.

- Den som fastnat i prostitution ska ges brottsofferstatus. Att köpa någon annans kropp för sina egna behov är att ignorera andras människors värde och rättigheter, det är ett övergrepp. Om personen som köper sex utför ett brott, bör den som utsätts för brottet självklart ses som brottsoffer. Det har varit vår utgångspunkt redan från början. Utan det blir lagen otillräcklig.
- Stöd för brottsoffer måste förbättras. Den som fastnat i prostitution behöver samhället stöd, skydd och vård, för att få tillbaka makten över sitt liv. Det här stödet är i dag minimalt, ofta obefintligt. Det hänger givetvis ihop med att den som utsätts inte ens har brottsofferstatus. Detta är personer som utsatts för ibland hundratals eller tusentals sexualbrott. Det här är oerhört utsatta personer som ofta helt glöms bort. Det är ovärdigt ett välfärdssamhälle – trygghet måste gälla alla.
- Sexköp ska alltid ge frihetsberövande straff. Brott mot sexköpslagen ger i dag böter eller max ett års fängelse. I princip inga sexköp leder till frihetsberövande straff, väldigt få lagförs ens. Det beror delvis på den låga straffskalan – brotten ses inte som tillräckligt allvarliga för att lägga mer resurser på. Skärpta straff är också en viktig signal till sexköpare – straffen ska vara kännbara, ge konsekvenser, signalera allvaret i brottet. Det gör det inte i dag, därför bör brotten alltid ge frihetsberövande straff.
- 2017 biföll partiet en motion om att den svenska sexköpslagen förstärks så att förbudet även gäller sexköp utomlands. Eftersom lagen inte ännu uppdaterats

- behöver en lagändring göras där sexköpslagen ska gälla för svenska medborgare som köper sex utomlands. Det här kravet står även den S-ledda regeringen i dag bakom.
- Sexköp ska alltid ses som ett sexuellt övergrepp. Förra året fick Sverige äntligen en stärkt sexualbrottslag som förtydligar att gränsen för övergrepp/våldtäkt går vid frivillighet (samtycke). Vår utgångspunkt är att väldigt få (om någon) som säljer sex kan sägas göra det helt frivilligt. Det finns alltid en maktobalans, vi kan aldrig säga att detta rör sig om helt fri vilja. Därför kan vi inte heller tala om någon form av samtycke. Det handlar ofta om tvång och total ofrivillighet, i allra mildaste grad om att ”utnyttja ett offers särskilt utsatta situation”, som regeringen också omnämner för vilket en person ska kunna dömas för våldtäkt. Den som är skyldig till sexköp bör därför även utredas för våldtäkt. I dag prövas brotten sällan så, men med en ny samtyckeslag på plats är det högst rimligt.
  - Föräldrar som köper sex ska orosanmälas till socialtjänsten. I Umeå jobbar redan polisen på det här sättet för att se till barns bästa. Sexköp är övergrepp. I andra fall av brottslighet där våld förekommer är det en självklarhet att orosmälan ska skrivas. När en person köper sex har personen medvetet gjort sig skyldig till ett planerat övergrepp. Föräldrar med den typen av bristande självinsikt eller empati kan eventuellt vara en fara för sina barn och bör därför utredas.

Biskopsgårdens kvinnoklubb yrkar:

1. Att Socialdemokraterna verkar för att den som fastnat i prostitution ska ges brottsofferstatus.
2. Att Socialdemokraterna verkar för att stöd för brottsoffer måste förbättras.
3. Att Socialdemokraterna verkar för att sexköp alltid ska ge frihetsberövande straff.
4. Att Socialdemokraterna verkar för att sexköpslagen ska gälla för svenska förövare som reser utomlands.
5. Att Socialdemokraterna verkar för att sexköp alltid ska ses som ett sexuellt övergrepp.
6. Att Socialdemokraterna verkar för att sexköpande föräldrar ska orosmälan till socialtjänsten.
7. Att Socialdemokraterna verkar för att befintlig lagstiftning som oaktsam våldtäkt ska utredas om det kan användas som straff i dagens sexköpslagstiftning.
8. Att motionen översänds till den socialdemokratiska partikongressen för beslut enligt motionen.

Motion 102: Sexköpslagen ska även gälla sexköp utomlands.

Motionär: Lema Heidarzai

Motionen är antagen av SSU Göteborg

Sveriges sexköpslag har fått stora framgångar i kvinnorörelsen runt om i världen som har kunnat hänvisa till Sveriges lagstiftning för att driva igenom liknande lagar. Därför borde Sverige ta nästa steg och utvidga sexköpslagen och följa samma spår som grannlandet Norge, där sexköpslagen även innefattar sexköp utomlands. Det är en viktig principfråga som grundar sig i att alla människor har samma värde och därför ska ingen människa köpas eller säljas - oavsett vilket land man befinner sig i. Därför bör vi täcka luckan i dagens sexköpslag som finns i Sverige för att ta ståndpunkt för alla människors rättigheter, oavsett var på jorden de befinner sig. Den svenska sexköpslagen måste spridas till fler kvinnorörelser och länder utomlands, även i de länder där det ännu är legalt, måste göras straffbart i Sverige.

Därför yrkar jag:

1. Att sexköpslagen även gör sexköp utfört av svenska medborgare utomlands straffbart, även i de länder där det fortfarande är legalt.
2. Att Socialdemokraterna i Göteborg bifaller motionen och antar den som sin egen.
3. Att motionen skickas till lämplig insats.
4. Att SSU Göteborg skickar motionen till den Socialdemokratiska riksdagsgruppen.
5. Att motionen skickas vidare till Socialdemokraternas partikongress 2021.
6. Att skicka motionen till Europaparlamentet.

Motion 103: Hårdare reglage mot surrogatmoderindustrin, tack!

Motionär: Alexandra. H Sposato

Motionen är antagen av SSU Göteborg

2018 rapporterade Sveriges Radio att regeringen säger nej till surrogatmoderskap; att de inte vill tillåta surrogatmoderskap i den svenska hälso- och sjukvården. Men samtidigt finns inget uttryckligt förbud mot surrogatmoderskap i Sverige. Det är alltså endast olagligt att genomgå ett arrangemang inom den svenska sjukvården. Människor kan därmed kringgå den svenska lagstiftningen, och genomgå ett arrangemang utanför vården där surrogatmammans kan bli gravid genom till exempel en heminsmination. När surrogatmodern väl fött barnet kan hon adoptera bort det till de tilltänkta föräldrarna eller föräldern.

I den svenska lagstiftningen står ej heller något om kommersiella surrogatarrangemang i utlandet. Detta innebär att svenskar som privatpersoner och företag, både svenska och utländska, kan exploatera fattiga kvinnors kroppar. Surrogatmoderskap bygger nämligen på ett kontrakt mellan kund - de beställande föräldrarna, och "leverantör" - kvinnan i vilkens kropp barnet skall växa. Detta kontrakt innebär i praktiken att kvinnan avtalar bort rätten till sin kropp, vårdnad och kontakt med barnet efter förlossning. Klinikerna och beställare kontrollerar ofta kvinnans liv under graviditeterna. I många fall avtalar hon också bort sin rätt till abort och att hon om hon skulle kränka dess innehåll kan hon göra sig skyldig till grova böter. Kontrakten kan även innebära att kvinnan kontrakterar bort rättigheter i linje med FN:s barnkonvention, där det står att ett barn har rätt att veta såväl sitt ursprung som rätten att inte bli bortförd, såld eller handlad med oavsett syfte och form. Genom att skriva på kontraktet kan hon avsäga sig och sitt barn rätten till sitt ursprung, bland annat.

Det är inte tal om att man inte ska ha sympati för de par som är ofrivilligt barnlösa, naturligtvis bör man försöka lösa deras problem, men att utnyttja fattiga, utländska kvinnor är inte lösningen. Kvinnors kroppar och barn är inte handelsvaror, och därför bör vi i SSU, såväl som i S, verka för en tydligare, hårdare lagstiftning kring surrogatmoderskap.

Därför yrkar jag:

1. Att verka för att motverka den globala surrogatmoderindustrin
2. Att likställa surrogatmoderskap vid människohandel
3. Att verka för ett heltäckande förbud mot surrogatmoderskap
4. Att verka för att företag som profiterar på kvinnors kroppar genom surrogatverksamhet inte ska få vara verksamma i Sverige
5. Att Socialdemokraterna i Göteborg bifaller motionen och antar den som sin egen

6. Att Motionen sänds vidare till Socialdemokraterna i Göteborgs riksdagsbank

Motion 104: Myndighet med uppgift att ge stöd till våldsutsatta kvinnor.

Motionen är antagen av Röda Rosor S-kvinnoklubb

I genomsnitt mördas 16 kvinnor per år av en man i en nära relation, och det finns inget som talar för att detta kommer att minska. De flesta av dessa kvinnor har vetat att de kommer att bli dödade av sin partner eller före detta partner. Idag finns det upp till 800 gömda kvinnor. Under 2019 anmälde 8 500 misshandelsbrott 1 av 10 leder till fällande dom.

Endast 25 % av kvinnorna polisanmäler sin partner. Det beror på en komplex situation, och att det inte finns något tillräckligt stöd för kvinnorna. Tillfrågade kvinnor uppger att de har behov som inte finns att tillgå.

Det finns i dagsläget inte någon samhällstjänst som kan bistå dessa kvinnor att få det stöd som krävs för att de skall känna trygghet för sig och sina barn att lämna relationen, få stöd vid polisanmälan och att få en trygg plats att komma undan förövaren. Kvinnor blir olika behandlade utefter vilken kommun de bor i när det gäller polisens och socialtjänstens bemötande.

En myndighet skall inrättas på som har i uppgift att ge professionellt stöd till den utsatta kvinnan att göra sig fri. Vara den utsatta kvinnan behjälplig i alla de funktioner som behövs, ex kontakter med myndigheter, hjälp till bostad, skydd, ekonomiskt och vårdnad. Myndigheten skall ta emot anmälningar från skola, sjukvård, polismyndigheten, från kvinnan, hennes anhöriga och vänner. Målet måste vara en 0-vision för dödsfallen, misshandel och kvinnofridskränkning.

Mot bakgrund av ovan yrkar S-Kvinnor i Kvinnoklubben Röda Rosor i Göteborg:

1. Att Socialdemokratiska partiet verkar för att en ny myndighet inrättas som har i uppdrag att ge stöd till våldsutsatta kvinnor.
2. Att Skicka motionen till Socialdemokratiska partikongressen 2021.
3. Att Socialdemokratiska partikongressen ställer sig bakom motioner och med kraft driver i enlighet med motionen.

Distriktsmotion 13 – Stärk äldreomsorgen

Motionär: Distriktsstyrelsen

Alla ska känna en trygghet när de blir äldre. Att alla får den hjälp de behöver av samhället för en värdig ålderdom. Därför har Socialdemokraterna byggt ut en äldreomsorg som gör Sverige till ett av de bästa länderna att åldras i där alla får tillgång till den omsorg som behövs utan att behöva förlita sig på familj eller plånbok.

Pandemin har dock med tydlighet belyst de brister som även tidigare återfanns inom äldreomsorgen. Inte minst vad gäller likvärdig vård där äldre kan få olika bedömningar om de återfinns på sjukhus eller äldreboenden.

Inom omsorgen utförs nästan en fjärdedel av all vård i Sverige. Därför är det av yttersta vikt att omsorgen har möjlighet att göra lika goda bedömningar och har lika goda möjligheter att vårda äldre. Vi menar att det brister i samordningen mellan omsorgen och sjukvården vilket kräver åtgärder för att förbättra samarbetet och den medicinska kompetensen.

Därför föreslår vi att Sveriges regioner bör verka för att befintliga eller nya vårdcentraler inrättas med särskilt äldreomsorgsperspektiv som speciellt kan inrikta sig mot multisjuka äldre. Samtidigt som att kommuner och regioner bör verka för att en ansvarig läkare utses för varje äldreboende med tid avsatt för personliga bedömningar och kontinuerlig rådgivning.

Med ovanstående som bakgrund yrkar Socialdemokraterna i Göteborg:

1. Att Socialdemokraterna verkar för att varje äldreboende har utsedd läkare med avsatt tid för personliga och kontinuerliga bedömningar.
2. Att Socialdemokraterna verkar för inrättandet av vårdcentraler med särskilt äldreomsorgsperspektiv över hela landet.
3. Att Socialdemokraterna verkar för att den medicinska kompetensen nära den boende/patienten ska öka genom samverkan mellan regioner och kommunerna avseende läkarinsatser i äldreboenden ska ses över samt en lägsta nivå för läkarinsatser på äldreboende införas.

Motion 105: Fast läkare på alla äldreboenden i Göteborg

Motionärer: Helene Svensson och Susanne Bomark

Motionen antagen av Härlandas och Norra Älvstrandens S-förening

Bristen på medicinska bedömningar och behandlingar på äldreboenden har blivit särskilt uppenbar under coronapandemin. Vårdtagare på äldreboenden har dött i relativt stor utsträckning, ibland inte fått tillgång till möjligt botande behandling och bedömts som döende utan personlig bedömning av läkare.

Vården blir mycket ojämlig mellan de som får sin vård på äldreboende och de som får tillgång till sjukhusvård.

Kommunal hälso- och sjukvård (äldreboenden och hemsjukvård) står för c 25% av hälso- och sjukvården i Sverige men har en bråkdel av läkarresurserna.

Av de boende på äldreboende är många multisjuka med stort vårdbehov. Olika kroniska och akuta sjukdomstillstånd behandlas på äldreboende och vård i livets slutskede är vanligt förekommande.

I nuläget finns inga läkare anställda inom kommunal hälso- och sjukvård. Primärvårdens läkare har ansvar på äldreboenden som ett extra uppdrag med mycket lite tid för personliga medicinska bedömningar. En stor del av sjukvården delegeras till undersköterskor eller utbildad boendepersonal. Läkare behöver finnas tillgängliga för rådgivning, bedömning och behandling på äldreboenden i betydligt större utsträckning än idag. Vi måste prioritera de äldre och sjuka på äldreboenden och garantera dem en god och professionell vård.

Vi yrkar att:

1. Att det finns en ansvarig läkare för varje äldreboende, med tid avsatt för personliga bedömningar och kontinuerlig rådgivning. Anställningsform får utredas.
2. Att våra politiker i kommunfullmäktige verkar för en lösning enligt motionen.

Motion 106: Medicinskt ansvarig läkare på kommun-nivå

Motionärer: Helene Svensson och Susanne Bomark

Motionen antagen av Härlanda S-förening och Norra Älvstranden S-förening

Bristen på medicinsk ledning, överblick och samordning på våra äldreboenden har blivit plågsamt uppenbar under coronapandemin. På äldreboenden har vi sett smittspridning, utebliven behandling och ökad dödlighet. Beredskapen att möta problemen har saknats.

Inom kommunal hälso- och sjukvård, där äldreboenden ingår, finns inga läkare anställda. Det finns i varje kommun en medicinskt ansvarig sjuksköterska. En stor del av sjukvårdsuppgifter på äldreboenden delegeras till boendepersonal som i många fall saknar medicinsk utbildning.

En medicinskt ansvarig läkare på kommun-nivå ska stå för överblick, planering, smittskydd och kunskapsspridning. Kvaliteten på sjukvården på äldreboenden behöver höjas och någon måste driva och bevaka denna utveckling. Hur anställningsformen ska se ut får utredas.

Vi yrkar att:

1. Medicinskt ansvarig läkare tillsätts på kommun-nivå i Göteborg.
2. Att våra politiker i Göteborg driver denna fråga

Motion 107: Utredning av det medicinska omhändertagandet på äldreboenden

Motionär: Ann-Christine Andersson

Motionen är antagen på Stampens S-förening

De senaste decennierna har de som fått plats på äldreboenden blivit skörare och sjukare jämfört med förr. Idag är det väl höga trösklar för att få tillgång till en plats. Det är positivt att äldreboenden numera är mer hemlikt jämfört med forna tiders sjukhem. Men det behövs ett bättre medicinskt omhändertagande på våra boenden med tanke på att många är skörare jämfört med förr.

Det är för övrigt oroande att många i pandemins början rekommenderade att covidsjuka på äldreboenden huvudsakligen inte ska skickas till sjukhus om de behöver tex syrgas eller dropp för att lindra och eventuellt bota. Det är förstås viktigt att utgå vad som är bäst för den enskilde vid behandling, men råd bör inte vara generella utan alltid utgå från den enskildes behov.

Vi föreslår att distriktskongressen beslutar:

1. Att motionen sänds till berörda nämnder och styrelser i kommunen och regionen
2. Att man tillsätter en utredning för hur det medicinska omhändertagandet skall förbättras

Motion 108: Hög tid att prioritera våra mest sjuka äldre

Antagen: Bosniska S-föreningen

Motionär: Edin Osmanovic

Pandemin har satt fokus på brister i Sveriges äldreboenden med stort antal döda på särskilda boenden i landet. Brister i medicinskt omhändertagande har belysts av Inspektion för vård och omsorg (IVO) i rapporter under slutet av 2020. Så många som en femtedel av patienterna på de granskade äldreboendena fick ingen individuell läkarbedömning. På grund av brister i primärvårdens patientjournaler gick det inte heller att följa vården och behandling av de äldre som haft misstänkt eller konstaterad Covid-19 enligt IVO. Äldre människor har en svag röst i samhället och ofta en begränsad förmåga och möjlighet att kräva sina rättigheter. Hur ska god vård av den boende tillgodoses vid en pandemi då rekommendationerna om social distansering införs? Skall sängliggandepersoner på särskilda boenden med multipla sjukdomstillstånd samt nytillkomna andningssvårigheter flyttas till akutsjukhus? Självklart NEJ! Det är dags att vidta följande förbättringar av äldreboenden;

Vi yrkar på:

1. Att en nationellt fullt utbyggd primärvård med fastläkarkontakt, måste i synnerhet omfatta de mest sjuka äldre.
2. Att den medicinska kompetensen nära den boende/patienten måste öka. Samverkan mellan regioner och kommunerna avseende läkarinsatser i äldreboenden måste ses över och en lägsta nivå för läkarinsatser på äldreboende bör införas.
3. Att aktuell lagstiftning måste ses över.
4. Att hemsjukvården bör kunna avlasta den institutionella sjukvården i ökad utsträckning.

Distriktsmotion 14 – Fred, nedrustning och migration

Motionär: Distriktsstyrelsen

Arbetarrörelsen har alltid satt den internationella solidariteten högt. Vi ska tillsammans frigöra människor i hela världen genom fredsarbete, organisering och demokratisering. Det som skiljer sig mellan vår internationella solidaritetskamp och högerideologiers internationella arbete är att vi inte tror att endast på välgörenhet räcker för att skapa en rättvis värld. Utan vi tror på just internationell solidaritet där vi ger och tar av varandra för att stärka oss båda. Vår internationella kamp handlar inte om att vara snäll. Det handlar om hela världen fred för alla folks frihet.

Vår vision är en socialt, ekonomiskt och ekologiskt hållbar värld - där fattigdomen bekämpas, klyftornas minskar, välståndet fördelas och tillgången till såväl vård som utbildning är rättvis. Vi vill se samhällen som håller ihop, där kommande generationer får lika chanser till ett gott liv. Detta kräver ekologisk hållbarhet. Ingen ska tvingas fly på grund av klimatförändringar eller utsläpp. Vi socialdemokrater vill att samarbetet mellan länder och internationella organ stärks för att tackla dessa utmaningar.

Sverige må vara litet land. men vi har varit och tänker bestämt fortsätta vara ett inflytelserikt land. Vi är inte inflytelserika på basis av militär styrka eller ekonomiska muskler, utan genom att vara ett föregångsland som visar vägen och hjälper andra att följa efter. Dock ser vi att stora internationella aktörer har slagit in på en mer aggressiv utrikespolitik. Detta måste Sverige försöka vända genom att mer intensivt arbete med fred och nedrustning. I detta arbete krävs det en folklig förankring där flertalet har en medvetenhet om nödvändigheten att eliminera fattigdom, skydda miljön, stödja mänskliga rättigheter och andra faktorer som hotar en fredlig samexistens. Ett av de större hoten är det militära hotet och vad en kappupprustning kan leda till, inte minst vad gäller kärnvapen. Vi socialdemokrater i Göteborg har sett till att Göteborg har anslutit sig till stadsuppöppet till stöd för FN:s kärnvapenförbud, och vi vill nu att Sverige som land tar samma ställning.

Sverige behöver också gå före och ansluta sig till det internationella samfundets erkännande av Västsahara. Det är en av de sista kolonierna i Afrika, och för socialdemokratin är det självklart att stå bakom västsahariernas rätt till sitt egna land - lika självklart som när vi stod på exempelvis palestiniernas eller apartheidmotståndets sida. Därför vill vi att regeringen snarast verkställer erkännandet av Västsahara och att Sverige verkar för att EU erkänner staten.

Migrationsfrågan behöver en socialdemokratisk politik både internationellt och nationellt. Vår internationella solidaritet, bekämpandet av den globala ojämlikheten, kampen för en hållbar värld och främjandet av internationellt samarbete är också vårt svar på den inhemska debatten kring migrationsfrågan. Bär vårt internationella arbete frukt behöver ingen eller allt färre människor fly. Men i takt med den ökande ojämlikheten, fler väpnade konflikter och klimatförändringar så är det fler än någonsin som behöver fly. Vi socialdemokrater är stolta över att Sverige även i denna internationella fråga är ett föredöme och visar vägen. Samtidigt som integrationen behöver matchas med migrationen behöver Sverige fortsatt trycka på för en gemensam och solidarisk lösning inom EU vad gäller asylmottagande.

I få andra frågor blir det också tydligt att de internationella frågorna är intimt förknippade med nationell politik. Runt om i världen ser vi hur fascistiska och högernationella krafter vinner terräng. Även detta är givetvis ett stort hot mot freden, men också något som vi måste motverka nationellt. En misslyckad politik för integration är en grogrund för högernationalism och andra anti-demokratiska strömningar.

I takt med den ökande ojämlikheten, fler väpnade konflikter och klimatförändringar så är det dessvärre fler än någonsin som behöver fly i närtid. Vi Socialdemokrater är över att Sverige även i denna internationella fråga är ett föredöme och visar vägen. Det är viktigt att Sverige fortsätter trycka på för en gemensam och solidarisk lösning

inom EU vad gäller asylmottagande

Parallellt med de internationella aktiviteterna måste mottagandet och integrationen i det svenska samhället förbättras. Misslyckas vi med att hantera migrationsfrågorna gynnar det högernationalism och andra anti-demokratiska strömningar. Vi är övertygade om att integrationsarbetet sköts bäst i kommunerna. Men eftersom kommunerna inte styr över de regler som avgör hur många som söker sig till vårt land, är det rimligt att staten tar ett större ekonomiskt ansvar för de kostnader som uppstår. Vi menar också att det behövs en större nationell samordning av regler och rutiner för att nå en bättre effektivitet.

Med ovanstående som bakgrund yrkar Socialdemokraterna i Göteborg:

1. Att Socialdemokraterna verkar för en nationell folkbildningskampanj genomförs i syfte att involvera fler i Sveriges fredsarbete och främja en samhällsutveckling för mänsklig gemensam säkerhet
2. Att Socialdemokraterna verkar för att Sverige ratificerar FN:s konvention om kärnvapenförbud
3. Att Socialdemokraterna aktivt verkar för att riksdagsbeslutet om att erkänna staten Västsahara verkställs
4. Att Sverige verkar för att EU erkänner staten Västsahara
5. Att fortsätta ansträngningarna för ett gemensamt och solidariskt asylmottagande inom EU
6. Att Socialdemokraterna verkar för att ansvaret för att finansiera flyktingmottagande och integration flyttas över till staten
7. Att Socialdemokraterna verkar för att rutiner och regler för en fungerande mottagning och integrering samordnas nationellt.

Motion 109: Bevilja asyl

Motionen antagen av Kurdiska S-föreningen

Uppskattningsvis finns det ett antal hundra personer som sökt asyl i Sverige under de senaste tio åren och fått avslag på sin asylansökan, och som idag har fyllt 60 år. De är gömda, bräckliga hälsomässigt både fysiskt och psykiskt. De flesta bor med eller nära sina släktingar och bekanta för att överleva.

Dessa personer är också en belastning för sina redan etablerade släktingar eller bekanta.

De kan inte heller återvända till sina hemländer pga konflikter, förföljelse och utsatthet av olika karaktär.

Vi tycker att Sverige som är ett demokratiskt land som har tagit sitt ansvar att ta emot personer och grupper som varit utsatta och förföljda under åren har råd att ge denna grupp en ny chans i livet.

Därför yrkar vi att:

1. Distriktskongressen godkänner detta och lägger fram förslaget till partikongressen som hålls i Göteborg våren 2021.
2. Partiet ska ta upp detta förslag i riksdagen och diskutera frågan med andra partier.

Motion 110: För en human och fungerande asylmottagning

Motionär: Abbas Zarrinpour

För att kunna leva upp till de internationella åtaganden som Sverige har antagit och ofta varit pådrivande i, behöver vi ha en fungerande asylmottagning och integrationspolitik.

Om man studerar de senaste 40 årens asylinvandring kan vi konstatera att Sverige har tagit emot asylsökande utan att ha en genomtänkt och fungerande asylmottagning. På 80 och 90 talet var SIV (Statens invandrarverk) som hade ansvaret för asylfrågor. Trots att SIV fick uppdraget med mottagningsarbete från AMS går inte att se hur de arbetade, förutom att de skaffade sig mottagningsplatser. Det som SIV arbetade dagligen med var att bedöma om de sökande uppfyllde de krav som lagstiftaren hade ställt för att få asyl, det vill säga juridiken. Därefter skulle Länsstyrelserna, AF och kommunerna ta vid. 1998 tillkom integrationsverket och efter 8 år, 2006 lades det ner. Under de 8 åren gjordes försök till att forma en politik för mottagande och integration, utan större framgångar.

De stora asylgrupperna under denna period kommer från Iran på 80 talet. På 90 och 00 talet från Balkan, Somalia och Irak. På senare år är det syrier och afghaner som är dominerande. Trots att alla dessa människor kommer från vitt skilda sociala och kulturella förhållanden och hade olika erfarenhet med sig, var mottagandet lika för alla. De högutbildade blandades med analfabeter på de SFI kurser som fanns. Folk som med selektiva insatser faktiskt kunde komma in i arbete fick aldrig chansen.

Utän att fastna i detaljer kan man med fog påstå att vi lät människor som enligt juridiska bedömningar hade rätten att komma till Sverige, själva hitta vägar in i samhället bäst de kunde. EBO (eget boende), gjorde att man sökte sig till sina vänner och bekanta. Stadsdelar som Angered/bergsjön/Biskopsgården, Rinkeby/Husby och Rosengård m.fl. tog emot allra flest, utan att ha möjliga förutsättningarna att kunna tillgodose behovet hos de människor som sökte sig dit.

Det var många som varnade för följderna. Med facit i hand är det svårt att neka avsaknaden av en fungerande mottagning och därefter integrationspolitik. Fortfarande fungerar det mesta som för. Man har gjort försök att begränsa EBO, tagit beslut om att fördela asylsökanden till alla kommuner. Men efter två år ser vi fortfarande kommuner som ”dumpar” sina invandrare i andra kommuner.

Frågan som skall ställas efter 40 års erfarenhet är om vi skall fortsätta som vi har gjort hittills? Eller ta ett omtag. Ska de människor som söker asyl och blir beviljade fortfarande vara en kommunal angelägenhet? Eller i värsta fall, en stadsdels angelägenhet? Eller borde den vara nationell?

De som söker asyl i Sverige söker inte att komma till Angered eller Rinkeby. De söker skydd i landet Sverige.

Vi borde från början kartlagt och placerat folk utifrån deras behov och förutsättningar. Detta har aldrig har gjorts. Och därför har asylsökande heller inte blivit placerade på en plats där möjligheterna är större och förutsättningarna bättre. Vi måste lära oss av våra misstag och inte fortsätta göra samma fel som vi tidigare gjort.

Dessutom kräver detta folkligt stöd och acceptans. Alla samhällsförändringar, hur vackert tänkta de än må vara kan inte genomföras utan folkligt stöd. De måste bäras av medborgarna själva, annars blir de vare sig legitima eller hållbara.

För att vi skall ha ett humant asylmottagande måste vi först lösa alla de problem som vi har på grund av avsaknaden av fungerande system kring asylmottagning och integrationspolitik. Något som inte fungerat på flera decennier.

I början av 20 talet trodde de flesta bedömare att utvecklingen i Danmark (med danske folkepartiets framgångar) inte skulle hända i Sverige. Med facit i hand hade vi fel. Den stora flyktingvågen med 163000 sökande under 2015 satte alla problemen på sin spets. Om problemet innan var avsaknaden av ett fungerande mottagande och integrationspolitik, blev nu överbelastning av välfärdsstrukturen det stora problemet.

Därför kräver ett humant asylmottagande att vi tar ett steg tillbaka för att i framtiden kunna ta de nödvändiga stegen för att leva upp till alla de humanitära och internationella konventioner som vi är en del av.

Jag yrkar därför:

1. Att distriktskongressen antar motionen och skickar vidare till partikongressen.
2. Att asylmottagande och integration blir statens ansvar och inte ett kommunalt ansvarsområde.
3. Att fortsätta ansträngningarna för ett gemensamt och solidariskt asylmottagande inom EU.
4. Att undersöka och utreda möjligheterna till att ha en ansvarig myndighet som i nära samarbete med SKR tar fram rutiner och regler för en fungerande mottagning och integrering.
5. Att under en period som noggrant kan undersökas skall asylmottagning, begränsas till att gälla de som vi har moraliska och konventionella skyldigheter att ta emot. Till exempel återförening av barn och familjer. Samt de kvotflyktingar som vi tar emot i samarbete med UNNHCR.
6. Att distriktskongressen antar motionen och skickar vidare till partikongressen.

Motion 111: Ett Fredsdepartement för en mänsklig gemensam säkerhet

Motionär: Titti Wahlberg

Sveriges sista krig utspelades 1814 – mot Norge. Frånsett kriget i Afghanistan har Sverige stått utanför krig i över 200 år. Det är dags att blicka framåt.

Covid 19 har visat på kraften hos svenska medborgare att bekämpa denna oförutsägbara smitta. Hjälpkampanjer, samarbete och omsorg har bidragit till nya kreativa lösningar i det dagliga livet. Nu har politiken möjlighet att öppna vägen för ett rättvist och solidariskt samhälle där alla kan vara med och påverka framtiden.

De ökade konflikterna i världen och i Sverige mellan fattiga och rika spär på hat och förtal både människor emellan och mellan stater. Mänskligheten står inför stora existentiella hot, klimatkrisen, resursutarmningen och krig. För att få bättre förutsättningar att behålla freden, måste beslut i försvars- och säkerhetsfrågor bli demokratiskt förankrade i ett nytt departement. Detta Fredsdepartement ska arbeta för andra lösningar än de som den militära säkerheten bygger på. Morgondagens lösningar finns i hur vi arbetar freds- och resursbevarande.

Regeringens nya forsknings- och kunskapscentrum om kärnvapenedrustning, som ska höja politikernas diplomatiska arbete för en kärnvapenfri värld, är ett välkommet bidrag till ett Fredsdepartement. Men det är också en mycket viktig uppgift för ett Fredsdepartement att involvera HELA Sveriges befolkning, kvinnor och män, barn och ungdomar, människor med olika bakgrund och utbildningsnivåer. Sverige har stor erfarenhet av folkbildning när det gäller viktiga frågor som till exempel kärnkraften i början på 80-talet, Kunskapslyftet för vuxna och senast vår dagliga coronautbildning från forsknings- och vetenskapsvärlden. Med liknande metoder kan vårt Fredsdepartement vinna folkets stöd till omställning för en mänsklig gemensam säkerhet på nationell och global nivå.

Ett paradigmskifte från dagens våldskultur till en fredskultur genom ett kunskapslyft blir ett tryggare samhälle. Allmänhetens medvetenhet ökar om nödvändigheten av att avskaffa kärnvapen, eliminera fattigdom, skydda miljön och arbeta för att stödja mänskliga rättigheter som hotar en fredlig samexistens.

Vi föreslår att:

1. Att Sverige inrättar ett Fredsdepartement som i demokratisk anda ska arbeta för en samhällsutveckling mot en mänsklig gemensam säkerhet både på nationell och global nivå
2. Att partidistriktet lägger detta förslag till partikongressen som hålls i Göteborg 2021

Motion 112: Dags att erkänna Västsahara

Motionär: Lars Edmar

1884-1975; Spanien koloniserar Västsahara (Spanska Sahara).

1960; FN:s Generalförsamling fastslår att alla kolonier har rätt till sitt självbestämmande och sin självständighet, den så kallade Avkoloniseringsdeklarationen.

1965; FN:s Generalförsamling fastslår att befolkningen i spanska Sahara har rätt till självbestämmande och självständighet och uppdrar åt Spanien att genomföra en folkomröstning om självständighet.

1973; Befrielseörelsen Polisario bildas och tar till vapen mot kolonialmakten Spanien.

1975; Den internationella domstolen i Haag fastslår att rätten över spanska Sahara inte tillhör Marocko utan det sahariska folket.

1975; Spanien ingår en hemlig överenskommelse med Marocko om att överlåta det ockuperade området. Samtidigt marscherar marockanska trupper in i Västsahara, Marocko ockuperar Västsahara, befrielsekriget fortgår. Med hjälp av subventioner och bidrag övertalas senare hundratusentusentals civila marockaner att flytta och bosätta sig på ockuperat område.

1975; Marocko fördriver tusentals västsaharier öster ut in i öknen, de bor i flyktingläger utanför algeriska Tindouf sedan dess. FN försörjer dem med matransoner i öknen sedan snart 46 år tillbaka.

1976; Spanien lämnar kolonin. Polisario utropar den Sahariska Arabiska Demokratiska Republiken, SADR.

1979; FN fastslår att ockupationsmakten Marocko måste lämna Västsahara.

1980-tal; Befrielsekriget fortgår, Marocko bygger en 270 mil lång, befäst och minerad sandvall/mur genom Västsahara. Det är en av världens mest minerade område. På den östra sidan av muren finns Västsaharas befriade område.

1991; Den väpnade konflikten avbryts med hjälp av en FN-initierad avkoloniseringsplan som både Marocko och Polisario accepterar. Den innebär eldupphör som skall åtföljas av en folkomröstning; den västsahariska befolkningen ska besluta om de vill tillhöra Marocko eller ett självständigt Västsahara. Polisario och Marocko lägger ner vapnen.

1991; FN upprättar en fredsbevarande styrka i området som skall upprätthålla eldupphör och övervaka och genomföra den kommande folkomröstningen.

1991-1997; Marocko obstruerar folkomröstningen genom bland annat nya krav på röstberättigande, som enligt avkoloniseringsplanen ska utgå från den folkräkning som Spanien genomförde 1974.

1999; Marocko vägrar acceptera fastslagen röstlängd, Marocko bistår 130 000 marockaner att överklaga röstlängden till FN (överklagandeutredningar beräknades ta många år till) och folkomröstningsprocessen har inte genomförts.

2002; FN:s rättschef, Hans Corell, slår fast att utvinning av naturresurser på västsahariskt territorium som t ex. olja, fisk och fosfat, är illegalt om inte vinsterna tillfaller det

västsahariska folket och att utvinningen är godkänd av västsaharierna. Vinsterna tillfaller nu den marockanska staten.

2002; Marocko lanserar autonomi, begränsat självstyre, som ett alternativ till självständighet.

2003; FN:s generalsekreterares sändebud James Baker lanserar ett nytt alternativ (baserat på ett marockanskt förslag) i fredsplanen som Säkerhetsrådet antar. Det går ut på att Västsahara under fem år får lokalt självstyre med egen regering men under marockansk överhöghet vad det gäller försvars- och utrikespolitik. Därefter ska en folkomröstning äga rum där begränsat självstyre är ett alternativ förutom självständighet eller integration med Marocko. Polisario accepterar denna reviderade fredsplan men Marocko avvisar den.

2004; Marocko meddelar att man aldrig kommer att acceptera ett självständigt Västsahara.

2006; EU sluter ett fiskeavtal med Marocko där de västsahariska ockuperade vattnen inte är uteslutna. Sverige röstar som enda land emot detta avtal.

2009; Socialdemokraternas kongress beslutar att Sverige skall erkänna staten Västsahara och även verka för att EU gör så.

2012; Sveriges Riksdag beslutar och ger regeringen i uppdrag att Sverige skall erkänna staten Västsahara, detta riksdagsbeslut struntar regeringen Reinfeldt i och utsätts då för stark kritik från bl.a. Socialdemokraterna för att inte följa och verkställa demokratiskt fattade beslut.

2015; Utrikesdepartementet beslutar att Sverige skall se över sin Västsaharapolitik. Under hösten hotar Marocko med att bojkotta svenska företag om Sverige skulle erkänna Västsahara.

2016; 15 januari; Utrikesdepartementet meddelar att Sverige inte skall erkänna staten Västsahara och hänvisar i stället till att FN:s engagemang ska stärkas.

2016; EU-domstolen slår fast att EU:s handelsavtal med Marocko är inte gäller Västsahara, eftersom Västsahara inte tillhör Marocko.

2018 EU-domstolen slår fast att EU:s fiskeavtal med Marocko inte gäller västsahariska vatten.

2019 Efter att EU:s ministerråd röstat igenom både fiske- och handelsavtalet, där västsahariska varor ingår, godkände EU-parlamentet i princip dessa.

2020, 13 november; Marockanska styrkor angriper civila västsaharier som, i protest mot den marockanska råvaruplundringen, blockerat en väg genom buffertzonen i södra Västsahara mot Mauretanien. Polisario förklarar att eldupphöravtalet därmed är brutet och dess väpnade styrkor beskjuter den Marockobyggda muren.

2021, januari; Polisarios styrkor fortsätter att beskjuta muren. Ingen verklig reaktion från FN eller Marocko. Inget nytt FN-sändebud är utsett. Den senaste i en lång rad avgick i maj 2019.

Marockos olagliga utförsäljning av naturtillgångar från Västsahara ökar.

Västsaharas befolkning förtrycks av marockanska staten på ockuperat område. En stor del av den övriga befolkningen lever frustrerade och avskärmade i flyktingläger i öknen i Algeriet sedan 41 år tillbaka, där de helt är beroende av matleveranser från FN för att överleva.

Västsaharierna i ockuperat område utsätts för systematiska och väl dokumenterade brott som strider mot folkrätten och de mänskliga rättigheterna (försvinnanden, förföljelse, våldtäkt, mord, godtyckliga fängslanden). Samtidigt ökar misstron bland det västsahariska folket för den fredliga förhandlingsvägen som man valt sedan 1991, speciellt bland de yngre generationerna som aldrig satt sin fot utanför flyktinglägren i algeriska öknen. Den utlovade folkomröstningen har ju inte ägt rum.

Annektering av territorier med våld kan aldrig accepteras. Internationell lag och folkrätt måste respekteras. EU:s och därmed den svenska hållningen i Västsaharafrågan är folkrättsvidrig och skiljer sig markant om man jämför med man agerat vid t. ex Rysslands annektering av Krimhalvön.

Regeringen beslutade i januari 2016 att inte erkänna staten Västsahara och istället att FN:s engagemang skall stärkas. Fem år senare kan vi konstatera att det inaktiva FN-spåret i stället har lett till att eldupphör inte längre gäller och att den väpnade kampen har återupptagits. Västsaharierna har tröttnat på 30 års väntan på – ingenting. Vi kan konstatera att Regeringens ”vänta-och-se” strategi inte har varit framgångsrik, tvärtom, läget är försämrat jämfört med 2016. Ett fullskaligt krig kan blossa upp när som helst, det är dags för oss Socialdemokrater att

ändra strategi. Ett svenskt erkännande av den västahariska staten är viktigare än någonsin för att få slut på den av Marocko sedan 1975, olagliga ockupationen, av Västsahara.

Enligt tre av världens främsta experter i internationell rätt och folkrätt (professorerna Ove Bring, Pål Wrange och Said Mahmoudi) hindrar inte folkrätten ett erkännande av Västsahara. De menar att de legala förutsättningarna var liknande när Sverige erkände Bosnien-Hercegovina, Kroatien och nu sist Palestina. Även FN:s fd rättschef, Hans Corell, har dragit samma slutsats.

Socialdemokratisk utrikespolitik sedan Palmes tid har format Sverige till en humanitär stormakt vars inflytande sträcker sig långt bortom våra gränser. Västsahara är Afrikas sista koloni och ett av jordens få länder som lever under en kolonial förtryckarmakt. Socialdemokraterna har en lång och stolt historia av att genom progressiv och modig utrikespolitik stödja och bidra till att befria folk och länder, det tydligaste exemplet är kanske Sydafrika där Sverige och Socialdemokratien hade en avgörande betydelse för frigörelsen och demokratiutvecklingen. Det skall vi vara stolta över och nu fortsätta i samma tradition, i Palmes anda och omgående börja med att erkänna staten Västsahara, precis som 84 andra länder redan gjort. Notera att inget land i världen har erkänt Marockos rätt till Västsahara – förutom Donald Trump i december 2020 (vilket enligt samstämmiga folkrättsjurister är ett olagligt beslut).

Vi yrkar:

1. Att den Socialdemokratiska distriktsårskongressen beslutar att Sveriges regering snart verkställer riksdagsbeslutet om att erkänna staten Västsahara.
2. Att skicka motionen vidare till Socialdemokraternas kongress 2021.
3. Att motionen och utlåtande skickas vidare till VU, Partistyrelsen, Regeringens ledamöter och S-ledamöter i Utrikesutskottet, i EU-parlamentet och i EU-nämnden.
4. Att Sverige verkar för att EU erkänner staten Västsahara.

Motion 113: Skriv under FN:s kärnvapenförbud

Motionen antagen av: Tro och solidaritet Centrumföreningen och Tynnereds S-förening.

Vi socialdemokrater har sedan begynnelsen kämpat mot krig och kapprustning och sedan de första kärnvapnen togs i bruk har vi velat avveckla dem. Decenniers kamp för en fredligare värld har givit ett antal internationella avtal och även arbetet att öka den gemensamma säkerheten genom att verka för kärnvapenedrustning har vunnit viss framgång.

Under senare år har trenden vänt och stormakterna ifrågasätter nu ingångna avtal och lämnar andra. I det kanske viktigaste nedrustningsavtalet icke-spridningsfördraget, NPT, ingår att stormakterna skall arbeta för att avveckla även de egna kärnvapnen. Detta arbete har avstannat och stormakterna lägger i stället stora resurser på att förnya och förnygra sina kärnvapenarsenaler och nya generationer av stridsspetsar och vapenbärare utvecklas. 2017 var Sverige med och röstade igenom FN:s konvention om förbud mot kärnvapen men sedan dess har vi varken signerat eller ratificerat konventionen. Nu är det angeläget att regeringen i god tid innan valet 2022 signerar FN:s kärnvapenförbud och ger till känna sin avsikt att lägga fram konventionen för ratificering direkt efter valet 2022. Därmed blir kärnvapenfrågan en valfråga, en fin sådan, eftersom vi vet att kärnvapenförbudet har stöd av mellan 75 och 95 procent av väljarna i alla partier. Vi har allt att vinna och inget att förlora på att kärnvapen diskuteras i valet. Med dagens kunskaper om kärnvapenkrigets förödande konsekvenser vinner kärnvapenanhängarna aldrig en sådan debatt!

Göteborgs S-distrikt beslutade 2019 att uppmana regeringen att underteckna FN:s kärnvapenförbud. Sedan dess har även Göteborgs kommunfullmäktige lyssnat till medborgaropinionen och anslutit Göteborg till Ican Cities Appeal, stadsuppprop till stöd för FN:s kärnvapenförbud.

Vi yrkar:

1. Att uppmana andra partidistrikt att ta initiativ så att stadsuppdraget till stöd för FN:s kärnvapenförbud får underskrifter av andra städer och kommuner,
2. Att uppmana regeringen att snarast signera FN:s kärnvapenförbud
3. Att kärnvapenfrågan görs till en valvinnande fråga 2022, genom att regeringen tillkännager som sin avsikt att lägga fram förslaget om en ratificering av avtalet när en ny riksdag samlas efter valet
4. Att partidistriktet lägger fram dessa förslag till partikongressen som hålls i Göteborg våren 2021

Motion 114: Ratificera FN:s konvention om kärnvapenförbud

Antagen: Tro och solidaritet Göteborgsdistriktet

Att slå vakt om de små nationernas rätt till självbestämmande, nedrustning och en värld i fred har de senaste femtio åren varit socialdemokratins kanske främsta internationella uppgift. Den internationella uppbyggnaden och kärnvapenmakternas utökade kärnvapenprogram bidrar idag till förnyade internationella spänningar av en omfattning som vi inte sett sedan 80-talet.

Vi vet redan idag att den globala uppvärmningen kommer att leda till stora påfrestningar i det internationella samarbetet under de kommande decennierna, när beboeliga och odlingsbara landtyper försvinner och behovet av internationella solidaritetsinsatser ökar med kommande extremväder och miljökatastrofer. Inför denna framtid är det av avgörande betydelse att vi redan idag verkar för avspänning genom nedrustning och ett generellt förminskande av de stora makternas förstörelsekapacitet.

Extrema, populistiska högerindivider blåser över världen. En tydligt auktoritär ledare var nyligen president i kärnvapenationen USA. Det kan hända igen. Även på många andra håll i världen utmanas den politiska stabiliteten av auktoritära och nationalistiska krafter. Vi har ett ansvar för kommande generationer att minnas historien och agera för att avvärja katastrofer.

Sverige var drivande för att FN:s konvention om kärnvapenförbud skulle komma till. Man röstade ja till konventionen under konferensen men har ännu inte varit sig signerat eller ratificerat konventionen.

Socialdemokraterna har varit tydliga motståndare till kärnvapen och förespråkare för nedrustning under hela 1900-talet. De tiotusentals socialdemokrater som gått före oss i kampen för en fredligare värld skulle förvänta sig att deras parti fortsätter att gå i bräsch för att skriva under en historiskt unik FN-deklaration om att förbjuda detta destabiliserande och skräckinjagande massförstörelsevapen.

Därför yrkar vi:

1. Att Socialdemokraterna verkar för att Sverige ratificerar FN:s konvention om kärnvapenförbud

Motion 115: Permanent uppehållstillstånd till barn

Motionär: Edin Osmancevic

Antagen: Bosniska S-föreningen

Sverige har flera tusen ensamkommande ungdomar som fortfarande väntar på permanenta uppehållstillstånd. De flesta har väntat sedan de kom hit som barn 2015. Nu talar de svenska, har svenska vänner och ägnar sig åt studier och olika fritidssysselsättningar. Men deras tillvaro är allt annat än trygg. Många hotas av utvisning, bland annat till kriget i Afghanistan. Den ständiga oron och de pågående tvångsutvisningarna påverkar inte bara de utsatta ungdomarna, utan hela deras omgivning, som deras svenska familjer, lärare, skolkamrater, idrottsledare och församlingsmedlemmar.

"Sverige behöver den unga, ambitiösa arbetskraften – såväl vårdpersonal som andra yrkeskategorier – oavsett anställningsform, både nu och framöver. Tvångsutvisa inte färdigutbildad personal, och låt alla Sveriges ensamkommande ungdomar stanna här!"

Jag yrkar på:

1. Att Sverige verkar för att inte tvångs utvisar barn till oroliga länder som Afghanistan. Låt barn växa upp i en trygg miljö här i Sverige.

Distriktsmotion 15 – Rättvisa investeringar för ett hållbart samhälle

Motionär: Distriktsstyrelsen

Den socialdemokratiska visionen om framtidens samhälle är både röd och grön. Röd som i jämlikhet, genom stark välfärd och offentliga investeringar, och grön som i ett hållbart samhälle, där nästa generation har möjlighet till en minst lika hög levnadsstandard som oss själva.

Framtiden ser dock mörk ut på båda fronterna. I takt med den ökade ojämlikheten påfrestas naturen än mer. Koldioxidutsläppen har redan lett till en global uppvärmning som förvärrar eller till och med skapar fler naturkatastrofer. Detta i sin tur leder till förstörelse och fattigdom. Samtidigt ökar nedskräpning och utsläpp av farliga ämnen som leder till att djurarter dör ut, floder förgiftas och anrika samhällen blir obeboeliga. Det röda och gröna går med andra ord hand i hand och förstärker varandra både till det bättre och till det sämre.

Desto mer ojämlikheten ökar desto svårare kommer det även bli att komma till rätta med problemen. Många nödvändiga åtgärder för klimatet har primärt slagit mot låginkomsttagare och detta inte sällan i sektorer där det har varit svårt att ställa om både branschen och de yrkesverksamma. Ett tydligt och återkommande exempel, som göder folkligt missnöje, är det ensidiga fokuset på höjda skatter för att minska konsumtionen på vissa varor, så som den för breda folklager livsviktiga bensinen, utan att tillbörliga och rimliga alternativ erbjuds. Socialdemokraternas uppgift blir här att driva på för en rättvis omställning där de gröna fördelarna kommer alla till del. Socialdemokraterna är dessutom ypperligt lämpad för denna uppgift då vi tror på omfördelning av samhällets samlade resurser, kraftiga offentliga åtaganden och – kanske mest av allt - på politikens förmåga att forma framtiden.

Vi föreslår därför en rad åtgärder för en rättvis omställning. Utifrån Januariavtalet så har den S-ledda regeringen påbörjat en skatteväxling från arbete till kapital. Vi tror att denna skatteväxling behöver fortsätta och dessutom leda till ett större skatteuttag. Bördan för att ställa får inte läggas på den enskilde, utan istället ska bli ett ansvar för kollektivet. Det är faktiskt samhället som helhet och alla dess komponenter som behöver ställa om för att skapa verklig förändring.

Med ovanstående som bakgrund yrkar Socialdemokraterna i Göteborg:

1. Att Socialdemokraterna ska verka för att upprätta en statlig investeringsbank som kan tillhandahålla billigt och långsiktigt kapital för storskaliga offentliga och privata investeringar för bland annat den gröna omställningen
2. Att Socialdemokraterna ska verka för en omställningsfond för basindustrin
3. Att Socialdemokraterna ska verka för att subventioner som motverkar klimatmålen, såsom undantag för koldioxidbeskattning, fasas ut, samtidigt som glesbygd och jordbrukare kompenseras ekonomiskt
4. Att Socialdemokraterna ska verka för ett stopp för utbyggnaden av fossil infrastruktur som låser fast Sverige i fortsatta koldioxidutsläpp
5. Att Socialdemokraterna ska verka för att offentlig verksamhet blir pådrivande i omställningen, genom införandet av strikta miljö- och klimatkrav i offentliga upphandlingar.

6. Att Socialdemokraterna ska verka för att en utredning tillsätts som föreslår hur lagstiftningen bör utformas för att främja algodling till havs

Motion 116. Statlig investeringsbank för småföretagare

Motionär: Daniel Larsson Tangfors

En utredning bör tillsättas för att se hur en statlig investeringsbank, som riktar sig till småföretag (företag i uppstartsfas) skulle kunna se ut. Syftet är att människor som är driftiga och med bra idéer och kunskap, men avsaknad av eget kapital ska få fler möjligheter än vad det har i dag, då de bara är hänvisade till privata investerare. Problemet med privata investerare kan vara att de ofta bygger på kontaktnät som inte alla har, är utländska bolag så att vinsten hamnar utomlands, eller företag som anställer den anställde just för hens, idé, kunskap eller forskning, företaget tar då större delen av vinsten, när det kommer till forskning är det inte ens säkert att de pengar staten har investerat genereras tillbaka till statskassan, efter som forskningen i regel har bedrivits på högskolor och universitet.

I utbyte mot likviditet så får staten andel i företaget och så även andel av vinsten. Vinstkraven kan här variera från bransch till bransch, exempelvis ska kraven på att generera tillbaka vinst i välfärdsföretag som kommun och stat ändå skulle utföra utan vinst, vara betydligt lägre än i icke välfärdsföretag. Den statliga investeringsbanken har även fler fördelar jämfört jämfört med det privata då denne skall ställa miljö samt arbetsmiljökrav. Företaget ska när som helst kunna köpa ut staten som ägare för ett högre pris och på så sätt generera det pengar till ytterligare investeringar. Tanken är att investeringsbanken ska bli självförsörjande och så småningom till och med generera en liten vinst tillbaka till staten.

Jag yrkar:

1. Att Socialdemokraterna ska tillsätta en utredning som tittar på hur en statlig investeringsbank till småföretag skulle kunna fungera.
2. Att denna bank ställer miljö och arbetsmiljö krav på företagen.
3. Att denna bank på sikt ska gå med vinst, som går till nya investeringar, men även en viss del till statskassan.
Att Socialdemokraterna sedan försöker driva igenom förslaget i riksdagen att bilda en sådan investeringsbank.

Motion 117: En grön ny giv för planeten och jämlikheten

Motionärer: Aleksandra Eriksson och Moa Tennberg

Motionen antagen av Majornas S-förening

Vi socialdemokrater har en historia av att vara i framkant och värna om naturen och den internationella solidariteten. Det var vårt parti som 1968 initierade en resolution i FN som ledde till Stockholmskonferensen 1972 och till FN-mötet i Rio 1992, där det internationella FN-samarbetet om klimat och miljö inleddes. Men idag går både Sveriges klimatställning och det internationella samarbetet alldeles för långsamt. Det krävs mer av oss, både som parti och samhälle.

Efter år av bristande handling har klimatkrisen blivit akut och hotar grundvalarna i vårt samhälle; välfärden och demokratin. Vi behöver öka takten och samtidigt säkra tryggheten i omställningen så alla är delaktiga i resan mot det hållbara samhället. Vi vet att samhällen kan svetsas samman av prövningar och att de flesta är beredda att agera solidariskt för en gemensam

sak. Men omställningen kan inte vara en fråga om privatmoral. För att omställningen ska ske i den takt och omfattning som krävs behöver staten axla en central roll, vilket ger socialdemokratin ett särskilt ansvar.

En grön ny giv för planeten och jämställdheten kräver nytänkande kring skatte- och finansieringspolitiken. Välfärdsstaten har skapat trygghet i förändring förr och behöver få resurser att fortsätta göra det i klimatomställningen. Vi föreslår en statlig investeringsbank, nya skatter och en omställningsfond för basindustrin, som skapar trygghet i förändring när industrier läggs ned eller omstruktureras till nya uppgifter. Vi vill också se ett stopp för klimatskadliga subventioner och ny fossil infrastruktur. Slutligen behöver offentliga upphandlingar bli ett skarpare verktyg i klimatomställningen.

Vi yrkar:

1. Att Socialdemokraterna ska verka för att upprätta en statlig investeringsbank som kan tillhandahålla billigt och långsiktigt kapital för storskaliga offentliga och privata investeringar inom den gröna omställningen
2. Att Socialdemokraterna ska verka för en omställningsfond för basindustrin
3. Att Socialdemokraterna ska verka för att det finanspolitiska ramverket byggs på en separation mellan en investeringsbudget där lånefinansiering tillåts och en driftsbudget där ett balansmål över konjunkturcykeln styr
4. Att Socialdemokraterna ska verka för att slopa överskottsmålet
5. Att Socialdemokraterna ska verka för att införa en klimatvärnskatt på höga inkomster, där inkomsterna från skatten öronmärks för omställningssatsningar
6. Att Socialdemokraterna ska verka för att tillsätta en utredning i syftet att införa en grön arvs- och gåvoskatt, där inkomsterna från skatten öronmärks för omställningssatsningar
7. Att Socialdemokraterna ska verka för att subventioner som motverkar klimatmålen, såsom undantag för koldioxidbeskattning, fasas ut, samtidigt som glesbygd och jordbrukare kompenseras
8. Att Socialdemokraterna ska verka för ett stopp för utbyggnaden av fossil infrastruktur som låser fast Sverige i fortsatta koldioxidutsläpp
9. Att Socialdemokraterna ska verka för att offentlig verksamhet blir pådrivande i omställningen, genom införandet av strikta miljö- och klimatkrav i offentliga upphandlingar.
10. Att motionen antas av distriktskongressen och sänds vidare till partikongressen 2021

Motion 118: Få till regler/lagstiftning kring algodlingar till havs

Motionen antagen av Kommunal Väst S-förening

Alger har stor potential att odlas både små och storskaligt på västkusten i Sverige. Alger är både hälsosam kost för människor men går även att använda i djurfoder, dessutom så förekommer det forskning på hur andra saker än livsmedel kan tillverkas av alger som exempelvis nedbrytningar ”plast” som inte skadar naturen. Förutom alla dessa bra egenskaper så skulle även algodlingar bidra med att fånga upp fosfor som är ett stort miljöproblem i Svenska vatten idag, algodlingar bidra även till minskade koldioxid utsläpp, dels för att växterna i sig fångar upp koldioxid, men även att alger kan användas som livsmedel och djurfoder, på så sätt ersätta annat mycket mer koldioxid krävande livsmedel. Redan idag så förekommer det algodlingar i Sverige men dessa (förutom sådana som bedrivs i forskningssyfte) sker i bassänger, detta på grund utav att det inte finns regler och lagstiftning på plats hur de ska bedrivas till havs. Flera andra länder har sådan lagstiftning exempelvis både Danmark och Norge, risken är att om vi vänta

med att få regler på plats så missar hamnar Sverige på efterkälke i denna odlingsform som har framtiden för sig.

Därför föreslår vi:

1. Att berörd myndighet/myndigheter snabbtredet hur regler/lagstiftning kan se ut för regler kring algodling till havs. Att Socialdemokraterna sedan arbetar på för att dessa lagstiftningar och regler drivas igenom.
2. Att motionen skickas till Socialdemokraternas Partikongress